

ŽUPANIJSKI GLASNIK

LIČKO – SENJSKE ŽUPANIJE

ISSN 1847 – 5876

Godište XXVIII Broj 3 Gospić, 5. veljače 2020.

Izlazi prema potrebi

S A D R Ź A J

AKT OPĆINSKOG VIJEĆA OPĆINE UDBINA

1. Prostorni plan uređenja Općine Udbine (pročišćeni tekst) 96

AKT OPĆINSKOG VIJEĆA OPĆINE VRHOVINE

1. Odluka o donošenju Plana gospodarenja otpadom u Općini Vrhovine za razdoblje 2019. – 2024. godine 150
- Plan gospodarenja otpadom Općine Vrhovine za razdoblje od 2019. do 2024. godine

AKT OPĆINSKOG VIJEĆA OPĆINE UDBINA

Na temelju članka 113. st. 3. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ br. 153/13 i 65/17), te čl. 32. Statuta Općine Udbina („Županijski glasnik“ Ličko-senjske županije br. 8/13, 15/13 i 18/13), Općinsko vijeće Općine Udbina objavljuje pročišćeni tekst

PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE UDBINA (pročišćeni tekst)

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Objavljuje se pročišćeni tekst Odredbi za provođenje Prostornog plana uređenja Općine Udbina.

Članak 2.

Pročišćeni tekst odredbi za provođenje obuhvaća Odluku o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Udbina („Županijski glasnik“ Ličko-senjske županije br. 27/06), Odluku o I. izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Udbina („Županijski glasnik“ Ličko-senjske županije br. 18/10), Odluku o II. izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Udbina („Županijski glasnik“ Ličko-senjske županije br. 09/13) i Odluku o III. izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Udbina („Županijski glasnik“ Ličko-senjske županije br. 26/16 i 08/17)

Članak 3.

Pročišćeni tekst odredbi za provođenje sastavni je dio elaborata „III. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Udbina “ kojeg je izradio Urbanistički zavod grada Zagreba d.o.o., a sastoji od:

I. GRAFIČKI PRILOZI

KARTOGRAFSKI PRIKAZI U MJ 1:25.000:

- 1.A i 1.B KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA/
POVRŠINA
- 2.1.A i 2.1.B INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I
MREŽE, PROMET, POŠTA I
ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE
- 2.2.A i 2.2.B INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I
MREŽE, ENERGETSKI SUSTAVI
IVODNOGOSPODARSKI SUSTAVI
- 3.1.A i 3.1.B UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE
PROSTORA, PODRUČJA POSEBNIH
UVJETA KORIŠTENJA
- 3.2.A i 3.2.B UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE
PROSTORA, PODRUČJA POSEBNIH
OGRANIČENJA U KORIŠTENJU

KARTOGRAFSKI PRIKAZI U MJ 1:5.000:

- 4.1. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA BREŠTANE
- 4.2.1. i 4.2.2. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA BUNIĆ
- 4.3. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA ČOJLUK

- 4.4. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA DEBELO BRDO
- 4.5.1. i 4.5.2. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA DONJI MEKINJAR
- 4.6. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA FRKAŠIĆ
- 4.7. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA GRABUŠIĆ
- 4.8. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA JAGODINJE
- 4.9.1. i 4.9.2. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA JOŠAN
- 4.10. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA KLAŠNJICA
- 4.11. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA KOMIĆ
- 4.12. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA KRBAVA
- 4.13.1. i 4.13.2. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA KURJAK
- 4.14. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA MUTILIĆ
- 4.15.1. i 4.15.2. i 4.15.3. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA ONDIĆ
- 4.16. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA PEĆANE
- 4.17. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA PODLAPAČA
- 4.18. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA POLJICE
- 4.19. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA REBIĆ
- 4.20. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA SREDNJA GORA
- 4.21. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA SVRAČKOVO SELO
- 4.22. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA ŠALAMUNIĆ
- 4.23. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA TOLIĆ
- 4.24.1. i 4.24.2. i 4.24.3. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA UDBINA
- 4.25. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA VEDAŠIĆ
- 4.26.1. i 4.26.2. i 4.26.3. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA VISUĆ

II. ODREDBE ZA PROVEDBU

Članak 4.

Prostorni plan uređenja općine Udbina (dalje u tekstu: Plan) dugoročni je i koordinirajući planski dokument, koji utvrđuje koncepciju i organizaciju prostora kao i uvjete uređenja područja općine Udbina. Planom se određuje svrhovito korištenje, namjena, oblikovanje, obnova i sanacija građevinskog i drugog zemljišta, zaštita okoliša, te zaštita kulturne baštine i osobito vrijednih dijelova prirode.

Plan se provodi na osnovi prostornih planova užih područja i neposredno odnosno prema uvjetima iz ovog Plana.

Članak 5.

Planom se utvrđuju dugoročne osnove organizacije i uređivanja prostora u skladu s ciljevima i zadacima društveno-ekonomskog razvoja, a posebno:

- osnovna podjela prostora po namjeni i načinu korištenja
- sustav naselja s razmještajem stanovništva i funkcija u tim naseljima
- prostorni raspored gospodarskih kapaciteta i društvenih djelatnosti
- sustav infrastrukturnih koridora i građevina te njihovo povezivanje sa sustavom susjednih područja
- mjere zaštite i očuvanja prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti
- mjere sprječavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš.

Članak 6.

Uvjeti gradnje, rekonstrukcije ili održavanja (u daljnjem tekstu: gradnja) navedeni u ovom Planu, kao i oni iz prostornog plana šireg područja, predstavljaju okvir za izradu prostornih planova užeg područja čija se izrada uvjetuje ovim Planom i za utvrđivanje uvjeta za gradnju i rekonstrukciju svih planskih građevina te za izdavanje akata za građenje za zahvate u prostoru koji su određeni ovim Planom (prometnice, infrastruktura i sl.).

Uvjeti uređenja i gradnje određeni su sukladno važećim propisima u vrijeme izrade Plana. U slučaju promjene određenog propisa primjenjuju se odredbe promijenjenog - odgovarajućeg propisa.

Članak 7.

Planom je obuhvaćeno područje Općine Udbina kao jedinice lokalne samouprave u površini od oko 683,15 km².

Planom su predviđene mjere kojima se razvitak u prostoru usmjerava u svrhu ostvarenja usvojenih ciljeva prostornog razvoja:

- kvalitetnije korištenje prirodnih resursa (posebno poljoprivrednog tla i zaštićenih dijelova prirode) kao i stvorenih vrijednosti (posebno kulturnih dobara)
- racionalizacija površina građevinskog područja
- precizno određivanje režima zaštite voda, šuma, ostalih osobito vrijednih dijelova prirode, obradivih poljoprivrednih tala, prirodne i kulturne baštine, te svih ostalih prirodnih i stvorenih vrijednosti.

Pri ispunjavanju ciljeva polazi se od opredjeljenja da se razvoj mora podrediti poboljšanju kvalitete života. U daljnjem gospodarskom razvoju i korištenju prostora ne smiju biti dovedeni u pitanje prirodne i druge osnove života, a niti već dostignuti standard i kvaliteta življenja.

Planom se određuje sustav središnjih naselja s planiranim središnjim javnim i društvenim funkcijama.

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENE POVRŠINA**Članak 8.**

Ovim Planom određena je osnovna namjena i način korištenja površina na području Općine Udbina.

Prema namjeni prostor Općine određuje se za:

- 1.1. Građevinska područja naselja
  - 1.1a. Izdvojene dijelove građevinskog područja naselja
- 1.2. Izdvojena građevinska područja izvan naselja
- 1.3. Posebna namjena
- 1.4. Poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene (P1, P2, P3)
- 1.5. Šume isključivo osnovne namjene (Š1, Š2, Š3)
- 1.6. Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (PŠ)
- 1.7. Vodne površine
- 1.8. Površine infrastrukturnih sustava
- 1.9. Groblja

Namjena i korištenje površina razgraničeni su na način da se očuvaju prirodni resursi i vrijednosti prostora (područja za koja su utvrđene zone sanitarne zaštite izvorišta vode za piće, obradivo poljoprivredno tlo, šume, područja vrijednih prirodnih cjelina, zaštićeni dijelovi prirode, kulturna dobra i druge prirodne i stvorene vrijednosti).

Osnovna namjena prostora/površina prikazana je na kartografskom prikazu **1. KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA**, na topografskim kartama u mjerilu 1:25 000.

Građevinska područja prikazana su na kartografskim prikazima **4. GRAĐEVINSKA PODRUČJA**, na katastarskim planovima u mjerilu 1:5 000.

Planirani koridori ili trase infrastrukturnih sustava određeni su načelno u prostoru, a točne trase treba odrediti detaljnijom projektnom dokumentacijom za svaki pojedini zahvat u prostoru.

Unutar prostora koji su u obuhvatu prostornih planova niže razine razgraničenja namjena koje mogu biti unutar građevinskih područja naselja i izdvojenih građevinskih područja izvan naselja odrediti će se tim planom

1.1. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA**Članak 9.**

Naselje je svaka kompaktna skupina nastambi, bez obzira na njihov broj i funkciju, koja služi kao ljudsko obitavalište, mjesto stanovanja, života i rada stanovništva.

Općina Udbina obuhvaća 26 statističkih naselja: Breštane, Bunić, Čojluk, Debelo Brdo, Donji Mekinjar, Frkašić, Grabušić, Jagodnje, Jošan, Klašnjica, Komić, Krbava, Kurjak, Mutilić, Ondić, Pećane, Podlapača, Poljice, Rebić, Srednja Gora, Svračkovo Selo, Šalamunić, Tolić, Udbina, Vedašić i Visuć. Prema veličini, funkcionalnoj organizaciji i prema nivou opremljenosti naselja u Općini dijele se na:

1. Važnije lokalno središte – općinsko središte – naselje Udbina

U naselju Udbina, pored postojećih građevina i površina za stambene, gospodarske, poslovne i društvene djelatnosti, osigurane su površine za proširenje istih, kao i površine za izgradnju i uređenje svih onih centralnih sadržaja i građevina društvene infrastrukture koji su primjereni općinskom sjedištu.

2. Manje lokalno središte – naselja Bunić i Podlapača

Podcentri su naselja u kojima postoje i planiraju se, pored stambenih i pratećih funkcija i neke javne funkcije (kultura, zdravstvo, predškolski odgoj, socijalna skrb i sl.).

3. Specifična naselja - sa povijesnom identifikacijom

Specifičnim naseljima smatraju se najstarija naselja u Općini - naselja s povijesnom identifikacijom, sela i zaseoci, evidentirana u popisima graditeljske baštine ovog područja kao ruralne cjeline. U ovim naseljima postoje i planiraju se stambene i prateće funkcije, a mogu se graditi i neke javne funkcije.

U kartografskom prikazu br. 3.1. *UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA*, označena su sljedeća specifična naselja s povijesnom identifikacijom (ruralne cjeline): Čojluk, Debelo Brdo, Donji Mekinjar, Frkašić, Grabušić, Jošan, Klačnjica, Komić, Kurjak, Mutilić, Pećane, Poljice, Svračkovo Selo, Šalamunić, Tolić i Visuć.

U ostalim naseljima postoje i planiraju se stambene i prateće funkcije, a mogu se graditi i neke javne funkcije. To su slijedeća naselja: Jagodnje, Krbava, Ondić, Podlapača, Rebić, Srednja Gora i Vedašić. Za razvoj naselja Planom su određena građevinska područja, a uvjeti za određivanje njihove veličine bili su slijedeći:

- zatečeno stanje
- demografska slika i dugoročna projekcija broja stanovnika
- smjernice i kriteriji određeni u Prostornom planu Ličko-senjske županije
- zahtjevi lokalne zajednice i usklađenje različitih interesa
- očuvanje prvenstveno prirodnih resursa (voda, tlo, šume) i ostalih zaštićenih i stvorenih vrijednosti u prostoru (prirodna i kulturna baština, izgrađene vrijednosti u prostoru)

U građevinskim područjima naselja prostor je namijenjen gradnji građevina prvenstveno stambene namjene. Uz njih se mogu graditi i druge građevine i sadržaji koji služe za zadovoljavanje potreba stanovnika za radom, kulturom, rekreacijom i sl. (javne, društvene, sportske, rekreacijske, gospodarske, prometne i infrastrukturne namjene) uz uvjet očuvanja ekološke ravnoteže naselja i šireg prostora.

Gradnja stambenih i drugih građevina prvenstveno će se usmjeravati na nedovoljno ili neracionalno izgrađene dijelove naselja putem interpolacija ili kao rekonstrukcija postojećih građevina, s ciljem povećanja gustoće naseljenosti, te racionalnog korištenja prostora i komunalne infrastrukture.

Veličina građevinskog područja naselja određena je na katastarskim planovima u mj. 1:5000, s tim da je prikazan izgrađeni dio naselja i površine za daljnji razvoj (neizgrađene i neuređene).

1.1.A IZDOJENI DIJELOVI GRAĐEVINSKOG PODRUČJA NASELJA

Članak 9.a

Izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja su manja izgrađena građevinska područja stambene namjene koja su odvojena i loše prometno povezana sa središnjim dijelovima naselja. Karakteristika ovih

građevinskih područja je nedostatak komunalne infrastrukture a posebno javnih prometnica za pristup do građevnih čestica.

Najčešća tipologija gradnje u izdvojenim dijelovima naselja su građevine poljoprivrednih gospodarstava koja površinom poljoprivrednog zemljišta ne udovoljavaju veličini određenoj u odredbama za gradnju OPG-a. Kod pojedinih izdvojenih građevinskih dijelova naselja uz građevine poljoprivrednih gospodarstava su izgrađene i građevine za povremeno stanovanje-vikendice.

Zbog izdvojenosti i nedostatka javnih prometnica u kojima bi se polagali vodovi komunalne infrastrukture, komunalnom opremanju i uređivanju za prostore ove namjene neće se pristupiti u dužem vremenskom periodu pa se kao alternativa trebaju poticati alternativne mogućnosti komunalnog opremanja (alternativni izvori energije i sl.).

1.2. IZDOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA

Članak 10.

Planom su određena izdvojena građevinska područja izvan naselja za smještaj specifičnih funkcija koje namjenom, veličinom i strukturom odudaraju od osnovne namjene i strukture naselja.

Na području Općine određena su izdvojena građevinska područja za slijedeće namjene:

- gospodarska namjena
- sportsko-rekreacijska namjena

U građevinskim područjima iz stavka 1. ovog članka mogu se graditi i uređivati prometne površine i ostala potrebna komunalna infrastrukturna.

Građevinska područja za izdvojene tj. specifične namjene označene na kartografskim prikazima br. 1. *NAMJENA I KORIŠTENJE PROSTORA (1:25 000)* i br. 4. *GRAĐEVINSKA PODRUČJA (1:5 000)*.

Gospodarska namjena

Članak 11.

Na području Općine određena su izdvojena građevinska područja izvan naselja za gospodarsku namjenu u kojoj se planiraju sljedeće djelatnosti:

- proizvodna djelatnost (I)
- poslovna djelatnost (K)
- ugostiteljsko-turistička djelatnost (T)
- istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina (E)

Površine izdvojenih građevinskih područja izvan naselja gospodarske namjene za koje će se izrađivati planovi nižeg reda na kartografskim prikazima plana označene su oznakom I.

Razgraničenje površina za namjene navedene u prethodnom stavku definirati će se u tim planovima.

Članak 12.

- **Proizvodna djelatnost (I, I3)**

Građevinska područja za gospodarsku namjenu predviđena su za obavljanje proizvodne djelatnosti u industriji: manji proizvodni pogoni, zanatski pogoni i radionice, veći servisi, farme i tovilišta, klaonica, skla-

dištenje i servisi. Ove djelatnosti zahtijevaju veće površine, vezane su na intenzivniji promet, potencijalno zagađuju okoliš i proizvode prekomjernu buku.

Građevine proizvodne namjene gradit će se prvenstveno na području gdje su već izgrađeni proizvodni kapaciteti i prateća infrastruktura.

Planom je utvrđeno izdvojeno građevinsko područje za razne proizvodne djelatnosti, industrijske i znanstvene u gospodarskoj zoni u Podudbini, sjeverno od naselja Udbina, kao proširenje postojeće industrijske zone.

Detaljna namjena i razgraničenje za ove djelatnosti odredit će se na osnovi prostornog plana niže razine (UPU).

Planom je određeno da se sva građevinska područja postojećih tovilista i farmi (**I3**), a koja su posebno označena ovim Planom zadržavaju sa mogućnošću proširenja, uz posebne uvjete propisane ovim Planom.

Tovilišta i farme mogu se graditi i na drugim lokacijama osim onih iz prethodnog stavka i to izvan građevinskog područja na području Općine uz posebne uvjete za gradnju građevina izvan građevinskog područja koji su propisani ovim Planom.

Na površinama za proizvodne djelatnosti, uz građevine osnovne namjene mogu se graditi i ostale građevine i uređivati površine kao što su:

- prometne i komunalne građevine i uređaji
- otvorene i natkrivene površine za skladištenje i manipulaciju
- ostale građevine u funkciji tehnološkog procesa.

Članak 13.

○ **Poslovna djelatnost (K)**

Građevinska područja za poslovnu namjenu predviđena su za razne poduzetničke djelatnosti. U ovim poslovnim zonama moguća je izgradnja građevina za uslužne, trgovačke, komunalno-servisne i skladišne djelatnosti. Unutar ovih građevinskih područja moguća je izgradnja manjih proizvodnih pogona.

Planom je utvrđeno da se građevine i površine poslovne namjene nalaze u blizini građevinskog područja gospodarske zone u Podudbini, sjeverno od naselja Udbina.

Detaljna namjena i razgraničenje poslovne namjene odredit će se na osnovi prostornog plana niže razine (UPU).

Na površinama za poslovne djelatnosti, uz građevine osnovne namjene mogu se graditi i ostale građevine i uređivati površine kao što su:

- prometne i komunalne građevine i uređaji
- otvorene i natkrivene površine za skladištenje i manipulaciju
- manje površine i građevine za sport i rekreaciju
- građevine drugih društvenih namjena
- ostale građevine u funkciji tehnološkog procesa.

Članak 14.

○ **Ugostiteljsko-turistička djelatnost (T, T3)**

Građevinska područja određena za ugostiteljsko-turističke sadržaje namijenjena su gradnji ugostiteljskih građevina prvenstveno u funkciji turizma. Mogu biti smještajnog tipa sa uslugama prehrane (hoteli, turistička naselja, turistički apartmani, pansioni, te kampovi) ili samo sa uslugama prehrane (restorani, gostionice, i sl.).

Izdvojena građevinska područja ugostiteljsko-turističke namjene izvan naselja mogu biti:

- ugostiteljsko-turističke namjene planske oznake T – sve vrste objekata za smještaj iz skupine: hoteli, turistička naselja, kampovi, druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj iz skupine kampovi i sl. te ugostiteljski objekti bez smještaja iz skupina restorani, barovi, zgrade za povremeno stanovanje i dr.,
- ugostiteljsko-turističke namjene – kamp, planske oznake T3 – sve vrste ugostiteljskih objekata kampova iz skupine kampovi.

Ugostiteljsko-turističke građevine osim u izdvojenim građevinskim područjima ugostiteljsko-turističke namjene izvan naselja mogu se graditi i unutar građevinskih područja naselja i unutar izdvojenih građevinskih područja gospodarske namjene i izdvojenih građevinskih područja sportsko-rekreacijske namjene izvan naselja te izvan građevinskih područja naselja kao seoski turizam na poljoprivrednim gospodarstvima.

U građevinskim područjima ugostiteljsko-turističke namjene mogu se graditi i uređivati i manje sportske i rekreacijske građevine, igrališta i otvorene površine prometne i komunalne građevine, a moguće je i postavljanje privremenih prenosivih građevina u funkciji osnovne namjene, koje mogu biti priključene na potrebnu infrastrukturu.

Parkovi i/ili uređene zelenile površine su obvezni dio površina ugostiteljsko-turističkih zona.

Članak 15.

○ **Istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina (E3)**

Ovim Planom određuje se prostor za istraživanje odnosno eksploataciju građevnog pijeska i šljunaka na lokaciji

- Vedro polje na području naselja Jošane (**E3**)

Prostor za istraživanje i eksploataciju građevnog pijeska i šljunka određen je prema kriterijima za smještaj takovih građevina i zahvata u prostoru, a sukladno stručnoj podlozi Osnove gospodarenja mineralnim sirovinama Općine Udbina koja je sastavni dio OBVEZNIH PRILOGA ovog Plana.

Sportsko-rekreacijska namjena (R, R6)

Članak 16.

Građevinska područja za sportsko-rekreacijsku namjenu su namijenjena za obavljanje sportsko-rekreacijskih aktivnosti i to u sportskim centrima (zatvorene građevine) i na rekreacijskim područjima (otvorena igrališta i tereni).

Izdvojena građevinska područja sportsko-rekreacijske namjene izvan naselja mogu biti:

- sportsko-rekreacijske namjene planske oznake R – sve vrste otvorenih i zatvorenih objekata za sportsko-rekreacijske aktivnosti,

- sportsko-rekreacijske namjene – zračni sportovi, planske oznake R6 – u zračnoj luci.

U zračnoj luci Udbina, koja će u budućnosti imati prvenstveno vojnu ali i civilnu namjenu i koja će biti dio mreže tercijarnih aerodroma u Republici Hrvatskoj (kategorije 2C), predviđa se dogradnja kao i tehničko i organizaciono opremanje za civilni promet. Zračna luka bi se infrastrukturno opremila i za noćno slijetanje zrakoplova, sve u dogovoru s Ministarstvom obrane RH. Na taj način bi se stvorili znatno povoljniji uvjeti da se zračna luka koristi i nadalje u svrhe sportskih aktivnosti i natjecanja.

Sportsko rekreacijski sadržaji (igrališta na prirodnom tlu, dječja igrališta, turističke i biciklističke staze i sl.) mogu se graditi i uređivati na području čitave Općine (izvan i unutar građevinskih područja).

U građevinskim područjima za sport i rekreaciju mogu se uz gradnju prometnih i komunalnih građevina postavljati potrebne montažne prenosive građevine i naprave.

1.3. POSEBNA NAMJENA

Članak 17.

Ovim Planom određena je posebna namjena za *vojni kompleks zračne luke Udbina*. To je prostor od interesa za obranu RH i određen je granicama vojnog kompleksa u suradnji s nadležnim tijelom obrane. Planom je određena zona posebne namjene vojarnice „Josip Jović“ te izometrijsko područje uzletno sletne staze (USS). Oko vojnog kompleksa određene su i zaštitne i sigurnosne zone u skladu s važećim zakonskim aktima i pravilnicima.

Uvjeti korištenja šumskih, poljoprivrednih i vodnih površina, površina za razvoj naselja, površina izvan naselja za izdvojene namjene i zaštićenih područja, a koji se nalaze unutar zona zaštite, uskladit će se s potrebama obrane RH.

Planom je određeno da je zračno pristanište Udbina namijenjeno i za civilni promet i to kao dio mreže tercijarnih aerodroma (kategorije 2C) u Republici Hrvatskoj (sve u skladu sa Strategijom i Programom prostornog uređenja RH i sa Županijskim planom).

Zračna luka može se koristiti i u svrhe sportskih aktivnosti i natjecanja.

Unutar vojnog kompleksa zračne luke Planom je određeno da se mogu graditi i građevine za ugostiteljsko-turističku namjenu (restoran, smještaj npr.) i građevine za potrebe sportskog centra (hangari za sportske avione, prostori za sportski klub i sl.) ali uz obveznu suglasnost MORH-a.

Detaljna namjena površina unutar vojnog kompleksa zračne luke Udbina odredit će se Urbanističkim planom uređenja (UPU) zračne luke koji je obavezan za ovaj kompleks.

1.4. POLJOPRIVREDNO TLO ISKLJUČIVO OSNOVNE NAMJENE

Članak 18.

Ovim Planom je, temeljem pedoloških značajki i bonitetnog vrednovanja, izvršena podjela poljoprivrednih površina, a posebno su određene osnovne ka-

tegorije obradivog poljoprivrednog tla koje je potrebno zaštititi od nepoljoprivredne namjene i neracionalnog iskorištavanja i to:

- osobito vrijedno obradivo tlo (P1)
- vrijedno obradivo tlo (P2)
- ostala obradiva tla (P3)

Osobito vrijedna obradiva tla namijenjena su primarno poljoprivrednoj proizvodnji (oranice, vrtovi i livade). Na ovim tlima nije dopušteno niti građenje pratećih stambenih ili čvrstih gospodarskih objekata u funkciji obavljanja poljoprivredne proizvodnje, izuzev montažno demontažnih plastenika i staklenika. Iznimno se dopušta gradnja retencija za navodnjavanje i melioraciju poljoprivrednog zemljišta.

Vrijedna obradiva tla namijenjena su uzgoju žitarica, industrijskih i povrtarskih kultura te krmnog bilja. Na ovim tlima dopuštena je izgradnja stambenih i gospodarskih građevina koje su u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti i to: staklenici i platenici s pratećim gospodarskim objektima na kompleksima ne manjima od 1ha, farme za uzgoj stoke na kompleksima ne manjima od 10 ha, farme za uzgoj peradi, kunića i sl. na kompleksima ne manjima od 1ha.

Ostala obradiva tla namijenjena su obavljanju poljoprivrednih djelatnosti s mogućnošću izgradnje stambenih i gospodarskih građevina koje su u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti i to: staklenici i platenici s pratećim gospodarskim objektima za primarnu obradu poljoprivrednih proizvoda na kompleksima ne manjima od 0,5 ha, farme za uzgoj stoke na kompleksima ne manjima od 0,5 ha, peradarske farme na kompleksima ne manjima od 0,5 ha.

1.5. ŠUME ISKLJUČIVO OSNOVNE NAMJENE

Članak 19.

Planom je, na osnovi podataka od strane nadležnih ustanova, izvršena podjela šuma na osnovne namjene. Površine koje su ovim Planom određene kao šume mogu se koristiti isključivo na način određen *Zakonom o šumama*.

Na području Općine šumske površine Planom su određene kao:

- gospodarska šume (Š1)
- zaštitne šume (Š2)
- šume posebne namjene (Š3)

Gospodarske šume namijenjene su proizvodnji drva i drugih šumskih proizvoda, lovu i uzgoju divljači i ubiranju šumskih plodina. Unutar gospodarskih šuma mogu se graditi građevine potrebne za gospodarenje šumom: šumarske postaje (lugarnice), planinarski domovi i lovačke kuće, depoi drvne građe, znanstveno-istraživačke stanice za praćenje stanja šumskih ekosustava, otkupne stanice šumskih plodina, te sve potrebne prometne građevine (pješačke staze, interventni putovi i sl.) i građevine infrastrukture, u skladu s uvjetima iz ovog Plana.

Zaštitne šume posebno su teritorijalno razgraničene od ostatka šumskog resursa, a temeljna im je namjena zaštita zemljišta odnosno erozivnih područja. Unutar zaštitnih šuma mogu se planirati sljedeći zahvati u prostoru: šumarske postaje (lugarnice), planinarski domovi, znanstveno-istraživačke stanice za praćenje stanja šumskih ekosustava.

Šume posebne namjene posebno su teritorijalno razgraničene od ostatka šumskog resursa, a temeljna im je namjena zaštita i održanje ekoloških vrijednosti prostora ili specifičnih (zaštićenih) biotopa, rekreativna namjena i oplemenjivanje krajobraza. Unutar šuma posebne namjene mogu se graditi: izletišta, rekreacijski sadržaji, arboretumi i zvjerinjaci, farme za uzgoj divljači, te znanstveno-istraživačke stanice za praćenje stanja šumskih ekosustava.

1.6. OSTALO POLJOPRIVREDNO TLO, ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE

Članak 20.

Planom su određene površine **ostalih poljoprivrednih tala, šuma i šumskog zemljišta (PŠ)**. Ove površine mogu se koristiti za obavljanje poljoprivrednih djelatnosti ili za uzgoj šume, ali su uglavnom ostavljeni za širenje livada, pašnjaka, bara, trstika, šikara i šuma.

Na ovim površinama mogu se graditi i one građevine koje se zakonskom regulativom iz oblasti prostornog uređenja mogu graditi izvan građevinskog područja, kao i potrebna infrastrukturna mreža i prateće infrastrukturne građevine, a sve sukladno odredbama ovog Plana.

1.7. VODNE POVRŠINE

Članak 21.

Prostor Općine Udbina je unutar područja malog sliva „Lika“.

Ovim Planom na području Općine evidentirani su i određeni važniji površinski vodotoci, retencija, izvori i vodene površine.

Na području Općine nema stalnih vodotoka, a od povremenih (ponornica) značajni su: Krbava, Ribnjak, Karamanuša i Krbavica.

Do utvrđivanja inundacijskog područja (javnog vodnog dobra i vodnog dobra), širina vodotoka obuhvaća prirodno ili uređeno korito vodotoka, s obostranim pojasom širine 10 metara mjereno od gornjeg ruba korita, vanjske nožice nasipa ili vanjskog ruba uređenja vodotoka.

Također treba zabraniti svaku gradnju unutar poplavne linije (inundacija) i to za vode povratnog perioda od 50 godina.

Prema Odluci o popisu voda I. reda, na području Općine postoji retencija Krbavsko polje gdje se zadržavaju vode okolnih vodotoka u vremenima dotoka kada oborinske količine vode nadilaze propusnu moć količina koje poniru u podzemlje.

Glavna ponorska zona (sa dvadesetak ponora) smještena je između naselja Jošan i Pećani uz državnu cestu (D1). U centralnom dijelu Krbavskog polja nalaze se ponori Sibinovac (I, II i III), Vidrovac, Zalić (I i II), Ribnjak i Popovo Mlinište (grupa ponora). Glavnu ponorsku zonu uz sjeveroistočni rub Krbavskog polja (neposredno ispod D1) sačinjavaju slijedeći ponori: Bećin ponor, Ponorac, ponori Bojanovac, Mandić jama, Pejić ponori, Ponor pod međom, Drljanov ponor, Bujić ponor, Bujanović ponor, Pražić ponor i Ivčević ponor, a koji su prikazani na kartografskom prikazu br. 3.2. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA.

Svi **vodotoci** na području Općine u sustavu su lokalnih vodotoka (nema državnih vodotoka) i njima upravljaju Hrvatske vode - VGO Rijeka. Teritorijalno su u nadležnosti Vodnogospodarske ispostave Lika sa sjedištem u Gospiću.

Od važnijih vodotoka evidentirani su sljedeći:

- Vodotoci Mutilića – Komića (SUVAJA sa pritocima)
- Vodotoci Krbavskog polja (KRBAVA, RIBNJAK, KRBAVICA, KARAMANUŠA - ponornice)
- Vodotoci Podlapačkog polja (STUBALJ/KRIVODOL - ponornica, LEMAIĆA DRAGA - bujica)
- Vode Bjelopolja (Jezerina)

Značajniji i izdašniji evidentirani **izvori pitke vode** s prosječnim vrijednostima izdašnosti, a koji su u eksploataciji su:

- Kraljevac (max. 7,0 l/s, min. 0,4 l/s)
- Bukovac (max. 15 l/s, min. 1,0 l/s)
- Dragaševo vrelo (max. 4,0 l/s, min. 0,2 l/s)
- Frkašić (max. 3,0 l/s, min. 0,2 l/s)

Za vodoopskrbni sustav Udbine najznačajniji je izvor:

- Krbavica (20,0 l/sek)

koji se nalazi izvan područja Općine (na području Općine Plitvička jezera).

Na području Općine u Krbavskom polju, moguća je izgradnja **akumulacije Hrzić**, kao dio regulacijskog i zaštitnog sustava. Stoga će imati dvostruku namjenu: kao retencija za obranu od poplave Krbavskog polja (RP) i kao akumulacija za navodnjavanje Krbavskog polja (AN) u sušnom razdoblju, a što je dodatno analizirano kroz „Plan navodnjavanja Ličko-senjske županije“ i studiju „Optimalno korištenje voda u slivovima rijeka Like i Gacke“. Površina akumulacije/retencije Hrzić prikazana je u kartografskim prikazima u MJ 1:25.000 načelno, a detaljno će se odrediti detaljnijom projektnom dokumentacijom.

1.8. POVRŠINE INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Članak 22.

Površine za infrastrukturu razgraničuju se na:

- Prometni sustav (ceste, zračna luka, pošta i javne telekomunikacije)
- Energetski sustav
- Vodno gospodarski sustav

Površine/koridori infrastrukturnih sustava namijenjeni su gradnji građevina infrastrukture i pratećih građevina. Gradnja ostalih građevina unutar površina/koridora infrastrukturnih sustava moguća je sukladno posebnim uvjetima nadležnog poduzeća, a u skladu s odredbama ovog Plana.

Osim na površinama/koridorima koji su u grafičkom dijelu Plana određeni za infrastrukturne sustave, građevine infrastrukture mogu se graditi i unutar površina koje su određene za sve druge planske namjene (izvan i unutar građevinskog područja).

Mreže infrastrukturnih sustava prikazane su na kartografskim prikazima br. 2. **INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE**.

1.9. GROBLJA

Članak 23.

Ovim Planom određena su groblja kao površine određene za ukop ljudi.

Na grobljima se mogu izvoditi potrebni zemljani radovi, te graditi građevine visokogradnje (grobne kapele i/ili mrtvačnica, u skladu sa zakonskim obvezama, kao i posebnog odgovarajućeg propisa općine Udbina.

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

2.1. GRAĐEVINE I ZAHVATI OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I ŽUPANIJU

2.1.1. Građevine od važnosti za Republiku Hrvatsku

Članak 24.

Planom su na području Općine određene sljedeće građevine i površine od važnosti za Republiku Hrvatsku:

1. Prometne građevine s pripadajućim objektima

A) CESTOVNE GRAĐEVINE

• Brze državne ceste:

Postojeća:

- Ličko Petrovo Selo – Udbina s predviđenim rekonstrukcijama i izmješanjima dionica (zaobilaznice većih naselja)

Planirana:

- Udbina – Sv. Rok

Potencijalna:

- Prijeboj – Korenica - Udbina (potencijalna trasa za istraživanje)

• Državne ceste:

Postojeće:

- **D1:** G.P. Macelj (gr. R. Slovenije) – Krapina – Zagreb – Karlovac – Gračac – Knin – Brnaze – Split (D8)
- **D25:** Korenica (D1) – Bunić – Lički Osik – Gospić – Karlobag (D8)
- **D522:** Udbina (D1) – Lovinac – čvorište Gornja Ploča (A1)

B) AERODROM

- Zračna luka Udbina - za civilni promet u mreži tercijarnih aerodroma u RH (kategorija 2C)

C) ENERGETSKE GRAĐEVINE S PRIPADAJUĆIM OBJEKTIMA I UREĐAJIMA

- prijenosni vodovi:

Postojeći:

- o DV 110 kV TS Lički Osik – TS Plitvice,
- o DV 110 kV TS Donji Lapac – TS Udbina (pod naponom 35 kV)

Planirani:

- o DV 2x400 kV TS Lički Osik – TS Bihać (R. BiH),
- o DV 2x110 kV TS Bunić (prikjučni dalekovod na postojeći DV 110 kV TS Lički Osik – TS Plitvice)
- o svi vodovi naponske razine 35 kV potrebni za napajanje
- transformatorska postrojenja

Planirana:

- o TS 110/35(20) Udbina
- o TS 110/35(20) kV Bunić (za priključenje vjetroelektrane)

D) GRAĐEVINE ZA MELIORACIJSKU ODVOĐNJU

Potencijalne:

- akumulacija Hrčić

E) ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJSKE MREŽE - elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema.

postojeće i planirane: nepokretne zemaljske mreže

pokretne zemaljske mreže - antenski stupovi osnovnih postaja

2. Građevine posebne namjene

- Vojni kompleks - zračna luka Udbina

2.1.2. Građevine od važnosti za Ličko-senjsku županiju

Članak 25.

Planom su na području Općine određene sljedeće građevine i površine od važnosti za Ličko-senjsku županiju:

1. Prometne građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama

CESTOVNE GRAĐEVINE

• Županijske ceste

Postojeće:

- Ž5156 Čanak (L59041) – Kozjan – Bunić (D25)
- Ž5164 A.G. Grada Gospića – Podlapača – D1
- Ž5167 Udbina (Ž5195) - Donji Lapac (D218)
- Ž5169 Bjelopolje (D1) - Donji Lapac (D218)
- Ž5195 Udbina: D1 – D1
- Ž5196 Udbina: Ž5195 – D522

Planirana:

- Ž Bunić – Šalamunić – Krbava – Udbina
- Ž Perušić – Štimci – Sveta Trojica – Ljubovo – D25

2. Energetske građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama

VJETROPARKOVI:

Potencijalni: Ondić – Kurjak, Pogledalo – Pišaćuša, Krbava – Šalamunić – Mekinjar, Pištalića – Rebića gradina, Krečana – Ivanov vrh – Babina glava

GRAĐEVINE ZA TRANSPORT PLINA:

- o plinsko distributivni sustav MRS Gračac do RS Udbina

3. Vodne građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama

VODOOPSKRIBNE GRAĐEVINE

• Vodoopskrbni sustav (postojeći)

- grupni vodovod Krbavica – Udbina (postojeći)

• građevine sustava odvodnje s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

- kanalizacijski sustav naselja Udbina i uređaj za pročišćavanje otpadnih voda u sklopu ovog sustava (planirani)

4. Deponije - građevine za odlaganje komunalnog otpada s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama

Postojeća deponija na lokaciji Čojluk u postupku je sanacije i ista će biti u upotrebi do rješenja gospodarenja komunalnim otpadom na nivou Ličko-senjske županije. U okviru toga na lokaciji Čojluk urediti će se reciklažno dvorište i lokacija za gospodarenje građevnim otpadom.

5. Građevine socijalne skrbi

- dom za stare i nemoćne u naselju Udbina

Uvjeti za utvrđivanje koridora ili trasa i površina prometnih i infrastrukturnih građevina iz ovog članka dati su u poglavlju 5. *Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava.*

2.2. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA

2.2.1. Opće odredbe

Članak 26.

Naselja se na području Općine, u skladu sa postavkama ovog Plana i potrebama njihovog razvoja, mogu izgrađivati samo unutar građevinskog područja naselja.

Građevinsko područje naselja je područje namijenjeno izgradnji građevina i uređenju površina koje omogućavaju osnovne preduvjete za kvalitetno funkcioniranje života u jednom naselju.

Veličina građevinskog područja za naselje određena je ovisno o planiranom broju stanovnika, planiranim centralnim funkcijama u naselju i drugim namjenama prostora.

U građevinskom području predviđena je izgradnja novih građevina, te obnova, rekonstrukcija i dogradnja postojećih građevina.

U građevinskom području naselja odnosno u njegovoj neposrednoj blizini ne mogu se graditi građevine koje bi svojoj namjeni i načinu korištenja ugrožavale život i zdravlje ljudi u naselju, odnosno koje bi ugrožavale prirodne i stvorene vrijednosti čovjekove okoline (zagađenjem zraka, tla, izvorišta i vodotoka, prekomjernom bukom i vibracijama, obezvrjeđivanjem estetskih vrijednosti i sl.)

Ovim Planom određena su građevinska područja za sva naselja u Općini i za njihove izdvojene dijelove, a detaljne granice utvrđene su na katastarskoj podlozi u grafičkom dijelu Plana.

Članak 27.

Građevinsko područje naselja sastoji se od izgrađenog, neizgrađenog i neuređenog dijela.

Neizgrađeni i neuređeni dio građevinskog područja može se do privođenja namjeni koristiti kao poljoprivredno zemljište ili za sadržaje privremenog ili povremenog karaktera (temeljem posebnih odluka lokalne samouprave): montažni kiosci, sajmovi, razne prigodne manifestacije i sl.

Članak 28.

U građevinskim područjima naselja mogu se graditi sljedeće vrste građevina:

- o stambene
- o stambene s poslovnim i uslužnim sadržajima

- o javne i društvene
- o gospodarske (poslovne, manje proizvodne, turističko-ugostiteljske, poljoprivredne)
- o sportsko-rekreacijske
- o garaže i parkirališta
- o vjerske građevine (crkve, kapele i sl.) i memorijalni spomenici
- o ostale građevine.

U građevinskim područjima naselja mogu se također graditi infrastrukturne građevine i uređivati javne zelene i zaštitne zelene površine.

Članak 29.

Opći uvjeti za arhitektonsko oblikovanje:

- građevina se mora, kako u volumenu, tako i u tlocrtnom gabaritu prilagoditi i podrediti cjelini,
- oblikovanjem i materijalima građevina mora zadržati ritam koji je ostvarila postojeća arhitektura,
- zadržati cjelovitost ambijenta,
- ako se radi o zaštićenom području, treba zatražiti i konzervatorske uvjete.

2.2.2. Stambene građevine

Članak 30.

Građevina stambene namjene je građevina namijenjena prvenstveno stanovanju. Iznimno, unutar stambene građevine dio prostora može se koristiti i za poslovni namjenu. U tom slučaju površina poslovnog prostora ne smije prelaziti 50% ukupne površine stambene građevine.

Pod poslovnom namjenom iz stavka 1. ovog članka smatraju se sljedeće djelatnosti:

- a) trgovina (prehrana, mješovita roba, tekstil, odjeća, obuća, kožna galanterija, papirnica, proizvodi od plastike, pletena roba, tehnička roba, namještaj, cvijeće, svijeće, suveniri, rezervni dijelovi za automobile i poljodjelske strojeve, poljodjelske potrepštine i sl.)
- b) ugostiteljstvo (buffet, snack-bar, kavana, slastičarnica, pizzeria, restoran i sl.) i turistički smještaj U slučaju da se u nekom ugostiteljskom sadržaju želi omogućiti izvođenje glazbe na otvorenom tada udaljenost do najbliže stambene zgrade ne smije biti manja od 150 m
- c) zanatstvo i osobne usluge (krojač, obučar, staklar, fotograf, servisi kućanskih aparata, servisi osobnih automobila, praonica osobnih automobila, kemijska čistionica, fotokopirionica, zdravstvene usluge, usluge rekreacije)
- d) ostalo (odvjetništvo, odjeljenja dječjih ustanova, uredi i predstavništva domaćih i stranih poduzeća, intelektualne usluge i sl.)
- e) prerada poljoprivrednih proizvoda (sušenje voća i povrća, proizvodnja mesnih prerađevina na tradicionalni način, proizvodnja meda i proizvoda od meda, prerada gljiva), mali proizvodni pogoni (npr. proizvodnja pekarskih proizvoda, mini uljare i sl.)

Tihe i čiste djelatnosti mogu se obavljati u sklopu stambene zgrade, ukoliko postoje tehnički i sanitarni uvjeti za njihovo obavljanje. Prostor za skladištenje sirovina i gotovih ili polugotovih proizvoda mora se

osigurati unutar građevina na građevinskoj čestici. Pristup dostavnim vozilima te njihovo parkiranje za vrijeme utovara/istovara mora se osigurati na samoj građevinskoj čestici, izvan svih javnih prometnih površina.

Bučne ili potencijalno opasne djelatnosti (one koje ne zadovoljavaju zakonske kriterije o najvećoj razini buke i onečišćenja zraka) ne smiju se smještavati u predjelima stambene izgradnje (kovačnice, limarije, lijevaonice metala, kamenoklesarske radionice, automehaničke radione, ugostiteljski lokali sa muzikom, klaonice sitne i krupne stoke, veći skladišni prostori, trgovine koje zahtijevaju skladišta izvan osnovne građevine, betonare, bloketare, obrada drvene građe, proizvodnja namještaja, kemikalija i sl.).

U središtu naselja mogu se otvarati manji ugostiteljski sadržaji u prizemljima zgrada, a u cilju turističkog vrednovanja naselja. U tom slučaju je potrebno utvrditi posebne uvjete za sprječavanje širenja buke.

Poslovnim prostorom smatra se prostor namijenjen odvijanju uslužnih, gospodarskih i ostalih djelatnosti koje ne narušavaju standard stanovanja odnosno ne zahtijevaju veće površine, ne privlače jači promet, ne proizvode veću buku i štetne emisije u okoliš, te ne povećavaju opasnost od požara i eksplozije i sl.

Uz osnovnu građevinu na građevnoj čestici može se graditi jedna ili više pomoćnih građevina.

Prema tipologiji stanovanja i broju stanova razlikujemo sljedeće vrste stambenih građevina:

- obiteljska kuća
- višestambena kuća

Opće odredbe

Članak 31.

- **Arhitektonsko oblikovanje, visina i smještaj građevina na građevinskoj čestici**

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje stambenih i pomoćnih građevina: horizontalni i vertikalni gabariti građevine, oblikovanje pročelja i krovništa, te upotrijebljeni materijali prilagođavaju se postojećem ambijentu i tipologiji krajolika, naročito u onim dijelovima gdje prevladava tradicionalna gradnja.

Kod interperiranih unutar specifičnih naselja s povijesnom identifikacijom uvjetuje se upotreba tradicionalnih materijala i načina građenja, mjerila zgrade i otvora na pročeljima, visina vijenca, nagib krovnih ploha i vrsta pokrova, a prema uvjetima nadležnog tijela iz domene zaštite spomenika kulture.

Najviša visina osnovne građevine je 12 m.

Najveći broj etaža je podrum i četiri etaže iznad razine podruma.

Građevine se u pravilu grade s kosim dvostrešnim krovom, iznimno s ravnim (kod višestambenih kuća npr.) i višestrešnim (kod kuća većih tlocrtnih gabarita).

Nagib krovništa definira se prema odabranom materijalu pokrova, klimatskoj zoni i zahtjevima arhitektonskog oblikovanja.

Ako je uz stambenu građevinu kao osnovnu građevinu smještena građevina pomoćne namjene ona mora činiti jedinstvenu arhitektonsku oblikovnu cjelinu. Ova odredba ne odnosi se na već izgrađene osnovne i pomoćne građevine.

Sve obiteljske građevine, koje se izgrađuju na slobodnostojeći način, ne mogu se graditi na udaljenosti manjoj od 3,0 m od međe susjedne građevne čestice, ako se na tom zidu planiraju otvori. Ako na bočnom zidu nema otvora, tada udaljenost tog zida od bočne međe ne smije biti manja od 1,0 m.

Iznimno, udaljenost može biti i manja kada se radi o izgradnji zamjenskih građevina na parceli koja svojom širinom ne omogućava razmak koji je određen u prethodnom stavku.

Udaljenost od bočnih međa mjeri se od tlocrtne projekcije zgrade na tlo.

Udaljenost između slobodnostojećih zgrada na susjednim građevnim česticama ne smije biti manja od 4,0 m.

Zgrada se može graditi na međi:

- a) u slučaju kad se radi o izgradnji zamjenske građevine u istom gabaritu
- b) u slučaju kad se radi o izgradnji zgrade prislone uz već postojeću susjednu građevinu na međi ili u slučaju izgradnje dvojne građevine
- c) u slučaju izgradnje niza od tri ili više građevina

U slučaju kad se zgrada gradi na bočnoj međi, tada se ona smatra ugrađenom ili polu ugrađenom i moguće je na susjednoj međi izgraditi zgradu na isti način. U tom slučaju bočni zid mora biti izveden bez ikakvih otvora i kao vatrootporan zid, a sljeme krova mora obvezno biti okomito na susjednu među na kojoj se gradi i bez krovnoga vijenca.

Članak 32.

- **Pomoćne građevine**

Na građevnoj čestici mogu se, uz osnovnu, graditi i pomoćne građevine. One se po namjeni dijele na:

- pomoćne građevine za potrebe stanovanja
- pomoćne gospodarske (poljoprivredne) građevine u domaćinstvu za proizvodnju za vlastite potrebe (i za tržište)
- pomoćne poslovne građevine

Pomoćne građevine za potrebe stanovanja su građevine koje neposredno služe funkciji stanovanja: garaže za putničke automobile, drvarnice, nadstrešnice, ljetne kuhinje, ostave sitnog alata, kotlovnice, sušare (površine do 50 m²), otvoreni bazen (površine do 100 m²) i slične građevine koje služe za potrebe domaćinstava. U ovu grupu spadaju cisterna, septička jama i slična građevina ukoliko je njena visina viša od 1m na najnižoj točki konačno zaravnatog terena uz osnovnu građevinu.

Visina ovih pomoćnih građevina je najviše 3 m, odnosno podrum i jedna etaža iznad razine podruma. One se u pravilu grade tako da sa stambenom građevinom čine arhitektonsko oblikovnu cjelinu.

Pomoćne gospodarske (poljoprivredne) građevine u domaćinstvu namijenjene su za proizvodnju za vlastite potrebe (i za tržište) a mogu biti:

- bez izvora onečišćenja: sjenici, staklenici, plastenici, građevine za smještaj strojeva i alata, male građevine za tihe i čiste djelatnosti za potrebe domaćinstva i sl.
- sa izvorom onečišćenja: staje, svinjci, peradarnici, kunićnjaci i sl.

Pomoćne gospodarske građevine ne mogu se graditi na građevinskoj čestici višestambene kuće.

Pomoćne gospodarske građevine sa izvorom onečišćenja mogu se graditi unutar građevinskih područja naselja u skladu s Odlukom o komunalnom redu u Općini Udbina odnosno Odlukom o načinu držanja domaćih životinja.

Pomoćne gospodarske (poljoprivredne) građevine unutar zona sanitarnih zaštita izvorišta grade se i koriste sukladno Odlukama o zaštiti izvorišta vode za piće odnosno Pravilnikom o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta.

Visina pomoćnih gospodarskih građevina je najviše 7 m, odnosno podrum/suteren i jedna etaža iznad razine podruma/sutereana. Iznimno su dozvoljene dvije etaže iznad razine podruma, ako je druga etaža potkrovlje.

Gospodarske građevine bez izvora zagađenja (izuzev plastenika) mogu se graditi tako da sa stambenom građevinom čine arhitektonsko oblikovnu cjelinu.

Građevine za proizvodnju biljnih, mliječnih i mesnih prerađevina iz vlastitog gospodarstva za agroturizam mogu se graditi na istoj ili zasebnoj građevinskoj parceli unutar građevinskog područja naselja. Izgradnja gospodarske građevine na zasebnoj čestici dozvoljava se u slučaju kada zbog skučenosti prostora, odnosno male površine građevne čestice namijenjene stanovanju nije moguće izgraditi gospodarske građevine.

Gospodarske građevine na zasebnoj parceli posredno ili neposredno su povezane s parcelom stambene građevine. Ove građevine mogu biti najveće površine 200 m², jedne nadzemne etaže, odnosno visine građevine najviše 6,0 m.

Ako se pomoćna gospodarske građevina na zasebnoj parceli gradi na području posebnih ograničenja za korištenje, potrebno je ishoditi suglasnost nadležnih uprava za zaštitu voda, kulturne i prirodne baštine.

Pomoćne poslovne građevine su građevine u kojima se mogu odvijati djelatnost društvene, gospodarske i ostale namjene koje ne onečišćuju okoliš, ne uzrokuju veće povećanje prometa, opasnosti od požara i eksplozije i sl. One se u pravilu grade tako da sa stambenom građevinom čine arhitektonsko oblikovnu cjelinu.

Visina ovih pomoćnih građevina iznosi najviše 6 m, odnosno podrum/suteren i jednu etažu iznad razine podruma/sutereana. Iznimno su dozvoljene dvije etaže iznad razine podruma/sutereana, ako nagib terena omogućava da je kota poda druge etaže u nivou kote višeg, konačno uređenog terena. U tom slučaju jedna od etaža može biti za pomoćne stambene građevine.

Članak 33.

• Uređenje okućnice

Okućnicom se smatra neizgrađeni dio građevne čestice stambene građevine koji mora biti uređen.

Uređenje okućnice, podzida, terase i drugo treba riješiti tako da ne narušavaju izgled naselja, uz rješavanje oborinske odvodnje na vlastitoj čestici.

Minimalno 30% parcele mora biti uređena zelena površina. Svako stablo koje treba posjeći zbog gra-

đenja na parceli potrebno je nadomjestiti sadnjom novog stabla na građevnoj čestici ili u neposrednom okolišu građevine.

Ogradni zidovi i ograde izgrađuju se od kamena, drva, metala i zelenila, visine prema lokalnim prilikama. Za izradu ograda u dijelovima naselja s vrijednom ruralnom arhitekturom preporuča se upotreba drveta. Visina ograde ne smije prelaziti visinu od 1,5 m.

Zabranjuju se znatnija preoblikovanja terena kao što su zatrpavanje vrtača, izvođenje usjeka i nasipa, te gradnja podzida viših od 1,50 metra.

Iznimno, visina potpornog zida može biti veća u slučaju:

- konfiguracije terena kojom se ne može ostvariti propisana visina
- interpolacije unutar postojeće regulacije
- izgradnje prometne infrastrukture

Osnovni materijal za izgradnju potpornih zidova je kamen ili beton.

Ograde, potporne zidove, te druga okolna uređenja na neizgrađenom dijelu građevne čestice treba izvesti tako da ne narušava izgled naselja.

Dio građevne čestice organiziran kao gospodarsko dvorište, na kojem slobodno borave domaće životinje, mora se ograditi ogradom koja onemogućava izlaz domaćih životinja.

Članak 34.

OBITELJSKA KUĆA

Obiteljska kuća je stambena građevina s jednim do tri stana.

Smještaj osobnih vozila potrebno je riješiti unutar građevne čestice obiteljske kuće teko da se osiguraju minimalno dva parkirna mjesta po jednom stanu, izuzev gradnji unutar „povijesnih ruralnih jezgri naselja“.

Neizgrađeni dio građevne čestice stambene građevine mora biti uređen, a najmanje 30% ukupne površine neizgrađenog dijela građevne čestice mora biti površina zelenila.

Razlikuju se sljedeći načini gradnje obiteljske kuće:

- Gradnja građevina na slobodnostojeći način
- Gradnja građevina na poluotvoreni način
- Gradnja građevina u nizu, polu atrijskih ili atrijskih kuća (niz se sastoji od najmanje tri, a najviše šest jedinica).

Članak 35.

Za neposredno provođenje Plana određuju se sljedeći uvjeti građenja obiteljske kuće:

- Gradnja građevina na slobodnostojeći način:
  - najmanja površina građevne čestice je 600 m², odnosno 300 m² u izgrađenim dijelovima naselja
  - najveća površina građevne čestice je 2000 m²
  - najveća izgrađenost građevne čestice iznosi:
    - ako je površine od 300 do 600 m² 40% (**kig=0,4 kis=0,8**) (u izgrađenim dijelovima naselja)
    - ako je površine od 600 do 1000 m² 35% (**kig=0,35 kis=0,8**)

- ako je površine od 1000 do 2000m² 30% (**kig=0,3 kis=0,8**)
- najmanje tlocrtna površina osnovne građevine mora iznositi 60 m²
- Gradnja građevina na poluotvoreni način (dvojnje kuće, završne kuće niza):
  - najmanja površina građevne čestice je 450 m², odnosno 200 m² u izgrađenim dijelovima naselja
  - najveća izgrađenost građevne čestice je 50% (**kig=0,5 kis=0,9**)
  - tlocrtna površina osnovne građevine mora iznositi najmanje 60 m²
- Gradnja građevina u nizu:
  - najmanja površina građevne čestice je 300 m² (360 m² za završne građevine u nizu), odnosno 150 m² u izgrađenim dijelovima naselja
  - najveća izgrađenost građevne čestice je 60% (**kig=0,6 kis=1,0**)
  - tlocrtna površina osnovne građevine mora iznositi najmanje 60 m²

Uz osnovnu građevinu stambene namjene na građevnoj čestici moguća je izgradnja pomoćnih građevina u skladu s ovim Planom.

Članak 35.a

Za zadržavanje građevina zgrade ozakonjenih prema posebnom propisu, koje su izgrađene unutar koridora posebnog režima prometne, komunalne i energetske infrastrukture, elektroničke komunikacije, pošte i koridora posebnog režima potoka, potrebno je ishodište posebne uvjete, odnosno potvrdu nadležnog javnopravnog tijela, da je građevina u skladu s posebnim uvjetima iz nadležnosti tog javnopravnog tijela.

Za zgrade ozakonjene prema posebnom propisu, koje su izgrađene na površinama iz stavka 1. ovog članka građevna čestica se određuje kao zemljište ispod zgrade. Za ostale građevine ozakonjene prema posebnom propisu kao i za građevine izgrađene izvan granica građevinskog područja, katastarska čestica se u pravilu zadržava kao građevna čestica, u skladu s pravilima struke i štiteći mogući javni interes, odnosno način korištenja prostora.

Članak 36.

VIŠESTAMBENA KUĆA

Višestambena kuća je stambena građevina s više od tri stana.

Uvjeti za gradnju višestambene građevine na građevnoj čestici površine do 2.000 m² utvrđuju se neposrednim provođenjem Plana.

Kroz izradu urbanističkih planova uređenja za građevinska područja naselja mogu se odrediti uvjeti za gradnju višestambenih građevina na građevnim česticama površine veće od 2.000 m².

Neizgrađeni dio građevne čestice višestambene građevine mora biti uređen, a najmanje 30% ukupne površine neizgrađenog dijela građevne čestice mora biti površina zelenila.

Višestambena gradnja nije dozvoljena unutar „povijesnih ruralnih jezgri naselja“ određenih ovim Planom.

Za neposredno provođenje Plana određuju se sljedeći uvjeti građenja:

- površina građevne čestice za višestambenu građevinu ne može biti manja od 1000 m² i veća od 2000 m²
- najveća izgrađenost građevne čestice je 30%
- najveći broj etaža podrum/suteren i četiri etaže iznad razine podruma/sutereana
- najveća visina građevine 12 m
- smještaj osobnih vozila potrebno je riješiti unutar građevne čestice višestambene građevine (po mogućnosti u sklopu osnovne građevine) tako da se osiguraju najmanje dva parkirna mjesta za jedan stan.

Višestambene kuće se ne mogu graditi na udaljenosti manjoj od 4,0 m od međe susjedne građevne čestice. Udaljenost višestambene zgrade od zgrade na susjednoj građevnoj čestici ne smije biti manja od 6,0 m.

Svi pomoćni i poslovni sadržaji uz stambeni prostor moraju biti u sklopu osnovne višestambene građevine ili činiti s njom arhitektonsko oblikovnu cjelinu.

2.2.3. Društvene (ili javne) građevine

Članak 37.

Društvene ili javne građevine koriste se za odvijanje slijedećih djelatnosti:

- uprave i pravosuđa
- prosvjete
- zdravstva i socijalne skrbi
- kulture
- sporta i rekreacije
- vjerskih i
- drugih društvenih djelatnosti (udruge i sl.)

Članak 38.

Građevine za društvene djelatnosti prioritetno se smještaju u slobodne prostore izgrađenog dijela građevinskog područja središnjeg naselja (Udbina) i drugih naselja koja imaju funkcije lokalnog centra ili se iskazuje potreba za izgradnjom građevina ove namjene (Bunić, Podlapača, i dr.)

Građevine koje služe društvenim djelatnostima i ostalim sadržajima javnog interesa u pravilu se grade na istaknutim, lako dostupnim i uočljivim lokacijama te moraju biti građene kvalitetno i racionalno.

Osim u samostalnim građevinama, za društvene djelatnosti mogu se koristiti prostori unutar stambene i gospodarske građevine.

Iznimno na česticama društvene namjene moguća je izgradnja stambenog prostora, ali ne više od jednog stana, za potrebe održavanja zgrade osnovne namjene. Stan je moguće smjestiti unutar glavne ili pomoćne zgrade.

Članak 39.

Utvrđuju se slijedeće granične vrijednosti za izgradnju građevina za društvene djelatnosti (obrazovne i zdravstvene ustanove, muzeji, galerije, vjerske građevine, sportske dvorane, kina i ostale građevine) u planiranim, neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja:

- građevine za društvene djelatnosti mogu se graditi unutar građevinskog područja naselja pod uvjetom da je do građevne čestice izgrađena prometnica širine minimalno 3,5 m za jednosmjerni promet, odnosno 5,5 m za dvosmjerni promet
- oblik i veličina građevinske čestice moraju omogućiti smještaj svih sadržaja (osnovna građevina, pomoćne građevine u njenoj funkciji, parkiralište i ostali uređeni javni prostor), ovisno o vrsti građevine
- na jednoj građevnoj čestici moguća je izgradnja jedne ili više građevina javne i društvene namjene koje čine cjeloviti prostorni sklop te pomoćnih građevina u funkciji osnovne namjene
- najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti građevne (**kig**) čestice na kojoj će se graditi građevina društvene namjene iznosi 0,5 osim površine za sport i rekreaciju i vjerskih građevina, gdje može iznositi najviše 0,8
- građevine društvene namjene mogu se graditi do visine od najviše podrum i pet etaža iznad razine podruma (osim kod crkve)
- najveća visina građevine je 12 m odnosno najviše 13 m za dvorane (osim kod crkve i memorijalnih spomenika)
- građevna čestica građevine društvene namjene treba biti ozelenjena, a najmanje 30% njene površine treba hortikulturno urediti, osim u već izgrađenim dijelovima naselja, gdje taj postotak može biti i manji
- javna i društvena građevina mora biti udaljena najmanje 1/2 vlastite visine od granica susjednih građevnih čestica (ali ne manje od 5 m), te minimalno 5 m od regulacijske linije javne prometnice
- parkiranje ili garažiranje vozila rješava se u pravilu na građevnoj čestici građevine društvene (ili javne) namjene. Iznimno, moguće je utvrditi rješavanje parkirališnih mjesta izvan građevne čestice na javnoj površini u neposrednoj blizini
- u građevinama javne i društvene namjene mogu se graditi i prostorije stambene namjene u manjem dijelu ukupne površine građevine.

Za izgradnju građevina društvene ili javne namjene, kao i kod rekonstrukcija postojećih u već izgrađenim odnosno djelomično izgrađenim dijelovima naselja granične vrijednosti utvrđuju se u skladu s lokalnim uvjetima.

2.2.4. Gospodarske građevine

Članak 40.

Unutar građevinskih područja naselja mogu se graditi građevine gospodarske namjene, a razlikujemo:

- građevine poslovne namjene
- građevine ugostiteljsko-turističke namjene
- građevine poljoprivredne namjene

Odvijanje djelatnosti u građevinama gospodarske namjene ne smije narušavati standard stanovanja u naselju i štetno utjecati na okoliš.

Članak 41.

Brisan.

Članak 42.

Opći uvjeti za gospodarske građevine

Arhitektonsko oblikovanje građevina gospodarske namjene i uporabljeni građevinski materijali ne smiju narušavati postojeće oblikovne i ambijentalne vrijednosti naselja stvorene tradicionalnim načinom izgradnje građevina u naselju. Naročitu pažnju potrebno je posvetiti oblikovanju ove vrste građevina u izgrađenim dijelovima naselja sa vrijednom ruralnom arhitekturom.

Oblik i veličina građevne čestice mora omogućiti smještaj svih sadržaja vezanih uz tehnološki proces ili tehničke karakteristike.

Prostor građevinske čestice građevine gospodarske namjene mora biti uređen i ne smije narušavati izgled naselja.

Slobodni prostor građevne čestice ne smije se koristiti kao odlagalište nusprodukata i otpada koji nastaje u tehnološkom procesu.

Na građevinskoj čestici građevine poslovne namjene moraju se urediti površine za parkiranje zaposlenika i korisnika. Parkiranje može biti riješeno i kao garažni prostor u podrumskoj etaži građevine. U tom slučaju površina garaže ne uzima se u izračun koeficijentata izgrađenosti i iskorištenosti građevne čestice. Garaža može zauzimati podzemni prostor cijele čestice, ali u tom slučaju podrumski etaža mora biti u cijelosti ukopana.

Najmanje 20% građevne čestice mora biti ozelejneno. Pri uređenju građevne čestice preporuča se sadnja autohtonih vrsta stabala. Građevinska čestica može se ograditi ogradom maksimalne visine 2 m. Iznimno, ograda može biti i viša ako je to potrebno zbog zaštite i načina korištenja građevine, odnosno građevne čestice.

Članak 43.

Građevinska čestica mora se priključiti na javnu prometnu površinu izravno ili kolnim pristupom minimalne širine 5,5 m i maksimalne dužine 50 m. Priključak mora osigurati pješački i kolni pristup građevinskoj čestici i građevini.

Građevinska čestica mora se priključiti na vodove vodoopskrbe, odvodnje, elektroopskrbe i telekomunikacijsku mrežu.

Priključak građevina na sustav vodoopskrbe i odvodnje provodi se u skladu s Odlukom o priključenju građevina i drugih nekretnina na komunalne vodne građevine odnosno u skladu s Općim i tehničkim uvjetima isporuke vodnih usluga nadležnog poduzeća te Odlukom o odvodnji otpadnih voda.

Priključak građevinske čestice na prometnu površinu i komunalnu infrastrukturu utvrđuje se na osnovi posebnih uvjeta komunalnih i javnih poduzeća.

Način gradnje i korištenja građevine na građevinskoj čestici ne smije umanjiti vrijednosti obodnih prostora i ometati korištenje susjednih građevina.

Zaštitu okoliša provesti mjerama sprečavanja zagađenja tla, zraka, vode, zaštite od buke, te opasnosti od požara, eksplozije i ostalih pojava.

Članak 44.

- **Građevine poslovne namjene**

Građevina poslovne namjene, prema ovim Odredbama, smatra se da je građevina koja je u cjelini ili većim dijelom namijenjena obavljanju poslovnih djelatnosti pod uvjetom da na svojoj vlastitoj građevnoj čestici ostvaruje mogućnost potrebnog parkiranja zaposlenih i klijenata.

Poslovnim djelatnostima smatraju se tihe i čiste djelatnosti i to: sve vrste uslužnih i zanatskih djelatnosti (frizerske, urarske, postolarske, krojačke, zlatarske, fotografske, optičke i sl.), trgovačke djelatnosti (prodavaonice hrane i pića, mješovite ili specijalizirane robe i sl.), intelektualne usluge (različite vrste uredskih prostora), manje proizvodne djelatnosti (stolarije, limarije, bravarije, automehaničarske radionice i slične servisne radionice te manji skladišni prostori), komunalno-servisne djelatnosti (održavanje električnih, TK i vodovodnih instalacija, raznih strojeva i sl.) i druge sukladne djelatnosti koje se mogu odvijati u naselju.

U građevine poslovne namjene koje se grade u građevinskom području naselja nije dopušteno smještanje poslovnih namjena koje povećavaju promet u naselju, koje proizvode buku veću od dopuštene, štetne emisije u okoliš i koje zahtijevaju veće površine, čime se narušava standard stanovanja.

U građevinskim područjima naselja **ne smiju** se obavljati sljedeće gospodarske djelatnosti:

- proizvodnja ili pakiranje kemijskih sredstava za posebnu ili opću uporabu
- kemijska obrada metala ili nemetala
- proizvodnja građevinskih materijala ili gradbenih elemenata
- proizvodnja i prerada mesa i suhomesnatih proizvoda
- proizvodnja i prerada sirove kože, gume, plastičnih masa, tekstila, prediva, papira, stakla
- obrada otpada
- proizvodnja ili pakiranje energenata ili sredstava za održavanje strojeva i vozila
- proizvodnja, skladištenje ili pakiranje toksičnih materijala

Unutar građevina poslovne namjene dopušteno je urediti stambeni prostor. Površina stambenog prostora ne smije biti veća od površine poslovnog prostora.

Uz osnovnu građevinu na istoj građevinskoj čestici mogu se graditi i pomoćne građevine. Pomoćnom građevinom smatra se građevina za smještaj vozila - garaža, spremište, drvarnica i slična građevina koja ne predstavlja uređenje okućnice. Pomoćnom građevinom smatra se i cisterna, spremnik, septička jama i slična građevina, ukoliko je njena visina na najnižoj točki konačno zaravnatog terena uz građevinu viša od 1m.

Uz osnovnu građevinu na istoj građevinskoj čestici mogu se graditi i sportsko-rekreacijske građevine i sadržaji.

Broj etaža građevina poslovne namjene iznosi:

- u građevinskom području naselja Udbina najviše pet etaža (podrum/suteren i četiri etaže iznad razine podruma/sutereana)

- u građevinskim područjima ostalih naselja najviše tri etaže (podrum/suteren i dvije etaže iznad razine podruma/sutereana).

Iznimno od odredbi prethodnog stavka, proizvodne i skladišne poslovne građevine mogu, u dijelu u kojem se obavlja osnovna djelatnost, imati samo jednu etažu.

Najveća dopuštena visina građevina poslovne namjene iznosi:

- u građevinskom području naselja Udbina 11 m
- u građevinskim područjima ostalih naselja 8 m.

Iznimno od odredbi prethodnog stavka, visina pomoćnih građevina (proizvodnih i skladišnih) u svim građevinskim područjima, ne smije biti viša od 6 m.

Oblikovanje građevina, određivanje tipa krovništa i vrste pokrova poslovnih građevina vrši se, kao i za stambene građevine, sukladno odredbama ovog Plana.

Iznimno od odredbi prethodnog stavka, oblikovanje, krovna konstrukcija, nagib streha te vrsta po krova proizvodnih i skladišnih poslovnih građevina, prilagoditi tehnologiji građenja građevine.

Gradnja građevina poslovne namjene vrši se prema slijedećim uvjetima:

- minimalna površina građevne čestice za građevine poslovne namjene je 400 m²
- najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti iznosi 0,4
- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti iznosi 1,0.

Najmanja udaljenost građevine od susjednih građevina iznosi 1/2 visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 metra od ruba građevne čestice.

Manja udaljenost građevine od ruba građevne čestice može se odrediti urbanističkim planom uređenja.

Članak 45.

- **Građevine ugostiteljsko-turističke namjene**

Građevine ugostiteljsko turističke namjene mogu se graditi u građevinskim područjima svih naselja.

Ugostiteljsko-turistička djelatnost može se odvijati u građevinama isključivo namijenjenim obavljanju ugostiteljsko-turističke djelatnosti ili u prostorima koji su sastavni dio građevina stambene i poslovne namjene.

U naselju se mogu graditi sve vrste građevina ugostiteljsko-turističke namjene (smještaj gostiju i pružanje ugostiteljskih usluga (hoteli, pansioni, različite vrste restorana, caffe i snack-barovi, pizzerije i sl.), osim turističkih naselja, kampova, diskoteka i zabavnih parkova.

Prenamjena postojećih građevina drugih namjena u građevine ugostiteljsko-turističke namjene moguća je pod istim uvjetima kao i za nove građevine.

- minimalna veličina građevne čestice za izgradnju građevine ugostiteljsko-turističke namjene je 400 m²
- najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti iznosi 0,4
- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti iznosi 1,0
- građevina može imati najviše tri etaže (podrum/suteren i dvije etaže iznad razine podruma/sutereana), iznimno četiri etaže (podrum/-

suteren i tri etaže iznad razine podruma/sutere-
rena) u naselju Udbina

- najveća dopuštena visina građevine je 8 m, iznimno 11 m u naselju Udbina.

U sklopu građevinske čestice građevine ugostiteljsko-turističke namjene mogu se graditi pomoćne građevine i uređivati sportski tereni, terase, dječja igrališta i slični sadržaji.

Pri izračunu izgrađenosti građevne čestice ne uzima se u obzir površina sadržaja dobivenih uređenjem vanjskih površina, ukoliko ista nije natkrivena.

Udaljenost građevine ugostiteljsko-turističke namjene od granice građevne čestice iznosi najmanje 6 m.

Pomoćne građevine ne smiju biti udaljene manje od 3 m od granice građevne čestice.

Iznimno od odredbe prethodnog stavka, pomoćne građevine mogu se graditi i na manjoj udaljenosti od granice građevne čestice i to:

- ako susjedna građevinska čestica nije namijenjena stanovanju i ukoliko prema susjednoj građevinskoj čestici na građevini nema otvora
- na način da nagib krovne plohe ne smije biti usmjeren prema susjednim građevinskim česticama.

Članak 46.

• **Građevine poljoprivredne namjene**

Građevina poljoprivredne namjene, prema ovim Odredbama, smatra se da je građevina izgrađena do donošenja II. Izmjena i dopuna ovog Plana i to unutar građevinskog područja naselja koja je u cjelini ili većim dijelom namijenjena obavljanju poljoprivrednog djelatnosti tj. poljoprivrednoj proizvodnji i uzgoju stoke u seoskim domaćinstvima bez ograničenog broja stoke.

Poljoprivredne gospodarske građevine moraju se rekonstruirati na način da ne ugrožavaju zdravlje ljudi i standard stanovanja i rada na susjednim građevinskim česticama.

Građevine poljoprivredne namjene mogu se rekonstruirati unutar građevinskih područja naselja u skladu s Odlukom o komunalnom redu u Općini Udbina odnosno Odlukom o načinu držanja domaćih životinja.

Građevine poljoprivredne namjene unutar zona sanitarnih zaštita izvorišta rekonstruiraju se i koriste sukladno Odlukama o zaštiti izvorišta vode za piće odnosno Pravilnikom o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta.

Na građevnoj čestici građevine poljoprivredne namjene mogu se graditi građevine slijedeće namjene:

- najveća dopuštena površina sjenika, odnosno spremišta iznosi 300 m²
- najveća dopuštena površina štale za prehranu domaćih životinja iznosi 225 m²
- najveća dopuštena površina prostora namijenjenog za strojnu mužnju (nadstrešnica) iznosi 100 m²
- omogućava se i izgradnja građevine za agregat (čvrste građe) površine do 3,5x2,5 m.

Građevina može imati najviše dvije etaže, prizemlje i potkrovlje. Građevina ne smije biti viša od 5 metara.

Postojeće građevine poljoprivredne namjene mogu se rekonstruirati ili izgraditi nove umjesto postojećih sukladno uvjetima iz ovog poglavlja s time da se postojeći parametri veći od propisanih mogu zadržati, ali bez dodatnog povećanja.

2.2.5. Sportsko-rekreacijske građevine

Članak 47.

U građevine sportsko-rekreacijske namjene spadaju građevine u kojima je osnovna djelatnost bavljenje sportsko-rekreacijskim aktivnostima:

Unutar građevinskih područja naselja mogu se graditi sve građevine namijenjene sportsko-rekreacijske aktivnostima izuzev streljana otvorenog tipa.

Sportsko-rekreacijske građevine grade se na zasebnim građevnim česticama ili su sastavni dio stambenih ili poslovnih građevina.

Za sportsko-rekreacijske građevine unutar građevne čestice stambenih ili poslovnih građevina vrijede odredbe za gradnju tih građevina.

Članak 48.

Uvjeti za izgradnju građevina sportsko-rekreacijske namjene na zasebnim građevnim česticama unutar građevinskih područja:

- o sportsko-rekreacijske građevine pored osnovne djelatnosti mogu imati sadržaje ugostiteljsko-turističke, te trgovačko-uslužne namjene (restorani, caffè barovi, trgovine – prehrambene, sportske opreme i dr., uslužni saloni - frizeri, saune, masaže i sl., i drugi sadržaji koji su svojom namjenom spojivi sa osnovnom djelatnošću)
- o oblik i veličina građevne čestice moraju omogućiti smještaj svih sadržaja vezanih uz sportsko-rekreacijsku namjenu (građevine - jedna ili više njih, parkirališni prostor, komunalno-tehnička infrastruktura i dr.)
- o na jednoj građevnoj čestici moguća je izgradnja jedne ili više građevina sportsko-rekreacijske namjene koje čine cjeloviti prostorni sklop te pomoćnih građevina odnosno terena, igrališta i sl., a sve u funkciji osnovne namjene
- o parkiranje omogućiti unutar građevinske čestice građevine sportsko-rekreacijske namjene
- o iznimno od prethodne točke:
  - ako je neposredno povezano više građevinskih čestica građevina sportsko-rekreacijske namjene, neovisno o tipu gradnje, parkiranje se može riješiti i dimenzionirati kao jedna cjelina
  - ako je građevina sportsko-rekreacijske namjene funkcionalni dio građevinskog područja naselja parkiranje se može riješiti na javnoj parkirališnoj površini
- o gradnja sportsko-rekreacijskih građevina moguća je i unutar „vrijednih ruralnih naselja“ moguća je sukladno odredbama ovog Plana, uz obavezno rješavanje parkirališnog prostora izvan istih
- o broj parkirnih mjesta određuje se sukladno normativima iz ovih Odredbi
- o neizgrađeni dio građevne čestice mora biti uređen, a najmanje 20% neizgrađenog dijela površine građevne čestice mora biti površina zelenila

- ⊖ sportsko-rekreacijske građevina zatvorenog tipa mora biti udaljena najmanje 1/2 vlastite visine od granica građevne čestice sa svih strana (ali ne manje od 5 m)
- najviša visina građevine određuje se sukladno osnovnoj namjeni, ali ne viša od 9 m
- broj etaža određuje se sukladno osnovnoj namjeni, ali ne više od podruma/suteren i tri etaže iznad razine podruma/sutereana
- najveća izgrađenost građevne čestice za izgradnju građevine sportsko-rekreacijske namjene zatvorenog tipa je 40%
- iznimno od prethodne točke najveća izgrađenost građevne čestice za izgradnju građevine sportsko-rekreacijske namjene otvorenog tipa gradnje je 80%.

2.2.6. Infrastrukturne građevine

Članak 49.

Infrastrukturne građevine unutar građevinskog područja naselja su prometnice, infrastrukturni uređaji, mreže i vodovi, i dr. za koje se uvjeti gradnje utvrđuju neposrednim provođenjem Plana, sukladno poglavlju 5. ovih Odredbi.

Prilikom ishođenja potrebne dokumentacije za gradnju potrebno je ishoditi i posebne tehničke uvjete nadležnih službi.

2.2.7. Građevine za garaže i parkirališta

Članak 50.

Garaža je zatvoren prostor za smještaj cestovnih vozila (osobnih i manjih teretnih).

Parkiralište je otvoren prostor za smještaj cestovnih vozila (osobnih i manjih teretnih).

Garaže odnosno parkirališta koja se grade kao osnovna građevina na izdvojenoj građevnoj čestici mogu se graditi samo kao skupne garaže, parking-garaže, odnosno parkirališta s najmanje tri garažna, odnosno parkirna mjesta.

Članak 51.

Za neposredno provođenje Plana određuju se sljedeći uvjeti građenja skupnih garaža:

- sa svih strana osim one koja se nalazi uz prometnicu ili javnu površinu građevina mora biti udaljena najmanje 4 m od granica građevne čestice, mjereno od najistaknutijih dijelova građevine, a najmanje 6 m od susjednih građevina
- najmanja udaljenost građevine od granice građevne čestice koja se nalazi uz prometnicu ili javnu površinu iznosi 6 m, ako nije drugačije određeno poglavljem 5. ove Odluke
- za priključenje građevine na prometne i javne površine potrebno je ishoditi uvjete nadležnih institucija iz oblasti prometa
- najveća izgrađenost građevne čestice je 60% kod nadzemnih garaža, odnosno 80% kod podzemnih garaža
- najviša visina građevine je 7,5 m
- najviša visina jednoetažne garaže je 3,5 m
- skupne garaže ne mogu se prenamijeniti u prostore druge namjene.

Članak 52.

Iznimno od odredbi iz članka 50. ove Odluke, dozvoljava se gradnja skupnih garaža na manjim udaljenostima od granice građevne čestice, od prometnice ili javne površine, te veća izgrađenost građevne čestice i visina građevine, a koje se mogu odrediti urbanističkim planom uređenja.

Članak 53.

Za neposredno provođenje Plana određuju se sljedeći uvjeti građenja parkirališta:

- kamionski terminali se grade u sklopu izdvojenog građevinskog područja gospodarske namjene izvan naselja
- parkirališta za osobna vozila ozeleniti najmanje s jednim stablom na četiri parkirna mjesta
- parkirališta se mogu uređivati na ravnim krovovima drugih građevina, ako za to postoje uvjeti.

2.2.8. Ostale građevine (kiosci, nadstrešnice, reklamni panoi)

Članak 54.

Kiosci su tipski elementi, a služe za prodaju novina, duhana, galanterije, voća i povrća, za druge manje ugostiteljske ili obrtničke usluge, i ostalo.

Nadstrešnicama se smatraju zakloni i čekaonice na stajalištima javnog prijevoza i drugdje.

Kiosci i nadstrešnice u pravilu se postavljaju na javne površine, dok se reklamni panoi pored navedenog postavljaju na zelene površine, uz prometnice, na pročelja, na potporne zidove i slično.

Općinsko Vijeće odlukom o korištenju javnih površina određuje smještaj ovih građevina, način njihova priključenja na mrežu infrastrukture, oblikovanje, te način korištenja predviđenog javnog prostora.

Za kioske i nadstrešnice Općinsko vijeće može pokrenuti postupak za izradu stručnog elaborata za oblikovanja istih.

2.2.9. Smjernice za izradu urbanističkih planova uređenja za građevinska područja naselja

Članak 54.a

Ovim Planom određena je obveza izrade urbanističkih planova uređenja za građevinska područja naselja u točki 9.1. ove Odluke čije su načelne granice obuhvata prikazane na kartografskim prikazima broj 3.2. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA i na kartografskim prikazima br. 4. GRAĐEVINSKA PODRUČJA.

Osnovni cilj izrade predmetnih urbanističkih planova uređenja je regulacijom neizgrađenog i neuređenog dijela građevinskog područja naselja putem planiranja prometne i komunalne i druge infrastrukture te detaljnijim određivanjem namjena površina dovršene izgradnje pojedinih dijelova naselja unutar obuhvata.

Unutar obuhvata predmetnih urbanističkih planova uređenja potrebno je planirati prvenstveno izgradnju stambenih građevina sa pratećom prometnom i infrastrukturnom mrežom, a detaljnom razradom i analizom građevinskih područja mogući je smještaj i javnih i društvenih, ugostiteljsko-turističkih, poslovnih i sportsko-rekreacijskih zgrada te uređenje javnih površina sukladno stvarnim potrebama stambenog sušjedstva.

Za planiranje građevina unutar obuhvata predmetnih urbanističkih planova uređenja potrebno je primjenjivati odredbe za gradnju unutar građevinskog područja naselja određene ovim Planom pri čemu se omogućuje da se uz odgovarajuće obrazloženje odnosno kroz određivanje urbane koncepcije prostora odrede i drugačiji uvjeti.

2.2.a IZDOJENI DIJELOVI GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA

Članak 54.b

Ovim Planom određeni su i na kartografskim prikazima posebno označeni izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja. Izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja su izgrađeni prostori i planom nisu određena njihova proširenja. Na površinama ovih dijelova naselja mogu se graditi građevine svih namjena kao i u građevinskim područjima naselja osim višestambenih kuća.

Postojeće građevne mogu se, rekonstruirati i dograditi a moguća je obnova ili gradnja zamjenske građevine. Zamjenska građevina nesmiye se graditi na dijelovima građevne čestice koji su u funkciji kolnog ili pješačkog pristupa do drugih građevnih čestica i na kojem je uspostavljeno ili će biti uspostavljeno pravo služnosti.

Postojeće veće građevinske parcele mogu se preparcelirati za formiranje građevne čestice za novu gradnju. Kod preparcelacije ako je na postojećoj građevnoj čestici uspostavljen služni kolni ili pješački pristup do susjednih građevnih čestica on se mora preparcelirati kao zasebna parcela. Nova građevna čestica mora imati neposredan pristup do javne prometne površine ili do nove parcele na kojoj je služni kolni ili pješački pristup. Kod preparcelacije i formiranja nove građevne čestice ne smije se kao njen pješački ili kolni pristup uspostaviti nova služnost pristupa.

U izdvojenim dijelovima građevinskog područja naselja moguća je gradnja samo slobodnostojećih i poluotvorenih građevina i nije moguća gradnja građevina u nizu. Osim odredbi za gradnju ostale odredbe - opći uvjeti i uređenje okućnice i uređenja građevnih čestica za građevine svih namjena identične su odredbama u građevinskim područjima naselja.

Članak 54.c

Za neposredno provođenje Plana određuju se sljedeći uvjeti građenja obiteljske kuće:

- Gradnja građevina na slobodnostojeći i poluotvoreni način (dvojne kuće)
- najmanja površina građevne čestice je postojeća ili kod preparcelacije 800 m²,
  - najveća površina građevne čestice nije određena
  - najveća izgrađenost građevne čestice iznosi:
    - 35% (kig=0,35 kis=0,8)
  - najmanje tlocrtna površina osnovne građevine mora iznositi 60 m².

Uz osnovnu građevinu stambene namjene na građevnoj čestici moguća je izgradnja pomoćnih građevina u skladu s ovim Planom.

Odredbe za gradnju građevina ostalih namjena koje se mogu graditi na prostorima ove namjene (građevine gospodarske, ugostiteljsko-turističke, sportsko-rekreacijske i poljoprivredne namjene) su identične kao i odredbe za gradnju obiteljskih kuća.

Odredbe za gradnju građevine društvene (ili javne) namjene, infrastrukturnih građevina te građevine za garaže i parkirališta su identične odredbama za gradnju na građevinskim područjima naselja.

2.3. IZDOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA

Članak 55.

Izdvojena građevinska područja izvan naselja određena ovim Planom planirana su građenje građevina koje svojom veličinom, strukturom i načinom korištenja nisu spojive s naseljem.

Ovim Planom određena su izdvojena građevinska područja za građevine i djelatnosti sljedećih namjena:

2.3.1. Gospodarska namjena

- proizvodno-industrijske zone i građevine (I)
- poduzetničke zone i građevine (proizvodne i poslovne) (K)
- ugostiteljsko-turističke zone i građevine (T)
- istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina (E*)

2.3.2. Sportsko-rekreacijska namjena (R)

2.3.3. Posebna namjena (N)

U izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja može se planirati gradnja građevina i uređenje površina koje su sukladne namjeni iz prethodnog stavka, a upotpunjuju osnovne sadržaje i pridonose kvaliteti prostora (površine za parkove, sport i rekreaciju, parkirališne površine i građevine, te druge pomoćne građevine i sadržaji.

U izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja ne mogu se graditi zasebne građevine za stanovanje osim ako ovim Planom nije drugačije određeno.

Izdvojena građevinska područja za izgrađene strukture izvan naselja određena su na kartografskom prikazu br. 1. *KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA* i kartografskom prikazu br. 4. *GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA u mjerilu 1:5.000.*

2.3.1. Gospodarska namjena (I, K, T, E)

Članak 56.

- **Opće odredbe za gospodarsku namjenu (za I i K)**

Građevine gospodarske namjene trebaju se graditi prema uvjetima da djelatnost koja se u njima obavlja ne smije ugrožavati okoliš.

Na jednoj građevnoj čestici gospodarske namjene (I, K) moguća je gradnja više jedne ili više građevina koje čine tehnološko-funkcionalnu cjelinu i koje je moguće graditi na slobodnostojeći način, ali i grupirano čineći pri tome jednostavne ili složene prostorne forme.

Građevna čestica na kojoj će se građevina graditi mora se nalaziti uz već sagrađenu prometnicu najmanje širine 5,5 m ili uz planiranu prometnicu.

Sve građevne čestice trebaju biti prometno vezane na interne pristupne i sabirne ceste, preko kojih se pristupa na razvrstane ceste.

Parkirališta za potrebe zaposlenika te poslovnih partnera trebaju se planirati na građevnim česticama.

Na površinama za proizvodne i poslovne djelatnosti, uz građevine osnovne namjene i prometne i komunalne građevine, mogu se graditi i ostale građevine i uređivati površine kao što su:

- uređene zelene površine i parkovi
- manje površine i građevine za sport i rekreaciju i ugostiteljsko-turističke građevine
- građevine drugih društvenih namjena
- ostale građevine u funkciji tehnološkog procesa i uredski prostori.

Uređenje neizgrađenoga dijela gospodarske građevne čestice treba temeljiti na uporabi autohtonih vrsta biljaka, klimatskim uvjetima, veličini građevina i njihovom rasporedu te uvjetima pristupa i prilaza. Posebnu pozornost treba obratiti određivanju veličine pred vrtova i parkirališta za teretna i osobna vozila. Najmanje 20% građevne čestice treba urediti s nasadima. Uz obodnu među, tamo gdje na međi nisu izgrađene građevine, treba posaditi drvored (iznimno visoku živicu).

Članak 57.

• **Proizvodno-industrijske građevine (I, I3)**

Na području Općine predviđeno je više lokacija za razvoj proizvodno-industrijskih djelatnosti u gospodarskoj zoni sjeverno od naselja Udbina (Podudbina) - zadržavanje postojeće industrijske zone (I), ali i mogućnost osnivanja novih proizvodnih zona i građevina u tzv. poduzetničkim zonama (I, K), zajedno sa poslovnim zonama i građevinama. Njihova detaljna namjena i razgraničenje površina odrediti će se planom užeg područja (UPU).

Izdvojena građevinska područja gospodarske namjene - proizvodne - industrijska/zanatska/skladišna (I) izvan nasljeđa predviđena su za smještaj industrijskih pogona proizvodnje i prerade (sa ili bez potrebe izrade procjene utjecaja na okoliš), proizvodnih kompleksa prerade materijala i proizvodnja energije (kogeneracijski pogoni, bioenergane i sl.), većih obrtničkih i zanatskih pogona proizvodnje i prerade; servisnih radionica; skladišta, logističkih distributivnih centara i građevina veletrgovine; građevina proizvodnje i prerade, skladišta, transportnih i terminalnih teretnih vozila, benzinskih postaja, servisa te općenito za izgradnju industrijskih, obrtničkih i gospodarskih pogona svih vrsta, skladišta te i drugih poslovnih, uredskih, ugostiteljsko-turističkih i trgovačkih sadržaja koji upotpunjuju osnovnu proizvodnu djelatnost.

Samo neke od postojećih lokacija farmi i tovišta (I3) posebno su označene ovim Planom, a eventualne nove lokacije i proširenje i rekonstrukcija postojećih odrediti će se izvan građevinskih područja u skladu s odredbama ovog Plana za gradnju gospodarskih građevina u funkciji poljoprivredne djelatnosti izvan građevinskih područja naselja.

U zonama proizvodno-industrijske namjene (I) određuju se sljedeće rubne vrijednosti za izgradnju građevina odnosno smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja:

- najmanja površina građevne čestice može biti 800 m².
- izgrađenost građevne čestice građevinama može iznositi od 10% do 40%.
- oblik građevne čestice poželjno je da bude pravilan te najmanje širine prema ulici 20,0 m.
- proizvodna građevina mora biti udaljena najmanje 1/2 vlastite visine od granica susjednih građevnih čestica (ali ne manje od 7 m) te minimalno 10 m od regulacijske linije javne prometnice
- uz među sa susjednom stambenom ili stambeno-poslovnom česticom obavezan je pojas zelenila širine 3 m
- proizvodna građevina može se sastojati najviše od podruma/suterena i tri etaže iznad razine podruma/suterena.
- visina svih građevina na građevnoj čestici mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine, ali ne smije iznositi više od 15,0 m osim ako se drugačije ne odredi urbanističkim planom uređenja
- krovište u pravilu može biti ravno ili koso, pokriveno u skladu s namjenom i funkcijom građevine
- parkirališta za potrebe zaposlenika i poslovnih partnera trebaju se planirati na građevnim česticama
- ako je uz građevnu česticu izgrađena (ili se planira graditi) prometnica s obostranim ili jednostranim drvoredom, parkiralište se može riješiti i u drvoredu prema toj građevnoj čestici, ali samo za poslovne partnere i goste.

Članak 58.

• **Poduzetničke zone i građevine (K)**

Planom je utvrđeno novo građevinsko područje za poduzetničke djelatnosti - pretežito trgovačko-uslužne i komunalno-servisne (K) u gospodarskoj zoni u Podudbini. Ove zone namijenjene su za različite poslovne djelatnosti: uslužne, trgovačke i komunalno-servisne, proizvodne, istraživačke i edukacijske centre vezane uz pogone proizvodnje i prerade te druge zgrade javne i društvene namjene vezane na osnovnu gospodarsku – proizvodnu djelatnost, poslovne, uredske zgrade, manje obrtničke i zanatske pogone proizvodnje i prerade, servise, transportni i terminali teretnih vozila, benzinske postaje, izložbeno-prodajne salone i sl.

U zonama poslovne namjene određuju se sljedeće rubne vrijednosti za izgradnju građevina odnosno smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja:

- najmanja površina građevne čestice može biti 600 m²
- izgrađenost građevne čestice građevinama može iznositi od 10% do 40%
- oblik građevne čestice poželjno je da bude pravilane najmanje širine prema ulici 20,0 m
- poslovna građevina mora biti udaljena najmanje 1/2 vlastite visine od granica susjednih građevnih čestica (ali ne manje od 7 m) te minimalno 10 m od regulacijske linije javne prometnice

- uz među sa susjednom stambenom ili stambeno-poslovnom česticom obvezan je pojas zelenila širine 3 m
- građevina se može sastojati najviše od podruma/suterena i tri etaže iznad razine podruma/suterena
- visina svih građevina na građevnoj čestici mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine, ali ne smije iznositi više od 15 m osim ako se drugačije ne odredi urbanističkim planom uređenja
- krovište može biti ravno ili koso, a pokrov u skladu s namjenom i funkcijom građevine
- parkirališta za potrebe zaposlenika te poslovnih partnera trebaju se planirati na građevnim česticama. Ako je uz građevnu česticu izgrađena (ili se planira graditi) prometnica s obustranim ili jednostranim drvoredom, parkiralište se može riješiti i u drvoredu prema toj građevnoj čestici, ali samo za poslovne partnere i goste, a parkirališta zaposlenika se moraju izvesti na parceli zgrade.

Članak 59.

• **Ugostiteljsko-turističke građevine (T, T3)**

Planom je utvrđeno izdvojeno građevinsko područje ugostiteljsko-turističke namjene izvan naselja na sljedećim lokacijama:

- zona ugostiteljsko-turističke namjene u naselju Frkašić-Pećane oznake T,
- zona ugostiteljsko-turističke namjene u naselju Komić oznake T,
- zona ugostiteljsko-turističke namjene u naselju Kurjak - lovačka kuća oznake T,
- zona ugostiteljsko-turističke namjene u naselju Kurjak - uz državnu cestu oznake T,
- zona ugostiteljsko-turističke namjene u naselju Kurjak - Tušice oznake T3,
- zona ugostiteljsko-turističke namjene u naselju Kurjak - Tušice oznake T,
- tri zone ugostiteljsko-turističke namjene u naselju Visuću (uz cestu prema Donjem Lapcu) oznake T,
- ugostiteljsko-turistička namjena na području aerodroma oznake (T).

U izdvojenim građevinskim područjima ugostiteljsko-turističke namjene izvan naselja mogu se graditi i uređivati i manje sportske i rekreacijske građevine, trgovačko-uslužne građevine, igrališta i otvorene površine, prometna i komunalna infrastruktura, a moguće je i postavljanje privremenih prenosivih građevina u funkciji osnovne namjene, koje mogu biti priključene na potrebnu infrastrukturu. U sklopu ugostiteljsko-turističke građevine mogu se graditi i zgrade za povremeno stanovanje, a može se urediti i stambeni prostor za potrebe vlasnika.

U izdvojenim zonama ugostiteljsko-turističke namjene izvan naselja određuju se sljedeće rubne vrijednosti za izgradnju građevina:

- najmanja površina građevne čestice može biti 400 m²
- na jednoj građevnoj čestici moguća je izgradnja jedne ili više ugostiteljsko-turističkih građevina koje čine cjeloviti prostorni sklop te

pomoćnih građevina u funkciji osnovne namjene te zgrade za povremeno stanovanje

- izgrađenost građevne čestice građevinama može iznositi od 30% do 50%, a ukoliko se gradi zgrada za povremeno stanovanje 20%
- građevina se može sastojati najviše od podruma i četiri etaže iznad razine podruma. Zgrada za povremeno stanovanje može imati najviše podrum i dvije etaže iznad podruma s time da je zadnja etaža pokrovnna
- visina svih građevina na građevnoj čestici mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine, ali ne smije iznositi više od 10,5 m
- ugostiteljsko-turistička građevina kao i zgrada za povremeno stanovanje mora biti udaljena najmanje 1/2 vlastite visine od granica susjednih građevnih čestica (ali ne manje od 5,5 m), te minimalno 5 m od regulacijske linije javne prometnice
- krovište je u pravilu koso, a pokrov u skladu sa uvjetima nadležne službe zaštite
- parkirališta za potrebe zaposlenika te poslovnih partnera trebaju se planirati na građevnim česticama.

Parkovi i/ili uređene zelenile površine su obvezni dio površina ugostiteljsko-turističkih zona. Najmanje 20% ukupne površine građevne čestice mora biti površina zelenila.

Članak 60.

• **Istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina (E3)**

Ovim Planom određena je površina gospodarske namjene izvan naselja za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina – građevnog pijeska i šljunka (E3) na lokaciji Vedro polje u naselju Jošan. Prostor za istraživanje odnosno eksploataciju mineralnih sirovina određen je na kartografskom prikazu br. 1. **KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA** i br. 4. **GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA**.

Rezultatima istraživanja, ocjene utjecaja zahvata na ekološku mrežu i procjene utjecaja zahvata na okoliš rudarskog zahvata na lokaciji Vedro polje utvrditi će se mogućnosti i uvjeti eksploatacije uz poštivanje ostalih zakonskih i podzakonskih propisa za ovu vrstu zahvata do ishoda koncesije

Unutar eksploatacijskog polja mogu se graditi građevine i postavljati prijenosne građevine i tehnološka oprema isključivo u neposrednoj funkciji rudarske djelatnosti.

Na lokaciji Vedro polje planira se eksploatacija mineralnih sirovina bez korištenja eksploziva.

Program sanacije mora biti sastavni dio odobrenja za istraživanje odnosno eksploataciju mineralnih sirovina.

Jalovinski materijal dobiven tijekom eksploatacije na lokaciji Vedro polje moguće je u cilju sanacije odlagati na nesaniranom prostoru evidentiranom u blizini istočne granice predmetnog prostora za istraživanje i eksploataciju na lokaciji Vedro polje.

Ovim Planom evidentirane su lokacije nesaniranih prostora (prostori na kojima se vršila eksploatacija bez rješenja ili na kojima su istekla rješenja), a za koje je po potrebi moguće provesti sanaciju koja podra-

zumijeva rekultivaciju i krajobrazno uređenje prema krajobraznim karakteristikama okolnog područja. Lokacije za sanaciju prikazane su na kartografskom prikazu br. 3.2. **UVJETI ZA KORIŠTENJE, UREĐENJE I ZAŠTITU PROSTORA.**

Na osnovu stručne podloge Osnove gospodarenja mineralnim sirovinama Općine Udbina izrađen je kartogram u MJ 1:50.000 broj 15. ZONE POTENCIJALNIH ISTRAŽNIH PROSTORA MINERALNIH SIROVINA te je sastavni dio OBVEZNIH PRILOGA ovog Plana. Predmetni kartogram usmjeravajućeg je značaja za eventualno otvaranje novih istražnih prostora odnosno eksploatacijskih polja pri čemu valja voditi računa o područjima ograničenja (smatraju se nepodobnim za istraživanje i eksploataciju) kao što su zaštićeni dijelovi prirode, građevinska područja naselja odnosno izdvojena građevinska područja izvan naselja, I. i II. zona sanitarne zaštite izvorišta i sl. uz napomenu da je potrebno zadovoljiti i slijedeće kriterije:

- lokacije za istraživanje i eksploataciju tehničko-građevnog kamena i građevnog pijeska i šljunka mogu se odobriti nakon što je iskorišteno 50% eksploatacijskih rezervi prema provjerenom rudarskom projektu na planiranoj lokaciji „Vedro polje“, izuzev lokacija evidentiranih nesaniranih prostora gdje je potrebna ograničena eksploatacija u svrhu sanacije,
- istraživanje/eksploatacija mineralnih sirovina ne može se obavljati na mjestima i na način koji ugrožava podzemne vode i vodotoke,
- lokacije za istraživanje/eksploataciju treba u prostoru locirati na način da su granice građevinskog područja naselja te izdvojenih građevinskih područja izvan naselja (osim proizvodno-poslovnih ako su iste u zajedničkoj funkciji sa eksploatacijskim područjem) ovisno o načinu eksploatacije smještene na sljedećoj minimalnoj udaljenosti:
  - * 1000 m zračne linije za eksploataciju mineralnih sirovina uz korištenje eksploziva,
  - * 200 m za eksploataciju mineralnih sirovina bez korištenja eksploziva,
- istraživanje/eksploatacija mineralnih sirovina nije dozvoljena na prostoru na kojem se nalaze, javne prometnice, vodoprivredni objekti i uređaji, vojni objekti i groblja, vjetroelektrane te na prostoru iznad ili ispod elektroenergetskih postrojenja, a minimalna udaljenost od naprijed navedenih objekata i područja mora biti u skladu sa posebnim propisom i uvjetima,
- istraživanje/eksploatacija mineralnih sirovina ne može se izvoditi uz zaštićenu spomeničku i kulturnu baštinu i zaštićene prirodne vrijednosti, osim iznimno, uz odobrenje nadležnih upravnih tijela i pravnih osoba s javnim ovlastima nadležnih za poslove zaštite kulturnih dobara i zaštite prirode,
- istraživanje/eksploatacija mora se prilagoditi krajoliku i smanjenju vizualne izloženosti, ukoliko je to moguće obzirom na vrstu zahvata,
- transport mineralnih sirovine do glavnih prometnih pravaca mora se vršiti u pravilu izvan naselja, a iznimno unutar naselja i to zadanim prometnim koridorima,

- na lokacijama gdje se planira eksploatacija mineralnih sirovina, rezultati istraživanja, ocjena utjecaja zahvata na ekološku mrežu i procjena utjecaja zahvata na okoliš utvrdit će prihvatljivost zahvata, odrediti detaljne površine i uvjete eksploatacije s mjerama zaštiti okoliša i programom praćenja stanja okoliša, uz uvjet ispunjenja i drugih zakonskih odredbi za ovu vrstu zahvata do ishođenja koncesije,
- sanacija istražnih prostora i eksploatacijskih polja mora biti sastavni dio odobrenja za istraživanje, odnosno eksploataciju,
- pored osnovne-primarne mineralne sirovine moguće je istraživati/eksploatirati i druge (sekundarne) mineralne sirovine ukoliko ih tržište prihvaća i procjena utjecaja zahvata na okoliš dozvoljava.

Ostali kriteriji za određivanje lokacija za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina dati su Prostonom planu Ličko-senjske županije (članak 59. Odredbi za provođenje).

2.3.2. Sportsko-rekreacijska namjena (R, R6)

Članak 61.

Planom su određena izdvojena građevinska područja sportsko-rekreacijske namjene sa ugostiteljskim sadržajima izvan naselja:

- zone sportsko-rekreacijske namjene uz ugostiteljsko-turističku zonu Frkašić-Pećane (R),
- zone sportsko-rekreacijske namjene uz ugostiteljsko-turističke zone Kurjak - Tušice (R),
- zona sportsko-rekreacijske namjene u naselju Frkašić oznaka (R),
- zona sportsko-rekreacijske namjene u naselju Šalamunić oznake (R),
- zona sportsko-rekreacijske namjene uz lovačku kuću u naselju Kurjak - oznake (R),
- zona sportsko-rekreacijske namjene Basta u naselju Kurjak – oznake (R),

Unutar navedenih izdvojenih građevinskih površina sportsko-rekreacijske namjene izvan naselja iz prethodnog stavka osim sportsko-rekreacijskih sadržaja moguća je gradnja ugostiteljskih građevina (bez smještaja) te trgovačko-uslužnih građevina kao pratećih sadržaja (uz prometne i komunalne građevine). U predmetnim izdvojenim zonama sportsko-rekreacijske namjene izvan naselja određuju se sljedeće rubne vrijednosti za izgradnju građevina:

- najmanja površina građevne čestice može biti 200 m²
- izgrađenost građevne čestice za sportsko-rekreacijske građevine zatvorenog tipa može iznositi 40%
- izgrađenost građevne čestice za sportsko-rekreacijske građevine otvorenog tipa može iznositi 80%
- građevina se može sastojati najviše od podruma i tri etaže iznad razine podruma
- visina svih građevina na građevnoj čestici mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine, ali ne smije iznositi više od 9,0 m

- neizgrađeni dio građevne čestice mora biti uređen, a najmanje 20% neizgrađenog dijela površine građevne čestice mora biti površina zelenila
- sportsko-rekreacijske građevina zatvorenog tipa mora biti udaljena najmanje 1/2 vlastite visine od granica susjednih građevnih čestica (ali ne manje od 4 m), najmanje 6 m od građevina na susjednim građevnim česticama te minimalno 5 m od regulacijske linije javne prometnice.

Planom su određena izdvojena građevinska područja sportsko-rekreacijske namjene izvan naselja sa ugostiteljsko-turističkim sadržajima (mogućnost gradnje smještajnih kapaciteta):

- sportsko-rekreativni centar za zračne sportove (oznake R6 i T) unutar vojnog kompleksa zračne luke Udbina. Unutar građevinskog područja moguća je izgradnja novih građevina (hangar za sportske avione, prostorije sportskog kluba i sl.), ali obvezno uz suglasnost MORH-a. Također je moguća i rekonstrukcija postojećih građevina,
- zona u naselju Visuć (južno uz cestu prema Donjem Lapcu) oznaka R i T.

Unutar navedenih izdvojenih građevinskih površina sportsko-rekreacijske namjene izvan naselja iz prethodnog stavka urbanističkim planovima uređenja moguće je odrediti jednu zonu do najviše 1 ha ili više zona površina po najviše 1 ha ugostiteljsko-turističke namjene za potrebe izgradnje zgrada i uređenja površina namijenjenih ugostiteljstvu (restoran i sl.) i turizmu odnosno smještaju (hotel, turističko naselje, kamp i sl.). Detaljan raspored predmetnih površina odrediti će se urbanističkim planovima uređenja kojima je dozvoljeno predvidjeti i mogućnost dijeljenja zajedničkih sadržaja poput prometne mreže (uključivo i parkirališta), ugostiteljskih, rekreacijskih sadržaja i sl.

Smjernice za izradu urbanističkih planova uređenja za zone sportsko-rekreacijske namjene određuju se sljedeće rubne vrijednosti za izgradnju građevina:

- najmanja površina građevne čestice može biti 200 m²
- izgrađenost građevne čestice za sportsko-rekreacijske građevine zatvorenog tipa može iznositi 40%
- izgrađenost građevne čestice za sportsko-rekreacijske građevine otvorenog tipa može iznositi 80%
- građevina se može sastojati najviše od podruma i dvije etaže iznad razine podruma
- visina svih građevina na građevnoj čestici mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine, ali ne smije iznositi više od 9,0 m.

Smjernice za izradu urbanističkih planova uređenja za zone ugostiteljsko-turističke namjene unutar sportsko-rekreacijskih zona određuju se sljedeće rubne vrijednosti za izgradnju građevina:

- najmanja površina građevne čestice može biti 400 m²
- izgrađenost građevne čestice može iznositi od 30% do 50%

- građevina se može sastojati najviše od podruma i četiri etaže iznad razine podruma
- visina svih građevina na građevnoj čestici mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine, ali ne smije iznositi više od 10,5 m
- najmanje 20% zone mora biti ozelenjeno.

Oblikovanje zgrada i pejzažno uređenje građevinske čestice mora biti prilagođeno ambijentalnom i krajobraznom okruženju.

2.3.3. Posebna namjena (N)

Članak 62.

Planom je određena posebna namjena za postojeći *vojni kompleks zračne luke Udbina*, koja će pored vojne biti i u funkciji civilne zračne luke u mreži tercijarnih aerodroma (kategorije 2C) u RH, s mogućnošću korištenja u svrhe sportskih aktivnosti i natjecanja (u skladu sa Strategijom i Programom prostornog uređenja RH i Županijskim planom).

Vojni kompleks je prostor od interesa za obranu RH, a njegove granice su određene u suradnji s MORH-om. Planom je određena zona posebne namjene vojarne Josip Jović te izometrijsko područje uzletno sletne staze (USS). Oko vojnog kompleksa određena je zona zabrane izgradnje i zaštitne zone (zone ograničene i kontrolirane izgradnje) u skladu s važećim zakonskim aktima i pravilnicima, a iste su prikazane na kartografskom prikazu br. 3.2. *UVJETI ZA KORIŠTENJE, UREĐENJE I ZAŠTITU PROSTORA i br. 4 GRAĐEVINSKA PODRUČJA*.

Uvjeti korištenja površina unutar pojedinih zona zaštite: šumskih, poljoprivrednih i vodnih površina, površina za razvoj naselja, površina izvan naselja za izdvojene namjene i zaštićenih područja, uskladit će se s potrebama obrane.

Unutar vojnog kompleksa zračne luke ovim Planom je određeno da se mogu graditi i građevine za ugostiteljsko-turističku namjenu (restoran, smještaj npr.) i građevine za potrebe sportskog centra (hangari za sportske avione, prostori za sportski klub i sl.).

Za potrebe sportskih i rekreacijskih aktivnosti i natjecanja mogu se postavljati potrebne montažne prenosive građevine i naprave.

Izgradnja unutar vojnog kompleksa zračne luke Udbina podliježe posebnom programu MORH-a i posebnim propisima o zračnom prometu, a detaljnija namjena površina i građevina i uvjeti gradnje unutar vojnog kompleksa zračne luke Udbina odredit će se Urbanističkim planom uređenja (UPU) zračne luke koji je obavezan za ovaj kompleks, a sve uz suglasnost MORH-a.

Članak 62.a

Zaštitne i sigurnosne zone objekata posebne namjene

Kako radi zaštite područja izvan površina posebnih namjena od djelovanja objekata i uređaja posebne namjene, tako i radi zaštite objekata i uređaja posebne namjene od djelovanja s kontaktnog područja utvrđuju se sljedeća područja ograničenja u korištenju ovisno o objektu posebne namjene:

- zone zabranjene izgradnje,
- zone ograničene izgradnje i
- zone kontrolirane izgradnje.

○ ZONE ZABRANJENE IZGRADNJE

U zonama zabranjene izgradnje zabranjuje se bilo kakva izgradnja, osim građevina i uređaja za potrebe obrane.

Unutar izometrijske zone uzletno sletne staze - zoni zabrane gradnje, a izvan granica vojarne nalaze se tri groblja te isti nemaju utjecaja na provođenje vojnih aktivnosti.

Za postojeća građevinska područja naselja Jošani i Visuć koja se nalaze unutar zone zabranjene gradnje (izometrijska zona uzletno sletne staze) potrebno je primijeniti Članak 9. st. 2. Pravilnika o zaštitnim i sigurnosnim zonama vojnih objekata te se posebni uvjeti građenja određuju prema slijedećem:

- a) Zabrana izgradnje industrijskih i energetskih objekata, dalekovoda, antena, skladišta metalnih konstrukcija, elektronskih uređaja i drugih objekata koji emitiranjem elektromagnetskih valova ili na drugi način mogu ometati rad vojnih uređaja.
- b) Zabrana izgradnje objekata koji svojom visinom nadvisuju vojni kompleks (objekti viši od P+1) i time predstavljaju fizičku zapreku koja bi ometala rad vojnih uređaja. Zabrana izgradnje skladišta goriva i opasnih tvari, izvora zagađenja te ostalih sličnih objekata koji bi mogli negativno utjecati na sigurnost i funkcionalnost vojnog kompleksa.
- c) Postojeće stambene zgrade mogu se rekonstruirati i adaptirati ako namjena objekata nije protivna odredbama točaka a. i b. ove zaštitne zone. Ne dozvoljava se izgradnja novih zgrada i dogradnja postojećih bez suglasnosti MORH-a.
- d) Za izgradnju bilo koje vrste objekata potrebno je prethodno pribaviti suglasnost MORH-a ako prostornim planom niže razine nije drugačije određeno.

○ ZONE OGRANIČENE IZGRADNJE

U zoni ograničene izgradnje do 4.000 m od središta lokacije, u kontaktnom zračne luke zabranjena je izgradnja građevina, objekata, instalacija i drugih zapreka koje probijaju propisane norme.

U zoni ograničene izgradnje 5.100 m od središta lokacije zabranjena je izgradnja građevina koje mogu biti izvor ometanja rada navigacionih uređaja i uređaja za instrumentalno letenje, izvor ometanja za vizualno letenje kao i drugih građevina koje na neki način mogu ugroziti sigurnost letenja u zoni zračne luke

Ostala izgradnja unutar zona ograničene izgradnje omogućuje se uz prethodno pribavljenu suglasnost nadležnog ministarstva.

○ ZONE KONTROLIRANE IZGRADNJE

U zoni kontrolirane izgradnje do 10.000 m od središta lokacije moguća je izgradnja, ali kod krupnih industrijskih građevina koje svojim tehničkim, tehnološkim i drugim karakteristikama mogu ometati rad vojnih uređaja i predstavljaju „unosan cilj“ napada neprijatelja, uz suglasnost MORH-a na glavni projekt.

Zone zabranjene, ograničene i kontrolirane izgradnje naznačene su na kartografskom prikazu br. 3.2. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA i br. 4 GRAĐEVINSKA PODRUČJA.

2.3.4. Smjernice za izradu urbanističkih planova uređenja za izdvojena građevinska područja izvan naselja i posebnu namjenu

Članak 62.b

Ovim Planom određena je obveza izrade urbanističkih planova uređenja za izdvojena građevinska područja izvan naselja i za posebnu namjenu u točki 9.1. ove Odluke čije su granice obuhvata načelno prikazane na kartografskim prikazima broj 3.2. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA i na kartografskim prikazima br. 4. GRAĐEVINSKA PODRUČJA.

Osnovni cilj izrade predmetnih urbanističkih planova uređenja je regulacijom građevinskog područja putem planiranja prometne i komunalne i druge infrastrukture te detaljnijim određivanjem namjena površina na izgradnja pratećih funkcija naselja odnosno površina za gospodarski razvoj Općine kroz utvrđivanje mjera za zaštitu i očuvanje prirodnih vrijednosti te mjera sprječavanja negativnog utjecaja na okoliš.

Za planiranje građevina unutar obuhvata predmetnih urbanističkih planova uređenja potrebno je primjenjivati smjernice za gradnju određene ovim Planom.

2.4. GRADNJA GRAĐEVINA IZVAN GRAĐEVINSKIH PODRUČJA

Članak 63.

Na području Općine Udbina, na osnovi važeće zakonske regulative iz oblasti prostornog uređenja i Odredbi ovog Plana, izvan građevinskog područja može se planirati gradnja:

- infrastrukture
- građevina obrane
- građevina namijenjenih poljoprivrednoj proizvodnji
- građevina namijenjenih gospodarenju u šumarstvu i lovstvu
- istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina
- reciklažnih dvorišta za građevinski otpad s pripadajućim postrojenjima, asfaltnih baza, betonara i drugih građevina u funkciji obrade mineralnih sirovina, unutar određenih eksploatacijskih polja
- golf igrališta i drugih sportsko-rekreacijskih igrališta na otvorenom s pratećim zgradama
- stambenih i pomoćnih građevina za vlastite (osobne) potrebe na građevnim česticama od 20 ha i više i za potrebe seoskog turizma na građevnim česticama od 2 ha i više
- rekonstrukcija postojećih građevina.

Iznimno od stavka 1. ovog članka, izvan građevinskog područja na poljoprivrednom zemljištu označenom kao *osobito vrijedno obradivo tlo (P1)* može se planirati izgradnja samo objekata infrastrukture. Ne može se planirati izgradnja objekata za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina, stambenih ili čvrstih gospodarskih građevina u funkciji obavljanja poljoprivredne proizvodnje (izuzev montažno-demontažnih staklenika i plastenika).

Iznimno od stavka 1. ovog članka, izvan građevinskog područja na poljoprivrednom zemljištu označenom kao *vrijedno obradivo tlo (P2)* može se

planirati izgradnja samo stambenih i gospodarskih građevina u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti, objekata infrastrukture te iznimno objekata za istraživanje i iskorištavanje energetskih mineralnih sirovina.

Ukoliko se planira izgradnja građevina unutar zona sanitarne zaštite izvorišta vode za piće, izgradnja je moguća isključivo sukladno Odluci o zaštiti predmetnog izvorišta, odnosno ako ista nije donesena, izgradnja je moguća sukladno *Pravilniku o utvrđivanju zona sanitarne zaštite*.

Građevine, koje se grade izvan građevinskog područja, moraju se projektirati, graditi i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu i šumsku proizvodnju, korištenje drugih građevina, te da ne ugrožavaju vrijednosti čovjekovog okoliša i krajolika.

2.4.1. Infrastrukturne građevine (prometne, energetske, komunalne i dr.)

Članak 64.

Gradnja infrastrukturnih građevina izvan građevinskog područja uključuje:

- prometne površine za građevine prometa i veza (ceste, optički kabeli i dr.)
- površine za građevine vodovoda i odvodnje
- površine za energetske građevine za proizvodnju, prijenos i distribuciju energenata (električna energija, plin, toplinske energije)

za koje se uvjeti gradnje utvrđuju sukladno poglavju 5. ovih Odredbi.

Infrastrukturni koridori i uređaji ucrtani su u kartografskim prikazima br. 1. *KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA* i br. 2. *INFRASTRUKTURNI SUSTAVI*.

U sklopu cestovnih koridora, unutar i izvan građevinskih područja, a u skladu s posebnim uvjetima nadležne uprave za ceste, predviđa se izgradnja pratećih građevina (moteli, benzinske postaje s pratećim sadržajima i sl.).

Za pojedine planirane infrastrukturne koridore i uređaje ucrtane u Planu potrebno je izvesti dodatna istraživanja u cilju utvrđivanja točnih koridora, kroz koja je potrebno usuglasiti različite interese pojedinih korisnika u prostoru, s težištem na zaštiti kulturne i prirodne baštine i okoliša.

Za razvoj i izgradnju vodova komunalne infrastrukture predviđa se osiguranje novih koridora za izgradnju magistralnih vodova, dok je za povećanje propusnosti mreže komunalnih vodova, ukoliko je to moguće, potrebno koristiti postojeće infrastrukturne koridore.

Potrebno je težiti objedinjavanju infrastrukturnih koridora u cilju zaštite i očuvanja prostora i sprečavanja nepotrebnog zauzimanja novih površina.

Pri konačnom određivanju novih trasa magistralne komunalne infrastrukture potrebno je nastojati zaobići postojeća i planirana građevinska područja, šume i šumska zemljišta, poplavna područja te voditi računa o bonitetu poljoprivrednih površina radi mogućeg utjecaja na smanjenje poljoprivredne proizvodnje.

2.4.2. Rekreativne građevine

Članak 65.

Izvan građevinskih područja postoji mogućnost uređivanja površina u funkciji turističke rekreacije što podrazumijeva slijedeće: građenje, uređivanje i postavljanje pješačkih putova i trim staza, mjesta za sjedenje i boravak, nadstrešnica, manjih igrališta, informativnih ploča i putokaza, te drugih sličnih zahvata u prostoru, kao i bez mogućnosti izgradnje čvrstih građevina. Svi navedeni zahvati ne smiju mijenjati značajke krajolika u kojem se grade, a posebno se isključuje mogućnost krčenja autohtonih i homogeni šumskih površina s ciljem njihove izgradnje.

Uvjet za uređivanja rekreacijskih površina i izgradnju građevina u funkciji rekreacije iz prethodnog stavka je uređen najmanje pješački pristupni put.

2.4.3. Planinarski i lovački domovi, znanstveno istraživačke stanice, arboretumi, farme divljači, skloništa i sl.

Članak 66.

Na području općine Udbina izvan građevinskog područja omogućava se izgradnja planinarskih domova, skloništa za sklanjanje i boravak planinara, znanstveno-istraživačkih stanica, arboretuma, zverinjaka, farmi za uzgoj divljači, lovačkih domova, lugaonica i sličnih građevina.

Građevine u funkciji lova mogu se graditi samo na površinama lovišta. Lovištem nisu obuhvaćena građevinska područja i pojas 300 m od granice građevinskog područja, a na dijelovima prirode koji su proglašeni posebno zaštićenim mogućnost formiranja lovišta regulira se aktom o proglašenju ili posebnim aktom.

Gradnja navedenih zahvata moguća je uz posebne uvjete korištenja šuma koje propisuje nadležno ministarstvo, odnosno uz posebne uvjete i suglasnosti nadležnih državnih institucija za zaštitu prirode ako se grade u zaštićenim dijelovima prirode ili onima koji su predloženi za zaštitu.

Uvjet za izgradnju građevina iz stavka 1. ovog članka je najmanje pješački pristupni put.

Najveći dopušteni broj etaža građevine iznosi dvije etaže (prizemlje+potkrovlje), s mogućnošću izgradnje podruma.

Najveća dopuštena visina građevine iznosi 5,0 metra.

Najveća dopuštena građevinska bruto površina građevine iznosi 200 m² za planinarske domove, znanstveno-istraživačke stanice i arboretume, odnosno 50 m² za lovačke domove i druge građevine.

2.4.4. Gospodarske i stambene građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti

Članak 67.

Izvan građevinskog područja mogu se graditi gospodarske građevine i uz njih stambene, ali isključivo u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti. Poljoprivredna djelatnost može biti i za vlastite potrebe i za potrebe seoskog turizma (agroturizam), a sve uz uvjet da je investitor registriran za obavljanje navedene djelatnosti. Za potrebe obavljanja poljoprivrednih djelatnosti mogu se graditi:

- tovišta – životinjske farme
- obiteljska poljoprivredna gospodarstva - OPG
- staklenici i plastenici
- spremišta voća, povrća, alata, male poljoprivredne mehanizacije.

Članak 68.

Brisan

Članak 69.

- **Tovilišta – životinjske farme**

Sklopom gospodarskih građevina za uzgoj životinja (u nastavku: tovište – životinjska farma) smatra se funkcionalno povezana grupa građevina koja se izgrađuje izvan građevinskog područja, s pripadajućim poljoprivrednim zemljištem, kapaciteta preko 15 uvjetnih grla (prema tablici iz ovog Članka).

Tovilišta se ne mogu graditi na poljoprivrednom zemljištu koje je vrednovano kao osobito vrijedno obradivo tlo i u Planu označenom oznakom P1.

Tovilišta se mogu graditi na poljoprivrednoj čestici koja mora imati osiguran pristup s javne prometne površine.

Izvan građevinskog područja na **vrijednim obradivim tlima** mogu se planirati farme za uzgoj stoke na kompleksima ne manjima od 10 ha, farme za uzgoj peradi, kunića i sl. na kompleksima ne manjima od 1 ha.

Na **ostalim obradivim tlima** mogu planirati farme za uzgoj stoke na kompleksima ne manjima od 0,5 ha, peradarske farme na kompleksima ne manjima od 0,5 ha.

Građevine koje se mogu graditi u sklopu tovišta-životinjske farme su:

- gospodarske građevine primarne dorade ili prerade (klaonica, hladnjača, mješaonica stočne hrane i sl.), te druge gospodarske građevine

- pomoćne građevine (spremište strojeva, alata i sl.)
- gnojišta, gnojišne jame, gnojnice, sabirne jame i sl.
- stambene građevine za potrebe stanovanja vlasnika i uposlenih djelatnika.
- uredi i prostorije za boravak djelatnika
- ugostiteljsko-turističke građevine za smještaj i prehranu u seoskom turizmu
- infrastrukturne građevine
- parkirališta, manipulativne površine i nadstrešnice.

Površina i raspored građevina u tovištu-životinjskoj farmi utvrđuju se prilikom ishoda akta za građenje u skladu s potrebama tehnologije pojedine vrste djelatnosti.

Akti za građenje za izgradnju građevina u tovištu-životinjskoj farmi utvrđuju se temeljem zakonske regulative iz oblasti prostornog uređenja i gradnje.

Maksimalna etažnost svih građevina koje se grade na posjedu je Po, P, odnosno Po, P+K za građevine koje su namijenjene stanovanju i seoskom turizmu.

Visina građevina primarne dorade ili prerade (klaonice, hladnjače, mješaonica stočne hrane i sl.), te drugih gospodarskih građevina, kao i pomoćnih građevina (spremište strojeva i sl.), je do 18,0 m, a iznimno ukoliko to tehnološki proces zahtijeva može biti i više.

Ostali uvjeti gradnje i uređenja građevne čestice su identični odredbama iz članka 57. za gradnju u zonama proizvodno industrijske namjene I-I3.

Udaljenost građevina za uzgoj životinja od građevinskih područja naselja određena je u Prostornom planu Ličko-senjske županije i iznosi:

Vrsta stoke / koeficijent	udaljenost od građevinskih područja naselja							
	Broj uvjetnih grla	15 do 50	51 -80	81-100	101 – 150	151-200	201-300	301 i više
Najmanja udaljenost od građevinskog područja naselja		50 m	60 m	90 m	140 m	170 m	200 m	400 m

	Koef	Dozvoljeni kapacitet tovišta			
		do 50	51 – 100	101 – 400	401 i više
krave, steone junice	1,00	do 50	51 – 100	101 – 400	401 i više
Bikovi	1,50	do 33	34 – 67	68 – 267	268 i više
junad 1-2 godine	0,70	do 72	73 – 143	144 – 571	572 i više
junad 6-12 mjeseci	0,50	do 101	102 – 200	201 – 800	801 i više
Telad	0,25	do 203	204 – 400	401 – 1.600	1.601 i više
krmača+prasad	0,30	do 169	170 – 333	334 – 1.333	1.334 i više
tovne svinje do 6 mjeseci	0,25	do 203	204 – 400	401- 1.600	1.601 i više
mlade svinje 2-6 mjeseci	0,13	do 391	392 – 769	770 – 3.077	3.078 i više
prasad do 2 mjeseca	0,02	do 2549	2.550 – 5.000	5.001 – 20.000	20.001 i više
teški konji	1,20	do 42	43 – 83	84 – 333	334 i više
Srednje teški konji	1,00	do 50	51 – 100	101 – 400	401 i više
laki konji	0,80	do 67	64-125	126-500	501 i više
Ždrebac	0,75	do 67	68 -133	134 – 533	534 i više

Ovce, ovnovi	0,10	do 509	510 – 1.000	1.001- 4.000	4.001 i više
Janjad	0,05	do 1019	1.020 – 2.000	2.001 – 8.000	8.001 i više
Koze	0,10	do 509	510 – 1.000	1.001- 4.000	4.001 i više
Kunići	0,02	do 2549	2.550 – 5.000	5.001 – 20.000	20.001 i više
Pure	0,02	do 2549	2.550 – 5.000	5.001 – 20.000	20.001 i više
Perad – nesilice	0,01	do 5099	5.100 – 10.000	10.001 – 40.000	40.001 i više
perad – tovljenici	0,00 4	do 12749	12.750 – 25.000	25.001 – 100.000	100.001 i više

Izuzetno, udaljenost tovilista od stambenih građevina može biti manja, ukoliko su u tome suglasni vlasnici građevinskih čestica na navedenom području i pod uvjetom da je toviliste propisno udaljeno od drugih građevinskih područja za koja nije ishođena suglasnost o udaljenosti.

Ukoliko se u Prostornom planu županije udaljenosti tovilista od građevinskih područja naselja promjene dok se ne izmjeni i dopuni Prostorni plan uređenja Općine, primjenjivati će se te promjenjive vrijednosti iz Prostornog plana županije.

Minimalni kapacitet osnovne proizvodnje uz koji se može odobriti izgradnja primarne dorade ili prerađe (klaonica, hladnjača, mješaonica stočne hrane i sl.) iznosi 100 uvjetnih grla.

Propisuju se sljedeće udaljenosti tovilista-životinjskih farmi za kapacitet preko 50 uvjetnih grla od ruba zemljišnog pojasa razvrstane ceste, odnosno od zemljišta namijenjenog zračnoj luci, ovisno o broju grla:

Broj uvjetnih grla	Udaljenost od ruba prometnog zemljišta (m)				
	državne	Županijske	lokalne	nerazvrstane	Aerodrom
15-50	50	30	20	15	100
51 – 80	75	40	20	15	100
81-100	75	50	20	15	100
101 – 150	100	50	30	30	100
151-200	100	60	40	30	100
201-300	150	60	40	30	100
301-400	200	100	50	30	100
401 i više	200	100	50	30	200

Udaljenost tovilista od ruba zemljišnog pojasa razvrstane ceste može biti i manja u skladu sa posebnim propisima koji su izdani u zakonskoj legislativi vezano uz promet i prostorno uređenje te uz pribavljanje suglasnosti za to od strane nadležnog javnog poduzeća koje upravlja tom prometnicom.

Gospodarske građevine za uzgoj životinja ne smiju se graditi u radijusu od 500 m oko potencijalne lokacije vodocrpilišta.

Akti za građenje za izgradnju tovilista-životinjskih farmi utvrđuju se temeljem detaljnije projektne dokumentacije, a uz dobivene suglasnosti i mišljenja nadležnih službi.

Članak 69.a

Izvan građevinskog područja na **osobito vrijednom obradivom tlu** nije dozvoljena gradnje pratećih stambenih ili čvrstih gospodarskih objekata u funkciji obavljanja poljoprivredne proizvodnje.

Izvan građevinskog područja na **vrijednim obradivim tlima** mogu se planirati sljedeći zahvati u prostoru: staklenici i plastenici s pratećim gospodarskim objektima na kompleksima ne manjima od 1 ha.

Na **ostalim obradivim tlima** mogu planirati sljedeći zahvati u prostoru: staklenici i plastenici s pratećim gospodarskim objektima za primarnu obradu poljoprivrednih proizvoda na kompleksima ne manjima od 0,5 ha.

Pojedinačnim gospodarskim zgradama koje se mogu graditi izvan građevinskog područja smatraju se:

- klijeti u vinogradima,

- spremišta voća u voćnjacima,
- staklenici i plastenici,
- ostave za alat, spremišta drva u šumama.

Članak 70.

Brisan.

Članak 71.

• Staklenici i plastenici

Staklenicima odnosno plastenicima se smatraju montažne građevine sa staklenom ispunom nosive konstrukcije, odnosno montažne građevine čija je konstrukcija obložena plastičnom folijom ili drugim prozirnim materijalom.

Staklenici i plastenici za uzgoj povrća, voća i cvijeća mogu se graditi na poljoprivrednim površinama svih bonitetnih klasa i neograničenih veličina uz sljedeće uvjete:

- najmanja udaljenost građevine od susjednih čestica iznosi 1 m
- najmanja udaljenost građevine od prometnice iznosi 4 m
- ukoliko vodovodna mreža nije izgrađena, voda se osigurava izgradnjom cisterne
- ukoliko se koristi tlo ispod staklenika u poljoprivredne svrhe, potrebna je vodopravna suglasnost
- prilaz na javni put je cestom najmanje širine 3 m
- najveća dozvoljena izgrađenost čestice je 80%.

Članak 71.a

- **Spremišta voća, povrća, alata, male poljoprivredne mehanizacije**

Izvan građevinskog područja, na poljoprivrednom zemljištu dozvoljena je izgradnja spremišta voća i povrća, te spremišta alata, oruđa i male poljoprivredne mehanizacije.

Spremišta voća, povrća i alata se mogu se graditi na zemljištu minimalne površine od 1.000 m² uz sljedeće uvjete:

- najveća tlocrtna površina spremišta iznosi 20 m²
- najveća visina spremišta iznosi 3,0 m.
- udaljenost spremišta od ostalih međa ne može biti manja od 1,0 m
- međusobna udaljenost spremišta koja su izgrađene na susjednim česticama ne može biti manja od 6 m.

Iznimno, ukoliko je površina voćnjaka i povrtnjaka manja, ali ne manja od 500 m², može se odobriti gradnja građevine najveće bruto površine 12 m².

U voćnjacima i povrtnjacima moguća je postava nadstrešnica za potrebe privremenog skladištenja poljoprivrednih proizvoda.

Sve građevine koje se grade u sklopu voćnjaka ili povrtnjaka trebaju biti smještene i oblikovane na način da ne narušavaju krajobrazne i prirodne vrijednosti.

Članak 71.b

- **Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo**

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo⁶ smatra se funkcionalno povezana grupa građevina, s pripadajućim poljoprivrednim zemljištem. Najmanja veličina OPG-a je 3,0 ha s time da površina može obuhvaćati više katastarskih čestica koje ne moraju biti spojene.

Građevine koje se mogu graditi u sklopu OPG-a su:

- osnovne gospodarske građevine za potrebe ratarske djelatnosti, te druge gospodarske građevine
- građevine za potrebe prerade i pakiranja poljoprivrednih proizvoda koji su u cijelosti ili pretežno proizvedeni na farmi
- pomoćne građevine (garaža, spremišta poljoprivrednih proizvoda, alata i sl.)
- stambene građevine za potrebe stanovanja vlasnika i uposlenih djelatnika
- građevine ugostiteljsko-turističke namjene za potrebe seoskog turizma.

Površina i raspored građevina na OPG-u utvrđuju se prilikom izdavanja akta za građenje u skladu s potrebama tehnologije pojedine vrste poljoprivredne djelatnosti.

Akti za građenje za izgradnju građevina u sklopu OPG-a utvrđuju se temeljem zakonske regulative iz oblasti prostornog uređenja i gradnje.

Građevine koje se grade u sklopu OPG-a ne mogu se graditi na udaljenosti manjoj od 100 m od građevinskih područja naselja, odnosno unutar koridora državnih, županijskih i lokalnih cesta. Ukoliko se zbog tehnoloških ili drugih razloga građevina mora graditi unutar koridora prometnice potrebno je pribavi-

viti suglasnost i posebne uvjete za gradnju od nadležnog javnog poduzeća za tu prometnicu.

- Maksimalna izgrađenost posjeda na kojem se obavljaju navedene djelatnosti je 10%.
- Maksimalna etažnost svih građevina koje se grade na posjedu je Po, P, odnosno Po, P+K za građevine koje su namijenjena stanovanju i seoskom turizmu.

2.4.5. Groblja**Članak 72.**

Uređenje groblja, gradnja pratećih građevina, te oblikovanje opreme koja se postavlja na groblje mora biti primjereno oblikovanju, uređenosti i tradiciji. Uređenje groblja uskladiti s Zakonom o grobljima, Pravilnikom o grobljima i ostalim propisima.

Ne planira se izgradnja novih groblja na području Općine, a planira se proširenje postojećih groblja.

Ovim Planom dozvoljena je na površinama groblja gradnja i rekonstrukcija građevina namijenjenih osnovnoj funkciji groblja kao što su kapele, mrtvačnice i sl. te prometne i komunalne infrastrukture.

2.4.6. Ostala izgradnja izvan građevinskog područja**Članak 73.**

Brisan.

Članak 74.

Benzinske postaje mogu se graditi izvan građevinskog područja obostrano u pojasu od 150 m od osi ceste, uz javne ceste, ukoliko ispunjavaju druge uvjete. Uz njih se mogu graditi smještajni, ugostiteljski, trgovački, servisni i drugi uslužni sadržaji u funkciji prometa odnosno tranzitnog turizma.

Članak 74.a

Izvan građevinskog područja dozvoljena je izgradnja vjerskih građevina (kapela, poklonika, javne plastike i sl.)

Članak 75.

Brisan.

3. UVJETI ZA SMJEŠTAJ GOSPODARSKIH DJELATNOSTI**Članak 76.**

- **Opći uvjeti**

Razmještaj i veličina građevinskih područja za gospodarske djelatnosti, prikazani su na kartografskom prikazu br. 1 **KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA** i na katastarskim planovima na kojima su određena građevinska područja naselja u mjerilu 1:5 000.

Na području Općine određena je veća zona za gospodarskih djelatnosti sjeverno od naselja Udbina i to kao proširenje postojeće industrijske zone. U ovoj zoni mogu se graditi građevine za različite poduzetničke djelatnosti: proizvodne, komunalne, zanatske, obrtničke.

Ovim Planom zadržavaju se sva postojeća tovišta (**13**) uz mogućnost njihova proširenja izvan granice određenog izdvojenog građevinskog područja izvan naselja.

Tovilišta i farme odnosno slične gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti mogu se graditi i na drugim lokacijama na području Općine uz uvjete za gradnju izvan građevinskih područja naselja koji su propisani ovim Planom.

Osim na površinama određenim ovim člankom gospodarske građevine mogu se graditi i unutar građevinskog područja naselja prema uvjetima iz ovog Plana.

Članak 77.

U gospodarskoj zoni u Podudbini koja je određena ovim Planom predviđa se smještaj:

- a) prerađivačkih i proizvodnih pogona za drvenu, prehrambenu i druge industrije, odnosno za one gospodarske građevine za proizvodnju koje zahtijevaju veće površine i koje nije moguće smjestiti unutar građevinskog područja naselja, kao i one građevine u kojima se odvija djelatnost koja može nepovoljno utjecati na okoliš i kod kojih se zahtijevaju posebne mjere zaštite (tla, vode, zraka, zaštita od prevelike buke)
- b) zanatskih proizvodnih pogona, solarne elektrane, kogeneracijskih postrojenja na bazi bioplina/bio-mase, servisa, većih prodajnih i sličnih prostora i građevina, komunalnih građevina, garaža i sl., koje zbog prostornih i drugih ograničenja ne mogu biti smještene u sklopu građevnih područja naselja
- c) ugostiteljskih i turističkih namjena.

Članak 78.

Brisan.

Članak 79.

Brisan.

Članak 80.

Brisan.

Članak 81.

Brisan.

Članak 82.

- **Površine za ugostiteljsko-turističku namjenu**
Izdvojena građevinska područja za ugostiteljsko-turističku izgradnju nalaze se izvan građevnih područja naselja, kao zasebne građevne površine, a prikazana su na grafičkom listu br. 1. **KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA** i na grafičkom listu br. 4. **GRAĐEVNA PODRUČJA NASELJA**.

Ugostiteljsko-turističke građevine mogu se graditi i unutar izdvojenih građevinskih područja sportsko-rekreacijske namjene izvan naselja kao i unutar izdvojenih građevinskih područja gospodarske namjene izvan naselja te unutar građevinskih područja naselja.

4. UVJETI ZA SMJEŠTAJ DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Članak 83.

U građevnom području naselja na području općine Udbina uz stambene građevine namijenjene pretežito

stanovanju mogu se graditi i građevine namijenjene društvenim djelatnostima:

- a) obrazovanju (predškolske i školske ustanove)
- b) zdravstvu, socijalnoj zaštiti
- c) kulturi i fizičkoj kulturi
- d) upravi
- e) vjerskoj namjeni, vatrogasnoj službi i sl.

Građevine iz prethodnog stavka mogu se graditi pod uvjetom da se do građevinske čestice osigura kolni pristup.

Članak 84.

Brisan.

Članak 85.

Građevine sportsko-rekreacijske namjene mogu se graditi unutar građevinskih područja naselja, unutar izdvojenih građevinskih područja sportsko-rekreacijske namjene izvan naselja, unutar izdvojenih građevinskih područja gospodarske namjene izvan naselja (proizvodne, poslovne, ugostiteljsko-turističke), unutar zračne luke te izvan građevinskih područja naselja (sukladno Članku 65. ovih Odredbi).

Sportsko-rekreacijske namjene određene ovim Planom su

- sportsko-rekreacijske građevine otvorenog tipa:
  - igrališta, bočališta, streljane, nenatkriveni bazeni, skijaške staze, biciklističke staze, adrenalinski park i drugo, a pri čemu u izračun izgrađenosti građevne čestice sportsko-rekreacijske namjene osim zgrada ulaze i svi tereni, nenatkriveni bazeni, igrališta, staze, uređene površine adrenalinskog parka i sl.
- sportsko-rekreacijske građevine zatvorenog tipa:
  - građevine za dvoranske sportove, kuglane, zatvoreni bazeni i drugo.

5. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Članak 86.

- **Opće odredbe za smještaj infrastrukture**

Ovim Planom predviđeno je opremanje područja općine Udbina sljedećom prometnom i komunalnom infrastrukturom:

- 5.1. Prometna infrastruktura (cestovna, zračna, poštanska i telekomunikacijska)
- 5.2. Energetska infrastruktura (elektroenergetska, plinoopskrba, obnovljivi izvori energije, toplinska energija iz kogeneracijskih postrojenja)
- 5.3. Vodno gospodarska infrastruktura (vodooopskrba i odvodnja otpadnih voda i obrana od poplava)

Na kartografskim prikazima br. 2 **INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE** i br. 4. **GRAĐEVINSKA PODRUČJA** određene su i razgraničene površine/koridori za smještaj i izgradnju pojedinih građevina prometne i komunalne infrastrukture.

Planirani koridori određeni su kao rezervat za gradnju ili rekonstrukciju pojedine infrastrukturne građevine, unutar kojih je dozvoljena izgradnja uz posebne uvjete nadležnog poduzeća, a do izdavanja lokacijske dozvole za planiranu infrastrukturnu građevinu, kojom se detaljno određuje njen položaj u prostoru i zaštitni koridor.

Planom su za neke infrastrukturne građevine određeni i koridori za istraživanje kao moguće rješenje. Ti su koridori određeni za očuvanje prostora i istraživanje opravdanosti. Kad se odrede točne trase prestaje obveza rezervacije prostora.

Unutar cestovnih koridora moguća je izgradnja pratećih građevina u funkciji ceste (moteli, odmorišta, benzinske postaje i dr.), a u skladu s posebnim uvjetima nadležnih institucija.

Trase i lokacije građevina i uređaja prometne i komunalne infrastrukturne mreže, prikazane su na kartografskim prikazima br. 2 *INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE*. Raspored vodova komunalne infrastrukture i lokacije građevina i uređaja prometne i komunalne infrastrukture su načelnog karaktera, a točan položaj vođenja vodova komunalne infrastru-

kture i lokacije građevina i uređaja biti će utvrđene kroz izradu detaljnije projektne dokumentacije.

Aktom za građenje može se odrediti gradnja građevina i/ili uređaja sustava prometne i komunalne infrastrukture i na drugim trasama/površinama koje nisu predviđene ovim Planom, ukoliko za to postoji potreba.

Prostor za razvoj infrastrukture treba planirati i ostvariti po najvišim standardima zaštite okoliša. Infrastrukturni planski koridor je prostor namijenjen za smještaj građevina i instalacija infrastrukturnih sustava unutar ili izvan građevnog područja.

Vođenje infrastrukture treba planirati tako da se prvenstveno koriste postojeći pojasevi i ustrojavaju zajednički za više vodova, tako da se nastoje izbjeći šumska područja, vrijedno poljodjelsko zemljište, da ne razaraju cjelovitost prirodnih i stvorenih tvorevina, a uz provedbu načela i smjernica o zaštiti prirode, krajolika i cjelokupnog okoliša.

Kriteriji razgraničenja koridora infrastrukturnih sustava i mreža državnog i županijskog značaja (izvan građevinskog područja) utvrđeni su Provedbenim odredbama PPLSZ, a prikazani su u tablici 1.:

Tablica 1. Kriteriji razgraničenja koridora infrastrukturnih sustava i mreža državnog i županijskog značaja izvan građevinskog područja (u metrima)

SUSTAV I MREŽA	PODSUSTAV		GRAĐEVINA	KORIDOR GRAĐEVINE		NAPOMENA
	vrsta	kategorija	vrsta	postojeća	planirana	
Prometna	aerodrom	tercijarni – C	vojni i civilni	-	-	područje aerodroma i koridori ucrtni su u kartama
	ceste	državna	Brze ceste	85	150	
		županijska	ostale državne ceste	70	100	
			županijska	40	70	
telekomunikacijska	kabelska kanalizacija	državna	međunarodni	1	1	uz javne površine i građevine
		županijska	magistralni	1	1	
elektroenergetska	dalekovodi	državni	dalekovodi 110 kV	19	70	(25) projektirani

Širina koridora iz tablice 1. može se smanjiti na području gdje postoje različita prirodna ograničenja.

Širina koridora iz tablice 1. ne primjenjuje se unutar građevinskih područja određenih ovim Planom.

5.1. PROMETNA INFRASTRUKTURA

Članak 87.

• Cestovni promet

Ovim Planom na području općine Udbina utvrđene su trase, koridori i površine za cestovnu i željezničku infrastrukturu i prateće objekte, a prostorno su definirani na kartografskim prikazima br. 1. *KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA* i br. 2. *INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE*. Širina koridora za postojeće i planirane građevine određuje se prema sljedećim tablicama:

Tablica 2. Kriteriji za razgraničenje prometnih koridora izvan građevinskih područja naselja (u metrima)

Infrastrukturna građevina	Širina koridora (m) građevina	
	postojeća	planirana
Brza cesta	85	150
Državna cesta	70	100
Županijska cesta	40	70
Lokalna cesta	30	50
Druga cesta koja nije javna	10	20

Tablica 3. Kriteriji za razgraničenje prometnih koridor kroz građevinsko područje naselja, osim raskrižja (u metrima)

Infrastrukturalna građevina	Širina koridora (m) građevina			
	postojeća		planirana	
	najveća	najmanja	najveća	najmanja
Brza cesta	-	-	80	50
Državna cesta	25	14	60	25
Županijska cesta	20	14	40	20
Lokalna cesta	15	10	25	15
Druga cesta koja nije javna	10	8	10	10

U odnosu na predloženu cestovnu mrežu moguće su promjene u funkcionalnom smislu (promjena kategorije), a bez posebnih izmjena i dopuna Plana.

Prilikom izdavanja akata za građenje unutar zaštitnog pojasa javne ceste sukladno Zakonu o cestama prethodno se moraju zatražiti uvjeti nadležne uprave za ceste. Zaštitni pojas mjeri se od vanjskog ruba zemljišnog pojasa tako da je širok sa svake strane:

- brze ceste u smislu zakona kojim se uređuje sigurnost prometa na cestama, 40 m,
- državne ceste, 25 m,
- županijske ceste, 15 m,
- lokalne ceste, 10 m.

Ukoliko se planiraju novi priključci na državne ceste ili rekonstrukcija postojećih potrebno je ishoditi suglasnost Hrvatskih cesta d.o.o. sukladno Zakonu o cestama odnosno izraditi projektnu dokumentaciju u skladu s Pravilnikom o uvjetima za projektiranje i izgradnju priključaka i prilaza na javnu cestu.

Prilikom izrade projektne dokumentacije pojedinih planiranih prometnica (i rekonstrukcije postojećih), ali i njihove izvedbe, naročito pažnju treba posvetiti očuvanju krajolika. Ceste treba prilagoditi terenu kako bi građevinskih radova bilo što manje (vijadukata, usjeka, zasjeka i nasipa). Za zaštitu pokosa i iskopanih dijelova terena obvezno treba koristiti samorodno (autohtono) drveće i grmlje.

Članak 88.

Sve javne prometne površine unutar građevinskog područja, na koje postoji neposredni pristup s građevinske čestice ili su uvjet za formiranje građevinske čestice, moraju se projektirati, graditi i uređivati na način da se omogući vođenje komunalnih instalacija i druge infrastrukture, a moraju biti povezane s prometnim sustavom.

Prilaz s građevinske čestice na javnu prometnu površinu određuje se tako da ne ugrožava pješački i javni promet.

Članak 89.

Ulicom se smatra svaka cesta ili javni put unutar građevinskog područja uz koju su izgrađene i uređene (ili će se graditi i urediti) stambene i druge građevine i javne površine.

Ulica mora imati najmanju širinu kolnika od 5,5 m za dvije vozne trake odnosno 3,5 m za jednu voznu traku.

Jedna vozna traka za dvosmjerni promet može se izgraditi iznimno na preglednom dijelu ulice, uz uvjet da se na svakih 100 m uredi ugibalište, a može se izgraditi i u slijepim ulicama čija dužina ne prelazi 100 m na preglednom dijelu, odnosno 50 m na nepreglednom dijelu.

Kada se građevinska čestica nalazi uz spoj sporedne ulice i ulice koja ima značaj državne ili županijske ceste, prilaz s te čestice na javnu prometnu površinu obavezno se ostvaruje sa sporedne ulice.

Za potrebe nove gradnje na neizgrađenom dijelu građevinskog područja koje se širi uz državnu cestu, potrebno je izgraditi zajedničku sabirnu ulicu preko koje će se ostvariti direktan pristup na javnu prometnu površinu, a sve u skladu s posebnim uvjetima od institucije nadležne za upravljanje prometnicom na koju se priključuje.

Članak 90.

Najmanja udaljenost regulacijskog pravca od ruba kolnika treba omogućiti izgradnju odvodnog jarka, usjeka, nasipa, bankine i nogostupa, a ne može biti manja od one određene zakonskim propisima.

Nogostup se treba graditi s obje strane kolnika. Iznimno, uz kolnik slijepe ulice može se graditi nogostup samo uz jednu njenu stranu.

Najmanja širina nogostupa je 1,5 m, a iznimno 1,0 m i to u već izgrađenim dijelovima naselja.

Planom se omogućuje tamo gdje nema tehničkih uvjeta planiranje kolno-pješačkih pristupa (zajedno i kolni i pješački promet) min širine 5,5.

Gdje je god moguće potrebno je u pojasu ulice (između kolnika i nogostupa) posaditi drvored prikladne veličine i oblika. Stabla valja saditi na razmaku koji će omogućiti okomito ili uzdužno parkiranje osobnih vozila u drvoredu.

Članak 91.

Ne dozvoljava se gradnja građevina, zidova i ograda te podizanje nasada koji sprječavaju proširenje previše uskih ulica, uklanjanje oštrog zavoja ili zatvaraju vidno polje vozača i time otežavaju i ometaju pješački i kolni promet.

Sve prometne površine moraju biti izvedene bez arhitektonskih barijera tako da na njima nema zapreka za kretanje niti jedne kategorije stanovništva (osoba s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, starijih osoba, djece u kolicima i dr.) sve sukladno Pravilniku o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

Članak 92.

• Parkirališna i garažna mjesta

Unutar građevinskih područja naselja kao i kod izdvojenih građevina utvrđivat će se površine za parkiranje ili graditi garaže na građevnoj čestici.

Iznimno, parkirališta i garaže mogu se uređivati odnosno graditi i na drugoj građevnoj čestici kao skupni, javni ili privatni parkirališno-garažni prostor za više građevina u susjedstvu.

Na 1 000 m² bruto izgrađene površine, ovisno o vrsti i namjeni prostora u građevinama, osigurat će

se broj parkirališno-garažnih mjesta prema sljedećoj tablici:

NAMJENA PROSTORA U GRAĐEVINI	broj PM/1000 m ²	broj PM/1000 m lokalni uvjeti
Stanovanje	11	8-14
Proizvodnja, skladišta i sl.	6	4-8
Trgovine	30	20-40
Drugi poslovni sadržaji	15	10-20
Restorani i kavane	45	30-60
Javni i društveni sadržaji	20	15-25

U bruto izgrađenu površinu iz gornje tablice ne računaju se površine za garaže i skloništa.

Kada se potreban broj parkirališno – garažnih mjesta, s obzirom na posebnosti djelatnosti ne može odrediti prema gornjoj tablici, odredit će se po jedno parkirališno-garažno mjesto za:

- pretežito industrijsku – gospodarsku namjenu sa skladištima i sl. na 3 do 8 zaposlenih u većoj radnoj smjeni
- smještajne kapacitete u skladu s propisima o vrsti i kategoriji
- športske dvorane i igrališta s gledalištem na 20 sjedala i jedan autobus na 500 mjesta
- ugostiteljske građevine na 4 do 12 sjedećih mjesta
- škole i predškolske ustanove na 1 učionicu odnosno za 1 grupu učenika – djece
- bolnice na 5 kreveta ili 4 zaposlena u smjeni
- ambulante, domovi zdravlja i socijalne ustanove, na 4 zaposlena u smjeni
- vjerske građevine na 5 do 20 sjedala ovisno o lokalnim uvjetima
- za javne i društvene sadržaje za zaposlene na 3 zaposlena u smjeni, te za posjetioce 5-20 posjetioca ovisno o lokalnim uvjetima. Za javne i društvene sadržaje koji su županijskog ili državnog značaja potrebno je osigurati i parkirališna mjesta za autobuse.

Pri određivanju parkirališnih potreba za građevine ili grupe građevina sa različitim sadržajima može se predvidjeti isto parkiralište za različite vrste i namjene građevina ako se ne koriste u isto vrijeme.

Za parkiranje osobnih automobila može se koristiti prostor uz kolnik prvenstveno kao javno parkiralište namijenjeno pretežito posjetiteljima i drugim povremenim korisnicima te vozilima javnih službi kad njegova širina to omogućava i kada to ne ometa pristup vozilima hitne pomoći, vatrogasaca te prolazima za pješake i osobe s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

Na javnim parkiralištima i u garažama potrebno je osigurati prostore za parkiranje vozila osoba sa invaliditetom i to 5% parkirališnih mjesta od ukupnog broja, a najmanje jedno parkirališno mjesto na parkiralištima s manje od 20 mjesta.

Članak 93.

• Zračni promet

U skladu sa državnim i županijskim dokumentima prostornog uređenja i prometnog razvitka u planu se osigurava prostor i predviđa dogradnja kao i tehničko i organizaciono opremanje postojeće vojne Zračne

luke Udbina i za civilni promet, kako bi se mogla svrstati u mrežu tercijarnih aerodroma u Republici Hrvatskoj (kategorije 2C), sve u dogovoru s Ministarstvom obrane RH. Zračna luka može se koristiti i u svrhe sportskih aktivnosti i natjecanja.

Članak 94.

Za interventne potrebe (hitna pomoć, zaštita od požara, turističke usluge) planom je određena lokacija heliodroma u sastavu zračne luke Udbina, ali su moguće i druge lokacije na području Općine koje ovim Planom nisu određene. Iste će se odrediti odlukom Vlade, a temeljem prijedloga vladine stručne komisije (Ministarstvo zdravstva, MORH, MUP, Ministarstvo zaštite okoliša) uz suglasnost jedinice lokalne samouprave.

Članak 94.a

Na prostoru Općine Udbine predviđena su dva letjelišta za sportsko i rekreativno letenje parajedrilica i ovjesnih jedrilica te školovanje pilota parajedrilica i ovjesnih jedrilica i to u naseljima Frkašić i Visuć. Za navedena letjelišta određene su lokacije za uzletišta i sletišta na kartografskim prikazima br. 2. **INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE.**

Članak 95.

• Pošta i javne telekomunikacije

Planom je osiguran daljnji razvoj poštanskog prometa i telekomunikacija, što će zahtijevati osiguranje prostora za izgradnju potrebnih poslovnih i drugih zgrada i građevina, te polaganje vodova u građevinskim područjima naselja. Podzemni kablovi telekomunikacijske mreže trebaju prvenstveno koristiti postojeće i planirane koridore i trase prometne infrastrukture. Kada se podzemni kablovi grade unutar građevnoga područja nekog naselja, trebaju se postavljati što je više moguće unutar zelenih površina cestovnog pojasa, a što manje u tijelu kolnika ili nogostupa.

Članak 95a.

• Elektroničke komunikacije - nepokretne zemaljske mreže

Planom se predviđa osiguranje koridora za izgradnju vodova elektroničkih komunikacija nepokretne zemaljske mreže, po mogućnosti u formi distributivne elektroničke komunikacijske kanalizacije (DEKK), što se mora provesti koristeći za izgradnju i postavu kako vodova tako i sve potrebne prateće opreme prvenstveno koridore i trase prometne infrastrukture.

Prilikom određivanja trasa za polaganje vodova nepokretnih zemaljskih mreža potrebno je voditi računa o:

- zonama posebnih režima korištenja (zone posebne namjene i sl.),
- zaštićenim dijelovima prirode,
- nepokretnim kulturnim dobrima,
- arheološkim lokalitetima (registriranim, evidentiranim i potencijalnim),
- osjetljivim prostorima (zone sanitarne zaštite izvorišta vode za piće i sl.),
- koridorima i zaštitnim pojasevima autocesta odnosno državnih i županijskih cesta, te željezničkih pruga.

Novi čvorovi u mreži i ugradnja potrebne opreme predviđati će se u novim ili postojećim zgradama i građevinama, odnosno u tipskim građevinama (konejnerima do 12 m² ili u tipskim kabinetima – ormarima) koji se moraju smjestiti u koridoru DEKK.

Uvjeti gradnje mreže elektroničkih komunikacija su slijedeći:

- sve nove vodove elektroničkih komunikacije treba graditi podzemno kabelima kroz kanale podzemne distributivne elektroničke komunikacijske kanalizacije (DEKK),
- DEKK i druge TK i signalne kabele treba polagati izvan površine kolnika, a na mjestima prijelaza ispod kolnih površina kabele treba uvlučiti u odgovarajuće zaštitne cijevi,
- javne govornice osim unutar parcela ili zgrada treba također postavljati i na javnim površinama – prometnim površinama kako bi se osigurala njihova cjelodnevna dostupnost. Lokacije javnih govornica treba odabrati na mjestima moguće veće koncentracije ljudi.

Planiranje zahvata potrebno je vršiti sukladno propisima koji određuju režime korištenja na navedenim ili kontaktnom prostoru, te po potrebi ishoditi i posebne uvijete i suglasnosti nadležnih odjela, službi i Ministarstava.

Članak 95b.

- **Elektroničke komunikacije - pokretne zemaljske mreže**

Za potrebe razvoja i unapređenja stanja pokretnih zemaljskih mreža elektroničkih komunikacija, ovim Planom omogućava se izgradnja i postavljanje elektroničke komunikacijske infrastrukture (i povezane opreme), na način da se osiguravaju prostorni preduvjeti – lokacije u principu izvan građevinskih područja naselja te uvjeti za izgradnju i razvoj navedenih mreža na prostoru općine Udbina. Akti za gradnju i postavu antenskih stupova, prateće opreme i prateće infrastrukture pokretnih zemaljskih mreža elektroničkih komunikacija utvrđuju se temeljem odredbi Prostornog plana Ličko-senjske županije.

Elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema prema načinu postavljanja, dijeli se na elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu na postojećim građevinama (antenski prihvat) i elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu na samostojećim antenskim stupovima. Lokacije postojećih samostojećih antenskih stupova i središta planiranih elektroničkih komunikacijskih zona ucrtane su na kartografskim prikazima 2.1. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE sukla-

dno Uredbi o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme („NN“ br. 131/12) odnosno dodatkom 2. iste Uredbe (Objedinjeni plan razvoja pokretne komunikacijske infrastrukture). Obveza je da se na istom antenskom stupu omogući postava opreme više operatora.

Postava samostojećih antenskih stupova i povezane opreme izvan građevinskih područja naselja u pravilu se ne planira na:

- poljoprivrednim površinama označenim kao P1 i P2 (izrazito vrijedno - P1 i vrijedno – P2 poljoprivredno tlo),
- obraslim i zdravim šumskim prostorima gospodarskih šuma,
- u blizini vodotoka, melioracijskih kanala, na nasipima i drugim regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama,
- području unutar prostora zaštićenog na temelju Zakona o zaštiti prirode, naročito u kategoriji posebni rezervat, te i na ostalim zaštićenim područjima (ukoliko obuhvaćaju malu površinu),
- prostoru ostalih zaštićenih dijelova prirode ili predloženih za zaštitu, do donošenja mjera zaštite,
- vrijednim točkama značajnim za panoramske vrijednosti krajobraza (utvrđenim rješenjem o zaštiti temeljem Zakona ili odredbama PPŽ, PPUO),
- arheološkim područjima i lokalitetima,
- unutar zaštitnog pojasa državnih cesta i planiranih cesta državnog značaja.

Iznimno, ukoliko se drugačije ne može osigurati pokrivenost određenog područja kvalitetnim signalom, već je nužno planirati izgradnju samostojećeg antenskog stupa i na prostorima navedenim u prethodnom stavku (naročito u sklopu zaštićenih dijelova prirode – park prirode ili regionalni park, pri čemu je potrebno izbjegavati istaknute i krajobrazno vrijedne lokacije i vrhove uzvisina), iste je moguće planirati za izgradnju uz posebnu suglasnost nadležnih tijela i institucija.

Unutar građevinskih područja naselja, postavljanje opreme dozvoljava se na antenskim prihvata (krovni stupovi, fasadni prihvat) sukladno prostornim, tehničkim mogućnostima, kompatibilnosti namjene, uvjeta korištenja i djelovanja, a na osnovu dogovora interesnih strana pod uvjetom da se ne narušavaju zatečeni uvjeti života, rada i boravka u okolnom prostoru. Pri određivanju lokacija za izgradnju antenskih prihvat i povezane opreme u sklopu građevinskih područja naselja ili izvan u njihovoj neposrednoj blizini/kontaktnom prostoru, ovim Planom daju se načelne preporuke i smjernice:

- voditi računa o ambijentalnim vrijednostima naselja, karakterističnim i vrijednim vizurama naselja (nikako ne utjecati na sliku mjesta), te o ograničenjima korištenja i izgradnje prostora koja iz tog proizlaze,
- u sklopu povijesnih graditeljskih cjelina ne predviđa se njihova izgradnja osim iznimno ako se nikako drugačije prostor ne može pokriti kvalitetnim signalom i to isključivo uz suglasnost nadležnog konzervatorskog odjela (i to u pravilu rubno),

- izbjegavati mjesta od javnog značaja za naselje - središnje trgove, parkove, tradicionalna mjesta okupljanja i priredbi i sl. odnosno na tim mjestima koristiti fasadne i krovne prihvate,
- locirati ih izvan ili rubno uz prostore namijenjene pretežito stanovanju, javnoj i društvenoj namjeni (koja predstavlja određeni oblik boravka – škole, vrtići, starački domovi i sl.),
- usmjeravati gradnju primarno na rubne prostore naselja, u zone infrastrukturne, gospodarske i slične namjene,
- prilikom ishođenja akata za gradnju potrebno je pribaviti suglasnost svih nadležnih tijela i lokalne samouprave.

Unutar elektroničke komunikacijske zone u pravilu može se graditi samo jedan novi samostojeći antenski stup i povezana oprema sa mogućnošću prihvata više operatora, prema tipskom projektu odobrenom od Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Područje zona elektroničke komunikacijske infrastrukture pokretnih zemaljskih mreža određenih za smještaj samostojećih antenskih stupova i povezane opreme određeno je polumjerom kružnice mjenjenog iz središta zone. Izgradnja novih stupova izvan označenih lokacija ovim Planom u pravilu se ne planira. Iznimno, ako zbog specifičnih okolnosti na pojedinačnim lokacijama (npr. imovinsko-pravnih odnosa, topografije i drugih ograničenja) nije moguće lociranje samostojećeg antenskog stupa i povezane opreme u sklopu zone elektroničke komunikacijske infrastrukture (određene ovim Planom), njegovo lociranje može biti i izvan prikazane zone ali na udaljenosti ne većoj od 3000 m od središta Planom predviđene zone. To se odnosi samo na jedan stup koji mora zadovoljiti postavu opreme više operatora. Određivanje novih zona za izgradnju elektroničke komunikacijske infrastrukture (i povezane opreme) pored određenih u Planu moguće je uz prethodnu suglasnost Županijske samouprave i nadležne Hrvatska agencije za poštu i elektroničke komunikacije te eventualno i drugih nadležnih službi (u ovisnosti o prostoru) ali ne više od 5% od ukupnog broja zona određenih u Planu. Potreba za utvrđivanjem tih novih zona mora biti elaboratom opravdana.

Svi postojeći stupovi (izgrađeni temeljem pravovanih akata za gradnju, a koji se nalaze izvan građevinskih područja naselja) obuhvaćeni su zonama elektroničke komunikacijske infrastrukture. U slučaju da ti postojeći stupovi nisu u stanju preuzeti i opremu drugih operatora, novi antenski stup obvezno je locirati uz postojeći tj. na udaljenosti ne većoj od 100 m. Iznimno, ako se istraživanjem nedvojbeno utvrdi da se za potrebe razvoja mreže izgradnjom novog samostojećeg stupa na udaljenosti do 100 m od postojećeg stupa ne može osigurati pokrivenost određenog područja kvalitetnim signalom (potvrda čega treba biti sastavni dio projektne dokumentacije), u sklopu zone elektroničke komunikacijske infrastrukture (i povezane opreme) moguća je izgradnja i na većoj udaljenosti od 100 m od postojećeg antenskog stupa (ili postojećih ako ih je više) ali samo jednog novog antenskog stupa. Po izgradnji novog antenskog stupa postojeći (legalno izgrađen) antenski stup (ili stupovi ako ih je više) mogu se zadržati i

održavati do kraja svog tehničkog vijeka trajanja, nakon čega neće biti omogućena njegova/njihova rekonstrukcija niti zamjena, već će se oprema morati preseliti na taj drugi novoizgrađeni antenski stup u sklopu iste zone elektroničke komunikacijske infrastrukture, a stari stup/stupovi ukloniti, te prostor sanirati.

Za pristupni put do čestice moguće je koristiti postojeći šumski put, šumske prosjeke, staze i si., odnosno ostale prometne površine koje se kao takve u naravi koriste ili je potrebno formirati i urediti novi pristupni put min. širine 3 m, minimalnog površinskog stupnja uređenja makadamom, čije održavanje je obveza vlasnika / korisnika stupa. Svi putovi moraju biti povezani sa javnim cestama. Prostor uokolo samostojećeg antenskog stupa i povezane opreme, te sami stup i opremu potrebno je osigurati od intervencija neovlaštenih osoba.

Nakon izgradnje i uređenja lokacije samostojećeg antenskog stupa kao uvjet za ishođenje uporabne dozvole potrebno je prostor na koji se izgradnjom utjecalo sanirati, vratiti u prirodno stanje i očistiti od eventualnog otpada nastalog građenjem i uređenjem.

Napajanje opreme izvodi se podzemnim kablovima ili zračnim vodovima do razvodnog ormara koji se smješta prema uvjetima nadležnog distributera električne energije. Iznimno napajanje se može izvesti putem alternativnog izvora ili iz nekih od obnovljivih izvora energije (solarno, vjetro-generatorima ili hibridno vjetro-solarno).

Na prostorima evidentiranih i potencijalnih arheoloških lokaliteta u postupku ishođenja potrebnih akata potrebno je od nadležnog Konzervatorskog odjela pribaviti prethodna mišljenja i upute o postupanju prilikom izgradnje samostojećeg antenskog stupa i povezane opreme. U slučaju eventualnih pronalazaka potrebno je postupati sukladno propozicijama nadležnog Konzervatorskog odjela. Za postavu samostojećeg antenskog stupa i povezane opreme pokretnih zemaljskih mreža elektroničkih komunikacija u blizini preventivno zaštićenih i trajno zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara, te u sklopu zaštićenih kulturno-povijesnih cjelina naselja i gradova posebne uvjete odrediti će nadležni Konzervatorski odjel.

U postupku ishođenja potrebnih akata za gradnju samostojećih antenskih stupova i povezane opreme pokretnih zemaljskih mreža elektroničkih komunikacija, mišljenje o udovoljavanju ovim uvjetima daje nadležna Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije, kao i druga nadležna tijela i institucije u ovisnosti da li se isti planira u sklopu površina ograničenih režima korištenja (zaštićeni dijelovi prirode, prostori drugih režima i ograničenja u korištenju i sl.) odnosno kako je to određeno u članku 95a. u završetku stavku.

Članak 95.c

• Radio i TV sustav veza

U sustavu radio i TV veza preko prostora obuhvaćena Plana položen je radijski koridor između odašiljačke lokacije Čelavac (izvan obuhvata Plana) i Lička Plješivica (izvan obuhvata Plana).

5.2. ENERGETSKA INFRASTRUKTURA

Članak 96.

- **Elektroenergetski sustav**

Postavljanje elektroopskrbnih visokonaponskih (zračnih ili podzemnih) vodova, kao i potrebnih trafostanica, obavljat će se u skladu s posebnim uvjetima HOPS-a za naponsku razinu 110, 220 i 400 kV, te HEP ODS-a za naponske razine 35,20 i 10 kV. Elektroopskrbni visokonaponski vodovi kao i trafostanice na stupu ne zahtijevaju svoju građevinsku česticu, a prostor ispod dalekovoda može se koristiti i u druge svrhe u skladu s pozitivnim zakonskim propisima, uredbama, pravilnicima i standardima. Građevinska čestica trafostanica može se formirati u zoni svih namjena, a veličine treba biti u skladu s potrebnim uvjetima HOPS-a

Područjem Općine prolaze dalekovodi:

- DV 110 kV TS Lički Osik – TS Plitvice,
- DV 110 kV TS Donji Lapac – TS Udbina (pod naponom 35 kV).

Na području Općine planirana je izgradnja visokonaponskih postrojenja (DV i TS):

- DV 2x400 kV TS Lički Osik – TS Bihać (R. BiH),
- DV 2x110 kV TS Bunić (priključni dalekovod na postojeći DV 110 kV TS Lički Osik – TS Plitvice)
- TS 110/35(20) Udbina
- TS 110/35(20) Bunić (za priključenje vjetroelektrane).

Planom je za planirani DV 2x400 kV TS Lički Osik – TS Bihać (R. BiH) određen i koridor za istraživanje kao moguće alternativno rješenje. Taj je koridor određen za očuvanje prostora, a kad se odredi točna trasa prestaje obveza rezervacije prostora ili osnovnog ili alternativnog koridora.

Planom su određeni zaštitni koridori visokonaponskih dalekovoda kako slijedi:

- postojeći dalekovod 110 kV - zaštitni koridor 40 metara (20+20 od osi DV-a);
- planirani dalekovod 2x400 kV – zaštitni koridor 100 metara (50+50 od osi DV-a);
- planirani dalekovod 2x110 kV - zaštitni koridor 60 metara (30+30 od osi DV-a).

Planom se za izgradnju transformatorskih postrojenja 110/x kV otvorene izvedbe (AIS) izvedbe određuje orijentacijska građevna čestica dimenzija cca 100 m x 80 m. Površina građevne čestice u konačnici uskladiti će se s brojem i rasporedom energetskih polja na otvorenom te prateće opreme u pogonskim zgradama, tehnološkim zahtjevima kao i zatečenim uvjetima u kontaktnom prostoru. Stvarno potrebna građevna čestica biti će utvrđena u postupku izdavanja akta za građenje.

Prilikom izdavanja akata za gradnju građevina/zahvata u prostoru u zaštitnom koridoru dalekovoda ili prostoru u okruženju transformatorske stanice potrebno je zatražiti posebne uvjete gradnje od nadležnog elektroprivrednog poduzeća/tvrtke u čijoj se nadležnosti nalazi postojeći ili planirani dalekovod/kabel ili transformatorska stanica.

Kako bi se stvorile pretpostavke za što bolje i funkcionalnije opremanje prostora unutar područja obuhvata, Planom se ostavlja mogućnost da i postojeći dalekovodi napona 35 kV i viši, ukoliko za to postoje tehničke i druge uvjetovane pretpostavke

izvedivosti, mogu biti rekonstruirani, u pravilu, po postojećim trasama i unutar pripadnih koridora te preoblikovani u dalekovode više naponske razine i/ili povećane prijenosne moći.

Kroz izradu detaljnije projektne dokumentacije moguća su situativna odstupanja u pogledu rješenja trasa dalekovoda i rezerviranih lokacija za rasklopna postrojenja utvrđenih ovim Planom, a sve u skladu sa važećom tehničkom regulativom.

Pri odabiru mjesta za trafostanice treba voditi računa o tome da u budućnosti ne predstavljaju ograničavajući čimbenik izgradnje naselja, odnosno drugih infrastrukturnih građevina.

Podzemne vodove niskonaponske mreže unutar građevinskog područja nekoga naselja trebaju se postavljati što je više moguće unutar pejzažnih (zelenih) površina cestovnoga pojasa, a što manje u tijelu kolnika ili nogostupa.

Načelne trase dalekovoda određene su na kartografskom prikazu br. 2.2. *INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE*, a zaštitni koridori na kartografskim prikazima br. 4. *GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA*.

Članak 97.

- **Dopunski, prirodno obnovljivi izvori energije iskorištavanje energije vjetra**

Prostornim planom se na cijelom prostoru Općine predviđa mogućnost izgradnje uređaja i postrojenja za iskorištavanje obnovljivih izvora energije: vjetra, sunca, geotermalne energije.

Ishođenje svih potrebnih akata za izgradnju i uređenje uređaja i postrojenja za iskorištavanje obnovljivih izvora energije (vjetroparkovi, solarni parkovi) određuju se temeljem odredbi ovog Plana. Općenito, odabirom lokacija treba težiti izbjegavanju štetnih utjecaja na estetske vrijednosti krajobraza kao osnovne vrijednosti razvitka turističkog potencijala Općine.

Lokacije smještaja uređaja i postrojenja za iskorištavanje energija vjetra (prostori potencijalnih lokacija vjetroparkova) prikazane na kartografskim prikazima 2.2. *INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE* načelnog su karaktera (prostori za istraživanje vjetro-potencijala i utvrđivanje polja vjetroparkova) i biti će detaljnije određene studijama utvrđivanja potencijala iskoristivosti, podobnosti, smještaja i (po potrebi) utjecaja na okoliš (istraženi prostor određen na temelju dosad izrađenih studija), pri čemu će se njihovo uređenje i izgradnja moći realizirati putem konačno utvrđenih polja sukladno i drugim propisima i zakonskoj regulativi, a koja se moraju nalaziti u sklopu prostora za istraživanje vjetro-potencijala i utvrđivanje polja vjetroparkova određenih ovim Planom i Prostornim planom Ličko-senjske županije.

Pored lokacija navedenih u članku 25. Odredbi ovog Plana i označenih na kartografskim prikazima 2.2. *INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE*, spomenutim studijama moguće je predložiti i utvrditi i druge lokacije na prostoru Općine ukoliko se utvrdi realan potencijal za iskorištavanje obnovljivih izvora energije i ukoliko one ispunjavaju i druge odredbe i preporuke dane ovim Planom i Prostornim planom Ličko-senjske županije. Za predložene lokacije unutar zaštićenih dijelova prirode potrebno je ishoditi

prethodne suglasnosti nadležnih službi i Ministarstva.

Prostori koji su ovim Planom određuju kao nepodobni za gradnju vjetroparkova su:

- vodozaštitna područja vodocrpilišta I. i II. zona,
- poljoprivredne površine označene kao P1 i P2 (izrazito vrijedno i vrijedno poljoprivredno zemljište),
- zaštićeni dijelovi prirode temeljem Zakona o zaštiti prirode i to naročito posebni rezervati,
- arheološka područja i lokaliteti,
- prostori povijesne baštine i kulturnih dobara (izvan građevinskih područja naselja),
- predjeli definirani u Planu kao osobito vrijedno krajobrazno područje,
- zone memorijalne baštine.

Prilikom odabira lokacija, preporuka ovog Plana je:

- izbjegavati sljemena brda koja su istaknuta u širem okolnom prostoru,
- pri odabiru stupova na istaknutim lokacijama preporuka je težiti izboru više nižih stupova u nizu umjesto manjeg broja viših za postizanje slične instalirane snage (ako je to opravdano studijama vjetropotencijala),
- izbjegavati kontaktna područja sa prostorima osjetljivim na buku (građevinska područja naselja, zaštićeni dijelovi prirode i sl.),
- izbjegavati obrasle i zdrave šumske prostore gospodarskih šuma,
- izbjegavati područja važna za ptice
- tijekom planiranja provesti detaljna istraživanja faune ptica i šišmiša u skladu s uputama Smjernica za izradu studija utjecaja na okoliš za zahvate vjetroelektrana,
- voditi računa (obvezna koordinacija nadležnih službi, tijela i ministarstava) prilikom davanja suglasnosti za istraživanje i korištenje potencijala obnovljivih izvora energije i o drugim interesima u predmetnom prostoru (koncesije za korištenje prostora i za druge namjene i sl.), a u slučaju nekompatibilnosti sadržaja zahtjeva za korištenjem prostora, mora se poštivati kronološki red.

Izgradnja vjetroparkova na pojedinim područjima Ekološke mreže RH ili na lokacijama mogućeg utjecaja na područja Ekološke mreže RH podliježe i ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu.

Odredbama iz čl. 61. ovog Plana omogućeno je povezivanje vjetroparkova na postojeću i planiranu elektroenergetsku mrežu što će biti definirano kroz daljnju razradu svake pojedine lokacije.

Prilikom lociranja vjetroparkova na prostoru županije treba ostvariti slijedeće minimalne udaljenosti od stupa vjetrogeneratora do pojedinih prostornih elemenata:

• građevinsko područje naselja	300 m
• prometnice i infrastrukturni objekti	150 m
• kulturna dobra	300 m
• eksploatacijska polja mineralnih sirovina	500 m

dok je pojedinačne vjetro turbine (npr. za potrebe izdvojenih zaseoka, obiteljskih gospodarstava i turističkih kapaciteta seoskog turizma i sl.) moguće locirati i na udaljenostima manjim od navedenih odnosno sukladno i drugoj regulativi kojom je određena postava i izgradnja vjetro turbine.

Iskorištavanje sunčeve energije

Unutar građevinskih područja za potrebe elektrifikacije pojedinačnih zgrada, proizvodnje električne energije manjih snaga, grijanje vode, hlađenje i ventilaciju ovim Planom dozvoljeno je postavljanje fotonaponskih elemenata i toplinskih kolektora na krovne plohe i krovne prihvate postojećih zgrada.

Ovim Planom omogućuje se izgradnja solarnih elektrana/parkova unutar obuhvata gospodarske zone u Podudbini, a sve prema uvjetima određenim urbanističkim planom uređenja.

Ovim Planom nisu određene druge površine/prostori za izgradnju i uređenje solarnih parkova.

Osnovni i nužni uvjeti za započinjanje istraživanja, odabira lokacija te utvrđivanja konačnih eksploatacijskih polja za uređenje i izgradnju solarnih parkova daju se u Odredbama ovog Plana. Ishođenje svih potrebnih akata za izgradnju i uređenje uređaja i postrojenja za iskorištavanje obnovljivog izvora energije sunca – solarnog parka, biti će na osnovi konačno utvrđenih polja solarnog parka sukladno i drugim propisima i zakonskoj regulativi vezano za eksploataciju prirodnih sirovina, a koja se kao takva moraju ugraditi u Prostorni plan općine Udbina, na temelju kojeg će navedeni akti biti izdani.

Načelno, sustavi iskorištavanje sunčeve energije na prostoru Općine ovim Planom usmjeravaju se u:

- a) izgradnju solarnih parkova na principu fotonaponskih solarnih elektrana;
- b) pojedinačno iskorištavanje sunčeve energije putem
  - pojedinačnih fotonaponskih elemenata (elektrifikacije pojedinačnih zgrada) ili putem
  - niskotemperaturnih i srednetemperaturnih kolektora (za ograničenu uporabu - grijanje vode, grijanje, hlađenje i ventilaciju u stambenim i drugim prostorima, te izravno za kuhanje, dezinfekciju i desalinizaciju).

Sustave iskorištavanje sunčeve energije na prostoru Općine na principu solarnih termalnih elektrana ovim Planom se ne preporuča izvoditi zbog mogućeg štetnog utjecaja na vodne resurse.

Općenito, odabir lokacija za izgradnju i načina izvedbe solarnih elektrana mora se temeljiti na znanstvenim i stručnim analizama (mjerodavnih ustanova i/ili institucija ili i drugih stručnih osoba), posebice sa stajališta lokalnog energetskog potencijala sunčevog zračenja, ekonomske učinkovitosti i iskoristivosti pojedinih materijala (tvori), te sa stajališta mogućih utjecaja na prirodu. Pri tome voditi računa i da se:

- ne ometaju okolna naselja i izdvojena građevinska područja, te rad i boravak u njima,
- ne ometa okolni kolni, željeznički i zračni promet,
- planiraju u zonama gdje već postoji određena komunalna, prometna i energetska infrastruktura odnosno u prostore gdje nema zahtjeva ili su minimalni zahtjevi za gradnjom i uređenjem novih građevina i prostora.

Prilikom istraživanja potencijalnih lokacija i lociranja solarnih parkova potrebno je voditi računa o:

- a) područjima zaštićenim temeljem Zakona o zaštiti prirode, te o
- b) područjima Ekološke mreže RH.

Na zaštićenim područjima temeljem Zakona o zaštiti prirode jedini prihvatljivi oblik iskorištavanje sunčeve energije je putem:

- niskotemperaturnih i
- srednjetemperaturnih kolektora

za ograničenu uporabu za potrebe pojedinačnih zgrada i sklopova.

Izvedbe svih planiranih solarnih elektrana na pojedinim područjima Ekološke mreže RH ili na lokacijama mogućeg utjecaja na područja Ekološke mreže RH (s obzirom da zahvati njihove izgradnje mogu imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže), podliježu ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu.

Također, pri odabiru lokacija za solarne elektrane posebice treba uzeti u obzir:

- prisutnost ugroženih i rijetkih stanišnih tipova,
- zaštićenih i/ili ugroženih vrsta flore i faune (naročito ornitofaune),
- karakteristike elemenata krajobraza pojedinih područja i krajobraz, a posebice,
- ciljeve očuvanja područja ekološke mreže (naročito međunarodno važna područja za ptice i važna područja za divlje svojte i stanišne tipove).

Lociranja solarnih parkova i prateće opreme - fotonaponskih solarnih elektrana ne može se vršiti na:

- vodozaštitnim područjima vodocrpilišta, I. i II. zona,
- poljoprivrednim površinama označenim kao P1 i P2 (izrazito vrijedno i vrijedno poljoprivredno zemljište),
- područjima zaštićenim temeljem Zakona o zaštiti prirode ili drugih dijelova prostora ovim Planom predloženih za zaštitu do donošenja PPPPO odnosno mjera zaštite,
- vrijednim točkama značajnim za panoramske vrijednosti krajobraza,
- arheološkim područjima i lokalitetima,
- unutar građevinskih područja naselja ili izdvojenih građevinskih područja drugih namjena.

Prostor pojedinog polja solarnog parka - solarnih elektrana ograničava se na 2 km², a međusobni razmak između susjednih polja treba iznositi najmanje 1 km. Minimalne udaljenosti solarnih parkova do pojedinih prostornih elemenata su:

- od građevinskih područja naselja 1000 m
- prometnice i infrastrukturni objekti 150 m
- kulturna dobra 500 m
- eksploatacijska polja mineralnih sirovina 500 m

Maksimalna pokrivenost terena elementima sustava solarnih parkova ne smije iznositi više od 25%.

Na prostoru solarnog parka - solarnih elektrana nije prihvatljivo:

- skladištiti tvari štetne za okoliš (toksične tvari, hidraulična ulja, plinove, maziva, PVC materijale, materijale podložne koroziji i dr.),
- odlagati i druge vrste otpada.

Manipulaciju škodljivim tekućinama i plinovima, uljima i mazivima potrebno je obavljati uz mjere opreza, te provoditi sigurnosne mjere i mjere zaštite od požara. Nužno je onemogućiti svako zagađivanje (posebice vodenih površina), kao i trenutno postupati u skladu sa zakonskim odredbama u slučajevima

havarije radnih strojeva, pogonskih sustava, istjecanja štetnih tekućina i plinova i sl.

Uzevši u obzir napredak tehnologije na polju iskorištavanje sunčeve energije ovim Planom se određuje preporuka korištenja materijala (netoksičnih za okoliš) i tehnologija (npr. tehnologija tankog filma) kojima će se smanjiti rizici u cilju očuvanja prirodnog okoliša, povoljnih uvjeta staništa i stabilnosti populacija vrste flore i faune, uz istodobno povećanje učinkovitosti.

Planom se preporuča integracija i povezivanje sustava dobivanja električne energije iz vjetra i sunca, bilo da se planiraju kao zasebne odvojene cjeline ili kao jedinstveni prostori. Vjetroparkovi i solarni parkovi snage manje od 10 MWh pored upuštanja proizvedene električne energije u elektroenergetski sustav Županije i Države, mogu služiti i za snabdijevanje manjih prostora lokalnih zajednica (kućanstva, manji zaseoci, obiteljska gospodarstva, seoski turizam), ali i za opskrbu lokalnih infrastrukturnih sustava (npr. vodoopskrba), te za gospodarske sadržaje i poljoprivrednu proizvodnju (navodnjavanje, staklenici i sl.).

Lokalno iskorištavanje vodenog potencijala / geotermalne energije te iskorištavanje bio-plina / bio-mase

Za potrebe opskrbe energijom udaljenih mjesta, sela, zaseoka, obiteljskih gospodarstava i sl. a u cilju podizanja kvalitete standarda stanovnika i omogućavanja gospodarskog razvoja (kontinentalnog turizma), uz iskorištavanje energije vjetra i energije sunca (npr. pojedinačne vjetroturbine koje nisu dio sustava vjetroparkova odnosno pojedini fotonaponski ili niskotemperaturni/srednjetemperaturni kolektori za ograničenu uporabu), ovim se Planom podupire i gradnja mini hidroelektrana (do 10 MWh), te kogeneracijskih elektrana na bazi bio-plina / bio-mase (u sklopu zona gospodarske namjene).

Prostornim planom se omogućava djelomična transformacija starih mlinica na prirodnim vodotocima u mini-hidroelektrane snage kojom prilikom nije dozvoljeno mijenjati zatečeni vodni režim i podizati krunu postojećeg slapa. Intervencije u koritu vodotoka kao i uređenje same zgrade s okolišem moguće su u skladu s posebnim uvjetima nadležnih službi. Na područjima zaštićenim temeljem Zakona o zaštiti prirode kategorije park prirode ili regionalni park i zaštićeni krajobraz prilikom planiranja uređenja i izgradnje mini-hidroelektrana potrebno je pribaviti suglasnost nadležne službe zaštite. Na zaštićenim područjima kategorije posebni rezervat nije moguće planiranje uređenja i izgradnje mini-hidroelektrana.

Za mini HE visine brana koje su dozvoljene:

- za ravničarske predjele do 3 m
- za brdske predjele do 4 m
- za kanjone do 5 m

Uporaba i ekonomično korištenje i drugih obnovljivih izvora energije (geotermalna energija) za korištenje u većim sustavima (osim individualne stambene izgradnje) ovim Planom se omogućava kroz omogućavanje i poticanje istraživanja, te određivanje obvezne izrade potrebnih studija potencijala, opravdanosti i isplativosti, te utjecaja na okoliš (ako su potrebne sukladno drugim propisima).

Izgradnja potrebnih vodova i pratećih postrojenja vjetroparkova i solarnih parkova na elektroenergetski sustav Županije i Države, a koji nisu prikazani na kartografskim prikazima 2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE, ovim se Planom omogućava uz obvezu poštivanja Odredbi ovog Plana i u skladu s Prostornim planom Ličko-senjske županije. Povezivanje, odnosno priključak planiranih postrojenja obnovljivih izvora energije (vjetroelektrane, sunčeve-fotonaponske elektrane) na elektroenergetsku mrežu, sastoji se od: pripadajuće trafostanice smještene u granicama obuhvata planirane vjetroelektrane/sunčeve-fotonaponske elektrane i priključnog dalekovoda/kabela na postojeći ili planirani dalekovod ili na postojeću ili planiranu trafostanicu u dijelu elektroenergetskog sustava koji se nalazi u relativnoj blizini lokacije izgradnje vjetroelektrane/sunčeve elektrane. Točno definiranje trase priključnog dalekovoda/kabela odredit će se prilikom ishođenja akta za građenje, po dobivenim pozitivnim uvjetima od strane ovlaštenog elektroprivrednog poduzeća/tvrtke, a na osnovi nadležnosti mjesta priključka.

Članak 97a.

Plinoopskrba

Plinoopskrbna mreža županije podijeljena je na dva glavna opskrba područja: Gospić – Otočac, te na Gračac – Udbina – Korenica.

Ovim Planom na području općine Udbina predviđa se izgradnja visokotlačnog magistralnog distributivnog plinovoda, od mjerno redukcijske stanice (MRS) Gračac do regulacijske stanice (RS) Udbina, tj. do područja naselja Udbina koje je predviđeno za plinifikaciju. Time su osigurani nužni preduvjeti za razvoj srednjetačne opskrbe mreže naselja Udbina i poduzetničke zone u Podudbini.

Na kartografskim prikazima 2.2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE ovog Plana ucrtana je planirana trasa visokotlačnog transportnog plinovoda, te pripadajuća lokacija regulacijske stanice (RS) Udbina. Trasa plinovoda s pripadajućom regulacijskom stanicom (RS) data je načelno i biti će detaljno određena projektnom dokumentacijom koja će biti izrađena na temelju odredbi ovog Plana.

Za potrebe razvoja plinoopskrbne mreže na prostorima izvan građevinskih područja naselja i drugih izdvojenih građevinskih područja drugih namjena, Planom se određuje minimalne širine koridora za magistralni distribucijski plinovod (tlaka 20 bar) od 20 m, unutar kojeg nije dozvoljena gradnja. Minimalne udaljenosti od zgrada i građevina unutar građevinskih područja naselja i izdvojenih građevinskih područja drugih namjena ne mogu iznositi manje od 10 m za visokotlačne plinovode odnosno 2 m za srednjetačne plinovode.

Na prostorima zaštićenih ili za zaštitu predloženih dijelova prirode, kulturne baštine ili dijelova prostora drugih ograničenja u korištenju (vodotoci, zone posebne namjene, zone sanitarne zaštite izvorišta pitke vode i sl.), prilikom izrade projektne dokumentacije te ishođenja akata za gradnju mreže potrebno je poštivati važeću regulativu (sukladno prostoru i važećim ograničenjima korištenja), surađivati i u konačnici dobiti pozitivno mišljenje nadležnih službi/tijela/institucija.

Prilikom utvrđivanja trase visokotlačnog distributivnog plinovoda i položaja regulacijske stanice (RS) odnosno prilikom izrade potrebne projektne dokumentacije (u cilju ishođenja svih potrebnih akata za izgradnju i uređenje), potrebno je slijediti slijedeće principe:

- po mogućnosti pratiti koridore državnih i županijskih odnosno važnijih lokalnih cesta,
- izbjegavati obrasle i zdrave šumske prostore gospodarskih šuma,
- izbjegavati zaštitne pojaseve vodotoka (pri paralelnom vođenju) i melioracijskih kanala,
- izbjegavati vođenje cjevovoda u sklopu i u neposrednoj blizini nasipa i drugih regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina,
- regulacijske stanice (RS) smještavati uz koridore prometnica radi dostupnosti izgradnje i održavanja,
- regulacijske stanice (RS) smještavati podalje od stambene izgradnje i druge osjetljive izgradnje (javne i društvene),
- visokotlačne distributivne regionalne plinovode po mogućnosti povezivati u prstenove.

Visokotlačni distributivni plinovod treba polagati izvan zaštitnog pojasa državnih cesta. U slučaju da to nije moguće, potrebno je tražiti posebne uvjete od Hrvatskih cesta. Po izgradnji plinoopskrbnog sustava, prostor na koji se izgradnjom utjecalo (bilo da je u sklopu koridora ili u njegovom kontaktnom prostoru) potrebno je sanirati i očistiti od eventualnog otpada nastalog građenjem i uređenjem.

Članak 97b.

Toplinska energija

Ovim Planom omogućuje se izgradnja infrastrukturnih sustava za prijenos toplinske energije kogeneracijskih postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije u skladu sa važećom tehničkom regulativom.

5.3. VODNOSKOPARSKA INFRASTRUKTURA

Članak 98.

Vodoopskrba

Položaj trasa vodoopskrbnog cjevovoda određen je na kartografskom prikazu br. 2.2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE.

Izgradnja magistralnih vodoopskrbnih vodova, crpnih i precrpnih stanica, kao i vodosprema izvan građevinskog područja utvrđenih ovim Planom, odvijat će se u skladu s posebnim uvjetima Hrvatskih voda, odnosno nadležnog ureda za vodoopskrbu.

Ako na dijelu građevinskog područja na kojem će se graditi građevina postoji vodovodna mreža, opskrba vodom rješava se prema mjesnim prilikama, a u protivnom obvezna je izgradnja cisterni.

Cjevovod unutar građevinskog područja nekoga naselja treba se postavljati što je više moguće unutar pejsažnih površina cestovnoga pojasa, a što manje u tijelu kolnika ili nogostupa.

Glavni izvori u vodoopskrbnom sustavu Općine Udbina su Krbavica (na području Općine Plitvička Jezera), Bukovac i Kraljevac.

Pored snabdijevanja vodom iz vodoopskrbnog sustava veliki broj kućanstva vodom se snabdijeva iz šterni (cisterni) i bunara kojih na području Općine ima oko 120.

Postojeći lokalni izvori moraju se održavati i ne smiju se zatrpavati ili uništavati. Naprave koje služe za opskrbu vodom moraju biti izgrađene i održavane prema postojećim propisima. Te naprave moraju biti udaljene i s obzirom na podzemne vode, smještene uzvodno od mogućih zagađivača kao što su: fekalne jame, gnojišta, kanalizacijski vodovi i okna, otvoreni vodotoci ili bare i slično.

Priključak građevina na sustav vodoopskrbe provodi se u skladu s Odlukom o priključenju građevina i drugih nekretnina na komunalne vodne građevine odnosno u skladu s Općim i tehničkim uvjetima isporuke vodnih usluga nadležnog poduzeća.

Članak 99.

• **Otpadne vode**

Za naselje Udbina planira se izgradnja sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda dok je i za gospodarsku zonu u Podudbini izgrađen odvojeni razdjelni sustav odvodnje otpadnih voda s biološkim pročišćavanjem i ispuštanjem pročišćenih voda u podzemlje (ili čak njihovo korištenje u poljodjelstvu).

Za ostala manja naselja, sela i zaseoke ne planira se graditi sustav odvodnje otpadnih voda, ali zbog osjetljivosti područja (krš), poželjno je umjesto septičkih taložnica ugrađivati biološke uređaje za pročišćavanje otpadnih voda, pojedinačne ili za više korisnika. To se posebno odnosi na naselja Kurjak, Komić, Mutilić, Ondić i Poljice, koja se nalaze u III. zoni sanitarne zaštite izvorišta za piće te dio naselja Visuć koji se nalazi u II. i III. zoni sanitarne zaštite izvorišta.

Obavezno je da sve gospodarske zone i objekti kao i ugostiteljsko-turističke zone i objekti budu priključeni na biopročistač ili trokomorne vodonepropusne sanitarne jame, a do izgradnje sustava otpadnih voda.

Za odvodnju otpadnih voda vrijede sljedeće obaveze:

- a) kada se na dijelu građevinskog područja izgradi javna kanalizacijska mreža i ako postoje za to tehnički uvjeti, postojeće stambene i ostale građevine moraju se priključiti na nju
- b) ako na dijelu građevinskog područja na kojemu će se graditi građevina postoji javna kanalizacijska mreža, stambene i druge građevine moraju se priključiti na nju
- c) tamo gdje neće biti moguće priključiti se na kanalizacijski sustav ili za vrijeme do njegove izgradnje, otpadne vode iz domaćinstva moraju se pročistiti prije ispuštanja u okoliš, provođenjem kroz biopročistač ili na neki drugi način (biljni uređaj, kemijskim putem, SBR uređaj, vodonepropusne sanitarne jame)
- d) Otpadne vode iz gospodarskih zgrada u domaćinstvu s izvorom zagađenja i gospodarskih postrojenja moraju se (i prije izgradnje kanalizacijskih sustava s bio pročišćavanjem) prije upuštanja u recipijent pročistiti do stupnja na kojem se nalazi recipijent, odnosno do stupnja i na način predviđen posebnom odlukom Općinskoga vijeća.

Izgradnja magistralnih kolektora odvodnje, zajedno s prečistačima izvan građevinskih područja utvrđenih ovim Planom, obavljat će se u skladu s po-

sebnim uvjetima nadležne ustanove zadužene za odvodnju.

Do izgradnje cjelokupnoga sustava odvodnje, na cijelom građevinskom području Općine, moraju se graditi zatvoreni sustavi odvodnje - nepropusne sabirne jame ili višedijelne sabirne jame sa biopročistačem ili ugraditi uređaji za biološko pročišćavanje otpadnih voda, ali isključivo za otpadne sanitarne vode.

Priključak građevina na sustav odvodnje provodi se u skladu s Odlukom o priključenju građevina i drugih nekretnina na komunalne vodne građevine odnosno u skladu s Odlukom o odvodnji otpadnih voda.

Odvodnja otpadnih voda prikazana je kartografskom prikazu br. 2.2. **INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE**

6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

Članak 100.

Planom su utvrđene mjere zaštite prostora, odnosno zaštite prirodnih resursa (obrađivo poljoprivredno tlo, šume), krajobraznih vrijednosti, prirodne baštine i kulturnih dobara.

6.1. ZAŠTITA PRIRODNIH RESURSA

Članak 101.

Planom su zaštićena **obrađiva poljoprivredna tla**.

Osobito vrijedno obrađivo tlo obuhvaća prvenstveno površine za uzgoj višegodišnjih kultura i u dijelu Krbavskog polja. Ova su tla namijenjena primarno poljoprivrednoj proizvodnji (oranice, vrtovi i livade).

Na ovim tlima nije dopušteno planiranje novih građevinskih područja kako bi se proširili već sagrađeni dijelovi naselja ili područja drugih djelatnosti, niti je dopušteno građenje pratećih stambenih ili čvrstih gospodarskih objekata u funkciji obavljanja poljoprivredne proizvodnje. Iznimno se dopušta gradnja retencija za navodnjavanje i melioraciju poljoprivrednog zemljišta.

Vrijedno obrađivo tlo obuhvaća prvenstveno poljoprivredne površine namijenjene uzgoju žitarica, industrijskih kultura, povrtlarskih kultura te krmnog bilja, a, u načelu, to su krška polja s ruralnim naseljima u relativno homogenom obliku. Iznimno je dopušteno planiranje proširenja već sagrađenih dijelova naselja ili područja drugih djelatnosti, ali isključivo u onim slučajevima u kojima nema nižih bonitetnih klasa zemljišta.

Na ovim tlima nije dopušteno planiranje potpuno novih građevinskih područja, niti novih područja za druge djelatnosti. Izvan građevinskog područja na ovim tlima mogu se planirati staklenici i platenici s pratećim gospodarskim objektima i farme.

Drugo obrađivo tlo obuhvaća izdvojene obradive površine manjega gospodarskog značenja koje su prvenstveno namijenjene poljoprivrednoj proizvodnji za vlastite potrebe ili za potrebe agroturizma.

Na ovim se tlima mogu planirati staklenici i platenici s pratećim gospodarskim objektima za primarnu obradu poljoprivrednih proizvoda i farme.

Druga poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište nisu baš pogodni za obradu i za rentabilan uzgoj poljodjelskih kultura, odnosno većinom su ostavljeni širenju livada, pašnjaka, bara, trstika, šikara i šuma. Na ovim se zemljištima može planirati razvoj turističko-rekreativnih djelatnosti.

Ovim Planom je određena obveza odgovarajuće državne službe:

- a) da vodi popis površina i vrijednosti ukupnoga obradivog poljoprivrednog tla na području Općine, te da vodi popis neiskorištenoga obradivog poljoprivrednog tla u privatnom i državnom vlasništvu
- b) da obavlja poslove u svezi davanja u zakup neiskorištenoga obradivog poljoprivrednog tla u državnom vlasništvu
- c) da provodi politiku razboritog iskorištavanja obradivog poljoprivrednog tla u skladu sa Zakonom o poljoprivrednom zemljištu.

Članak 102.

Planom su utvrđene **šumske površine**. Prema namjeni, načinu korištenja i značaju **šume** se dijele na:

- a) gospodarske šume čije se uređivanje i iskorištavanje obavlja prema šumsko-gospodarskoj osnovi
- b) zaštitne šume čije se uređivanje također obavlja prema šumsko-gospodarskoj osnovi
- c) šume posebne namjene čije se uređivanje i iskorištavanje obavlja prvenstveno prema Zakonu o zaštiti prirode ali i prema šumsko-gospodarskoj osnovi

Šume se ni na koji način ne smiju pretvarati u građevna područja (osim u slučaju izgradnje infrastrukturnih građevina).

Rub šume koja se nalazi uz građevinsko područje (planirano ili postojeće) ni iz kojeg razloga se ne smije sjeći.

Postojeće šume, većim dijelom u privatnom vlasništvu, ne mogu se prenamijeniti za druge namjene. Potrebno je gospodariti šumama na način da se očuvaju autohtone šumske zajednice, a u skladu s važećim zakonima i propisima.

Za provođenje ovoga Plana bitne su sljedeće mjere:

- a) makiju i šume panjače, koje prevladavaju u privatnim šumama, uzgojem prevesti u viši uzgojni oblik
- b) pošumljavati šikare, paljevine, zapuštena obradiva zemljišta i zemljišta neprikladna za poljodjelstvo.
- c) Izgrađivati šumske putove, prosjeke, uređivati i čistiti šumsko zemljište u skladu sa šumsko-gospodarskom osnovom.

Način zaštite, uređenja i korištenja šuma unutar granica parkova prirode (ili regionalnih parkova), značajnih krajolika i drugih zaštićenih šuma odvija se temeljem šumsko-gospodarskih osnova i u skladu sa zakonskim propisima, pravilnicima i normama.

6.2. ZAŠTITA KRAJOBRAZNIH VRIJEDNOSTI

Članak 103.

U krajobrazne vrijednosti spadaju: kultivirani poljodjelski krajolik, povijesna naselja i njihovi dijelovi,

graditeljski sklopovi, povijesne građevine s okolišem, prirodni i kultivirani krajolici, povijesno-memorijalni spomenici i arheološki lokaliteti.

Članak 104.

Kultivirani poljodjelski krajobraz potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri očuvati od daljnje izgradnje, te usmjeravati izgradnju ugradnjom u postojeće graditeljsko tkivo naselja. Iznimno se dozvoljava izgradnja pojedinačnih stambeno-gospodarskih cjelina u poljodjelskom krajobrazu seoskih naselja, ali na način da izgradnja ne izmijeni tradicijske osobitosti širega prostora.

Potrebno je spriječiti zahvate koji značajno nagrađuju krajobraz i mijenjaju prepoznatljive vizure na vrijedne prostorne cjeline unutar obuhvata predmetnog plana, odnosno na mjestima s kojih se pružaju navedene vizure nije moguća gradnja, izuzev građevina koje imaju funkciju vidikovca i sl.

Pri planiranju trasa novih prometnica uvažavati specifičnosti reljefa i vegetacijski pokrov na način da se utjecaj na krajobraz i prirodne sastavnice prostora svedu na najmanju moguću mjeru.

Članak 105.

Povijesna naselja i njihovi dijelovi, graditeljski sklopovi, povijesne građevine s okolišem, prirodni i kultivirani krajolici, povijesno-memorijalni spomenici arheološki lokaliteti moraju biti na stručno prihvatljiv način uključeni u budući razvitak Općine i Županije.

Zaštita i očuvanje kulturno-povijesnih i prirodnih vrijednosti podrazumijeva ponajprije sljedeće:

- očuvanje i zaštitu prirodnoga i kultiviranoga krajobraza kao temeljne vrijednosti prostora
- poticanje i unapređivanje održavanja i obnove zapuštenih poljodjelskih zemljišta, zadržavajući njihov tradicijski i prirodni ustroj
- očuvanje povijesnih trasa putova (starih cesta, poljskih putova, pješačkih staza često obilježenih raspelima i pokloncima)
- očuvanje tradicijskih naseobinskih cjelina (sela, zaselaka, osamljenih gospodarstava) u njihovom izvornom okruženju, zajedno s povijesnim graditeljskim ustrojem i naslijeđenom parcelacijom
- oživljavanje starih zaselaka i osamljenih gospodarstava etnološke, arhitektonske i ambijentalne vrijednosti
- očuvanje i obnovu tradicijskoga graditeljstva (osobito starih kamenih i drvenih kuća i gospodarskih građevina) ali i svih drugih povijesnih građevina spomeničkih svojstava, kao nositelja prepoznatljivosti prostora
- očuvanje povijesne slike prostora, koju čine volumen naselja, njegovi obrisi i završna obrada građevina, te vrijednosti krajolika kojim je okruženo
- očuvanje i njegovanje izvornih i tradicijskih sadržaja, poljodjelskih kultura i tradicijskog (ekološkog) načina obrade zemlje
- zadržavanje i očuvanje prepoznatljivih toponima, naziva sela, zaselaka, brda i potoka, od kojih neki imaju simbolična i povijesna značenja

- očuvanje prirodnih značajki dodirnih predjela uz povijesne građevine i sklopove, kao što su obale vodotoka, bare, rukavci, šume, kultivirani krajolik - budući da pripadaju ukupnoj prirodnoj i kulturnoj (stvorenoj) baštini.

Mjere za **očuvanje slike naselja**, odnosno kulturnoga krajobraza, među ostalim obuhvaćaju i sljedeće:

- tlocrtni oblik kuće za stanovanje u načelu je izduženi pravokutnik dulje stranice paralelne sa slojnicama
- tlocrtni i visinski gabariti građevina, oblikovanje pročelja, pokrov i nagibi krovništa, građevni materijali te boja pročelja, osobito unutar postojećih središta tradicijskih naselja, moraju biti u skladu s okolnim građevinama, krajolikom i načinom građenja na dotičnom području
- zidovi pročelja mogu biti žbukani, a ako se rade u drvetu i kamenu, tada kamen mora biti korišten i obrađen na tradicijski način (pročelje obloženo strojno obrađenim ili pravilno rezanim i glatko obrađenim fugiranim kamenom potpuno je nepodesno)
- krovništa zgrada su kosa, poželjno je dvostrešno krovnište nagiba između 35-40°.
- krovnište u pravilu mora biti pokriveno crijepom, a kod rekonstrukcije tradicijskih građevina poželjno je upotrijebiti šindru
- ograđivanje građevne čestice, odnosno čestice treba biti drvenom ogradom, izrađenom od pletera, kamena i (ili) živica. U manjoj mjeri u većim naseljima, moguće su žičane ograde, obvezno sa živicom s unutarnje strane građevne čestice. Moguće su, u iznimnim slučajevima, i drukčije ograde
- u vrtovima i voćnjacima ne treba saditi unese- (egzotično) bilje, kao ni ono uobičajeno u gradskim prostorima. Valja koristiti svoje drveća, grmlja i cvijeća, primjerene kraju
- na prednjem dijelu građevinske čestice, između ceste (ulice) i kuće, preporuča se sadnja drveća i ukrasnoga bilja primjerenoga krajoliku
- autohtone pejzažne ambijente treba čuvati i omogućiti nastajanje novih, kao što su borici, šumarci i gajevi, skupine stabala i drvoredi (čempresa, borova) i dr.
- treba poticati i unapređivati održavanje zapuštenih poljodjelskih površina, zadržavajući njihovu tradicijsku i prirodnu strukturu.

6.3. ZAŠTITA PRIRODNE BAŠTINE

Članak 106.

• Zaštićeni dijelovi prirode

Na području općine Udbina nalaze se slijedeća područja zaštićena temeljem Zakona o zaštiti prirode:

- značajni krajobraz „Bijeli potoci – Kamensko“
- posebni rezervat šumske vegetacije Laudonov gaj

Prema bazi evidentiranih područja Držanog zavoda za zaštitu prirode na području Općine Udbina nema područja predviđenih za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode.

Vrijedni dijelovi prirode predloženi za zaštitu Prostornim planom Ličko-senjske županije su:

- regionalni park Lička Plješevica
- posebni rezervat – botanički rezervat – Ozeblin sa Vukosavicom, Prkosom, Rudi Liscem – šire područje planinskih livada i pašnjaci Ličke Plješevice
- posebni rezervat – botanički rezervat – Kremen - planinska vegetacija-rudina
- posebni rezervat – botanički rezervat – Mala Plješevica – visokoplaninska flora
- posebni rezervat – ornitološki rezervat – na Ličkoj Plješevici - Gola Plješevica - obitavališta velikog tetrijeba
- posebni rezervat – ornitološki rezervat – klisura Sokolovača na cesti Farkašić - Bijeli Potoci - klisure i gnjezdilišta surog orla i sivog sokola
- spomenik prirode – dva ponora u Krbavskom polju, uz cestu Pećani - Jošani
- Značajni krajobraz Trovrh (ili Trnov vrh) – Kameni vrh - Plješevički kamen (dijelom na području Općine Donji Lapac)
- Značajni krajobraz Kremen (dijelom na području općine Gračac)
- Značajni krajobraz Trovrh (Ličko sredogorje) (dijelom na području općine Gračac)
- Značajni krajobraz Kozja draga
- Značajni krajobraz Manita draga
- Značajni krajobraz Ozeblin (dijelom na području općine Donji Lapac).

Granice vrijednih dijelova prirode predloženih za zaštitu određene su kao plansko-usmjeravajući podatak. Točne granice odrediti će se prilikom izrade stručne podloge odnosno prilikom donošenja akta o proglašenju.

• Područja ekološke mreže

Sukladno Uredbi o ekološkoj mreži unutar obuhvata Općine Udbina nalaze se slijedeća područja ekološke mreže RH (Natura 2000 područja):

- Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove:
  - Krbavsko polje HR2000632,
  - Lička Plješevica HR2001058,
  - Međugorje – Stružnica HR2001256,
  - Bjelopolje HR2001324,
- Područja očuvanja značajna za ptice:
  - Lička Krška polja HR1000021.

Zaštićeni dijelovi prirode te područja ekološke mreže prikazani su na kartografskom prikazu broj 3.1. **UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA** dok su granice područja zaštićenih temeljem Zakona o zaštiti prirode označena i na kartografskim prikazima br. 4. **GRAĐEVINSKA PODRUČJA**.

Članak 106.a

Na području i u neposrednoj okolici posebnog rezervata šumske vegetacije Laudonov gaj i područja značajnog krajobraza Bijeli potoci - Kamensko, a koji su zaštićeni temeljem Zakona o zaštiti prirode nisu dopušteni zahvati i radnje koji mogu negativno utjecati na očuvanje povoljnih uvjeta staništa i očuvanje šumske fitocenoze odnosno zahvati i radnje koji mogu negativno utjecati na očuvanje stabilnosti biljnih i/ili životinjskih populacija (sječa u rezervatu i inte-

nzivnija sječa u okolnom području, izgradnja infrastrukture – prometnica, antenskih stupova, eksploatacija mineralnih sirovina, hidrotehnički zahvati te unošenje stranih alohtonih vrsta).

Zahvati na područjima zaštićenim temeljem Zakona o zaštiti prirode provode se sukladno tom Zakonu i odredbama ovog Plana.

Članak 107.

Temeljem Zakona o zaštiti prirode određuju se slijedeći uvjeti i mjere zaštite prirode:

- na području i u neposrednoj okolici posebnog rezervata šumske vegetacije i značajnog krajobraza nisu dozvoljeni zahvati i radnje kojima se mogu narušiti svojstva zbog kojih su proglašeni zaštićenima;
- planiranje zahvata izvan građevinskih područja, planirati na način da njihova izgradnja ne uzrokuje gubitak rijetkih i ugroženih stanišnih tipova, te gubitak staništa strogo zaštićenih biljnih i životinjskih svojiti;
- uređenje građevinskih i turističkih područja planirati na način da se očuvaju postojeće krajobrazne vrijednosti;
- pri odabiru trase prometnih koridora voditi računa o prisutnosti ugroženih i rijetkih staništa i zaštićenih i/ili ugroženih vrsta flore i faune te o ciljevima očuvanja ekološke mreže;
- pri odabiru lokacije za smještaj postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i smještaj građevina za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina, uzeti u obzir prisutnost ugroženih i rijetkih stanišnih tipova, zaštićenih i/ili ugroženih vrsta flore i faune, elemente krajobraza i ciljeve očuvanja ekološke mreže;
- očuvati područja prekrivena autohtonom vegetacijom, postojeće šumske površine, šumske čistine i šumske rubove;
- gospodarenje šumama provoditi sukladno načelima certifikacije šuma;
- postojeće šume zaštititi od prenamjene i krčenja;
- u gospodarenju šumama izbjegavati uporabu kemijskih sredstava za zaštitu bilja i bioloških kontrolnih sredstava;
- štiti područja prirodnih vodotoka kao ekološki vrijedna područja te spriječiti njihovo onečišćenje a prema potrebi izvršiti revitalizaciju i
- izbjegavati regulaciju vodotoka, kanaliziranje i promjene vodnog režima vodenih staništa.

Članak 108.

Državni zavod za zaštitu prirode 2013. godine izradio je stručnu podlogu „Mjere zaštite prirode (prijedlozi zahtjeva zaštite prirode) za izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Udbina“, a koja je sastavni dio OBVEZNIH PRILOGA ovog Plana. Predmetnom stručnom podlogom su osim zaštićenih područja i područja ekološke mreže na području Općine Udbina obrađene te dane mjere zaštite i za strogo zaštićene i ugrožene vrste te ekološki značajna područja prisutna na ovom području i one se mogu smatrati dijelom mjera za zaštitu prirode.

Članak 109.

S obzirom na ugrožene i strogo ugrožene vrste te ugrožena i rijetka staništa na području obuhvata Plana detaljno obrađenih u stručnoj podlozi „Mjere zaštite prirode (prijedlozi zahtjeva zaštite prirode) za izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Udbina“ koji je sastavni dio ovog plana (Obvezni prilozi) određuju se slijedeći mjere zaštite prirode:

- u što većoj mjeri očuvati vodena i močvarna staništa i spriječiti melioraciju i isušivanje, za eventualnu regulaciju vodotoka i/ili melioraciju provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš;
- sanirati eventualno neuređena odlagališta i/ili divlje deponije;
- uređenje novih i izmještanje postojećih penjačkih i planinarskih putova provesti na način koji ne ugrožava rijetke biljne i životinjske vrste;
- poticati lokalne metode gradnje i graditeljske tradicije te uporabu autohtonih materijala;
- prilikom planiranja infrastrukturnih koridora birati varijantu najmanje pogubnu za ugrožena staništa i područja važna za ugrožene vrste te ih izvoditi duž prirodne reljefne morfologije;
- pri planiranju solarnih i vjetroelektrana pridržavati se smjernica određenih ovim Planom;
- zabranjeno je uvođenje stranih vrsta u prirodu.

Članak 110.

Svi planovi, programi i/ili zahvati koji mogu imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže RH, na ciljane vrste i staništa podliježu ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, sukladno Članku 24. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/13) i Članku 3. Pravilnika o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu („Narodne novine“ broj 118/09).

Od zahvata koji mogu imati negativan utjecaj na područja ekološke mreže posebice treba izdvojiti planirane radove regulacije vodotoka, vjetroelektrane, solarne elektrane, bioplinska postrojenja, centre za gospodarenje otpadom, obuhvatne infrastrukturne projekte/koridore, hidrotehničke i melioracijske zahvate i razvoj turističkih zona.

6.4. MJERE ZAŠTITE KULTURNIH DOBARA

Članak 111.

Pregled registrirane i evidentirane kulturno-povijesne baštine na području općine Udbina odgovara kartografskom prikazu broj 3.1. **UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA.**

Potrebno je naglasiti da još uvijek postoje neistražena područja, te se stoga mora računati na mogućnost dodatnih saznanja i otkrića novih kulturnih dobara.

Nepokretna kulturna dobra, koja su predložena za zaštitu štite se mjerama zaštite propisanim Zakonom o zaštiti kulturnih dobara, Zakonom o prostornom planiranju, drugim propisima i ovim Planom.

Ukoliko se pri izvođenju graditeljskih zahvata naiđe na predmete ili nalaze arheološkog i povijesnog značaja, potrebno je radove odmah obustaviti i obavijestiti nadležnu službu za zaštitu kulturne baštine (Gospić).

Tablica 15. Popis zaštićenih i evidentiranih kulturna dobra

ARHEOLOŠKA BAŠTINA

a) prapovijest do srednjeg vijeka

ARHEOLOŠKA KULTURNA DOBRA – ZONE

R.br.	Područje	naselje	Vrijeme	status
1.	Stari grad	Bunić	Pretpovijest	E
2.	Arheološka zona	Donji Mekinjar	pretpovijest/antika	E

ARHEOLOŠKI LOKALITETI – NALAZI

r.br	naziv lokaliteta	naselje/općina	vremensko razdoblje	status
1.	Mamulina pećina	Pećane/Udbina	Pretpovijest	E
2.	Svilarova gradina	Pećane/Udbina	Pretpovijest	E
3.	Masnikosina gradina, kota 714 ¹	Pećane/Udbina	Pretpovijest	E
4.	Rašeljak gradina	Jošane/Udbina	Pretpovijest	E
5.	Stari grobovi	Jošane/Udbina	nesigurna datacija	E
6.	Kurkum	Udbina/Udbina	Antika	E
7.	Arheološki nalaz - urna	Podudbina/Udbina	antika	E
8.	Japodska gradina	Udbina/Udbina	pretpovijest	E/P/R ²
9.	Crkvina - ostaci zida	Visuč/Udbina	nesigurna datacija	E
10.	Kardašica - gradinsko naselje	Visuč/Udbina	pretpovijest	E
11.	Samograd – gradina	Komić/Udbina	pretpovijest	E
12.	Crkvina, rimska opeka	Komić/Udbina	antika	E
13.	Crkvina, nalaz japodske urne	Komić/Udbina	antika	E
4.	Radekina dvojna gradina	Mekinjar/Udbina	pretpovijest	E
15.	Gradina, ostaci suhozida	Mekinjar/Udbina	pretpovijest	E
16.	kuća Marinković, pod Gradinom, ostaci zida	Mekinjar/Udbina	antika	E
17.	Rebička gradina - Crni Vrh	Mekinjar, Rebić/Udbina	pretpovijest	E
18.	Gradina Lapac - numizmatički nalazi	Podlapača/Udbina	antika	E
19.	Ljubojevićeva gradina	Svračkovo selo/Udbina	pretpovijest	E
20.	Ostaci rimске utvrde	Svračkovo Selo/Udbina	antika	E
21.	Gradina	Krbava (Čorkovo Selo)/Udbina	pretpovijest	E
22.	Gradina	Krbava (Pišać)/Udbina	pretpovijest	E
23.	Gradina	Krbava (Pišać)/Udbina	pretpovijest	E
24.	Gradina	Krbava (Pišać)/Udbina	pretpovijest	E
25.	stariji rimski sloj, nalaz kamena urna	Srednja Gora/Udbina	antika	E
26.	Japodska gradina, grob	Udbina/Udbina	800-500. god. pr. Krista.	E
27.	Gradina na Ivanovom vrhu	Mutilić/Udbina	pretpovijest	E
28.	Vršeljak gradina	Debelo Brdo/Udbina	pretpovijest	E
29.	Gradina	Debelo Brdo/Udbina	pretpovijest	E
30.	Velika krčevina	Šalamunić/Udbina	pretpovijest	E
31.	Mala krčevina	Šalamunić/Udbina	pretpovijest	E
32.	Ogradina – gradina	Šalamunići/Udbina	pretpovijest	E
33.	Gradina Lapac	Podlapača/Udbina	srednji vijek	E
34.	Gradina	Visuč/Udbina	ilirska	E
35.	Matića gradina	Srednja Gora/Udbina	pretpovijest	E
36.	Mesićeva gradina	Tolić/Udbina	pretpovijest	E
37.	Gradina	Bunić/Udbina	pretpovijest	E
38.	ostaci rimske utvrde	Svračkovo selo	antika	E

b) od srednjeg vijeka do 20. st

ARHEOLOŠKA KULTURNA DOBRA / ZONE

R.br.	Područje	naselje	Vrijeme	status
1.	Karija ili Korija	Udbina	srednji vijek	E/P/R ³
2.	Vijenci	Pećane	srednji vijek	E

¹ u tijeku je postupak donošenja rješenja o preventivnoj zaštiti² u fazi zaštite, upisa u Registar zaštićenih kulturnih dobara RH (2005.)

ARHEOLOŠKI LOKALITETI / NALAZ I- POVIJESNA GRADITELJSKA CJELINA

r. br.	cjelina	naselje/općina	vrijeme	status
1.	«oppidum – civitas Corbaviae»	Udbina	u kontinuitetu	E/P/R
2.	Povijesna jezgra Podlapačec	Podlapača	u kontinuitetu	P
3.	Povijesna jezgra/lokacija	Bunić	u kontinuitetu, od 14. st.	E
4.	rastepeno naselje podno Jasenova Vrha	Srednja Gora	u kontinuitetu	E

ARHEOLOŠKI LOKALITETI / NALAZI-POVIJESNI SKLOP I GRAĐEVINA - Utvrde – zidine

r.br.	povijesna građevina	naselje/općina	vrijeme/period	status
1.	«Karlovića dvori» kompleks burgovske arhitekture	Komić/Udbina	srednji vijek	E
2.	tragovi nekadašnje utvrde knezova krbavskih Kurjakovića	Kurjak/Udbina	srednji vijek	E
3.	Utvrda	između Mutilića-Čojluka/Udbina	srednji vijek	E
4.	utvrda - dvori	Kozja draga/Udbina/Udbina	srednji vijek	E
5.	Utvrda	Bunić/Udbina	srednji vijek	E
6.	utvrda	Visuč/Udbina	srednji vijek	E
7.	ostaci utvrde	Udbina/Udbina	srednji vijek	E/P/R ⁴
8.	stari burg Podlapac	Podlapac/Udbina	srednji vijek	E
9.	ostaci utvrde	Frkašić /Udbina	srednji vijek	E
10.	ostaci utvrde	Pišać (Krbava)/Udbina	srednji vijek	E
11.	ostaci utvrde	Srednja Gora/Udbina	srednji vijek	E

ARHEOLOŠKI LOKALITETI / NALAZI - Sakralne građevine – crkve- povijesne lokacije

r.br.	povijesni lokalitet -sakralna građevina	naselje/općina	vrijeme/period	Status
1.	«Crkvina» - stečci	Kurjak/Udbina	srednji vijek	E
2.	ostaci crkva, poviše Murtinog jezera	Donji Mekinjar/Udbina	srednji vijek	E
3.	«Crkvina» lokalitet	Pišać (Krbava)/Udbina	srednji vijek	E
4.	«Crkvina» lokalitet	Šalamunić/Udbina	srednji vijek	E
5.	«Crkvina» lokalitet	Debelo Brdo	srednji vijek	E
6.	«Crkvina» lokalitet	Bunić/Udbina	srednji vijek	E
7.	«Crkvina», lokalitet, zaselak Radakovići	Srednja Gora/Udbina	srednji vijek	E
8.	lokalitet «crkvina»	Komić/Udbina	srednji vijek	E
9.	kapela «Karlovića dvori»	Komić/Udbina	srednji vijek	E
10.	lokalitet «crkvina» Sv. Petka	Pećane/Udbina	srednji vijek	E
11.	lokalitet «crkvina»	Visuč/Udbina	srednji vijek	E
12.	lokalitet «crkvina»	Tišmin varoš, Visuč/Udbina	srednji vijek	E
13.	lokalitet «crkvina»	Kurjak	srednji vijek	E

ARHEOLOŠKI LOKALITETI / NALAZI - Sakralne građevine – crkve

r.br.	sakralna građevina	naselje/općina	vrijeme/period	status
1.	župna crkva Sv. Nikole biskupa	Udbina/Udbina	iz 1791. (razorena 1942.)	E/P/R
2.	Ruševine crkve Sv. Marka ⁵	Podudbin Udbina/Udbinaa	srednji vijek	E
3.	ruševine crkve Sv. Augustina	Mutilić/Udbina	srednji vijek	E/P/R
4.	crkva Sv. Jakova (podatak)	Mutilić Udbina	15. st.	E
5.	crkvica iz doturskog razdoblja	Svračkovo selo/Udbina	srednji vijek	E
6.	kapela BDM	Poljice/Udbina	bez podataka	E
7.	hram Sv. Oca Nikolaja	Visuč/Udbina	173. (razoren 1941-45)	E

³ u fazi zaštite, upisa u Registar zaštićenih kulturnih dobara RH (2005.)

⁴ u fazi zaštite, upisa u Registar zaštićenih kulturnih dobara RH (2005.)

8.	ostaci stare crkve (Vijenci)	Pećane/Udbina	XV. st.	E
9.	Hram Sv. Oca Nikolaja	Bunić/Udbina	1867. (spaljen 1942)	E
10.	hram sv. Velikomučenika Georgija	Donji Mekinjar /Udbina	1749. (spaljen II. svj. Rat)	E
11.	hram rođenja Presvete Bogorodice	Srednja Gora/Udbina	1871. (spaljen iza 1945.)	E
12.	Parohijska crkva Velika Gospojina	Svračkovo selo/Udbina	1873.(gradnja zvonika)	E

ARHEOLOŠKI LOKALITETI / NALAZI - Sakralne građevine – samostani – povijesne lokacije

r.br.	sakralni objekt - samostan	naselje/općina	vrijeme/period	status
1.	Sv. Ivan – franjevački samostan, u centur	Udbina/Udbina	srednji vijek	E
2.	Sv. Marija – franjevački samostan	Podudbina Udbina/Udbina	srednji vijek	E
3.	(Franjevački) samostan Sv. Martin	Srednja Gora/Udbina	srednji vijek	E

POVIJESNE GRADITELJSKE CJELINE
POVIJESNO SEOSKO NASELJE - RURALNA CJELINA

r.br.	cjelina/lokacija	naselje/područje/općina	Vrijeme	status
1.	pod Komićem	Komić/Udbina	14. st. i ranije	E
2.	podno Gradine	Visuč/Udbina	srednji vijek i ranije	E
3.	Mutiličko polje	Mutilić/Udbina	srednji vijek i ranije	E
4.	Tišmina-varoš	Visuč, kod Kozje Drage/Udbina	srednji vijek i ranije	E
5.	lokacija, struktura	Svračkovo selo/Udbina	srednji vijek i ranije	E
6.	razvučene linijske strukture	Jošan(Ješani)/Udbina	srednji vijek i ranije	E
7.	po obodu polja, razbijeno	Pećane/Udbina	srednji vijek i ranije	E
8.	disperzne strukture	Debelo Brdo/Udbina	srednji vijek i ranije	E
9.	lokacija, zbijene insule	Grabušić/Udbina	srednji vijek i ranije	E
10.	razvučene linijske strukture	Frkašić Udbina	srednji vijek i ranije	E
12.	feudalni posjed,lokacija	Kurjak/Udbina	srednji vijek i ranije	E
13.	po obodu polja, zbijene strukture grupacije	Donji Mekinjar(Mekinjan) /Udbina	srednji vijek i ranije	E
14.	Lokacija	Čojluk/Udbina	srednji vijek i ranije	E
15.	disperzno, zaselci	Poljice/Udbina	srednji vijek i ranije	E
16.	feudalnog proijekla, lokacija	Tolić /Udbina	srednji vijek i ranije	E
17.	Podgrađe	Pišać (Krbava)/Udbina	srednji vijek i ranije	E
18.	lokacija	Šalamunić/Udbina	srednji vijek i ranije	E
19.	po obodu Bjelopoljskog polja	Klašnjica/Udbina	srednji vijek i ranije	E

POVIJESNE GRAĐEVINE

Sakralne građevine – crkve

<i>r.br.</i>	<i>sakralna građevina</i>	<i>Naselje/općina</i>	<i>vrijeme/period</i>	<i>status</i>
1.	crkva Sv. Ivana/Jovana	Jošane/Udbina	romanika-gotika	R
2.	pravoslavna crkva Sv. Nikola	Jošane/Udbina	20. st.	E
3.	župna crkva Sv. Jurja	Podlapača/Udbina	1718. (produljena 1747.)	P
4.	župna crkva Rođenje BDM (Mala Gospa)	Bunić/Udbina	1807. (spaljena 1942.)	E/P/R
5.	parohijska crkva Porođenja Presvete Bogorodice	Debelo Brdo/Udbina	1762. (razorena 1946) obnovljena	E
6.	parohijska crkva Preobraženja Gospodnjeg	Mutilić/Udbina	XIX/XX.st.	E
7.	Crkva sv. Marka, uz lokaciju prvotne	Podudbina/Udbina	obnovljena krajem XX. St.	E

Civilne građevine

<i>r.br.</i>	<i>povijesna građevina</i>	<i>naselje/općina</i>	<i>vrijeme/period</i>	<i>status</i>
1.	zgrada	Udbina/Udbina	20. st.	E
2.	školska zgrada	Udbina/Udbina	Udbina/Udbina	E

Urbana oprema

<i>r.br.</i>	<i>vrsta</i>	<i>naselje/općina</i>	<i>vrijeme/period</i>	<i>status</i>
1.	spomenik, javna skulptura u centru naselja	Udbina/Udbina	20. st.	E
2.	česma	Udbina/Udbina	20. st.	E

Spomenik parkovne arhitekture

<i>r.br.</i>	<i>lokacija</i>	<i>naselje/općina</i>	<i>status</i>
1.	park – u središtu mjesta	Udbina/Udbina	E

MEMORIJALNA BAŠTINA

Groblja - povijesne lokacije

<i>r.br.</i>	<i>lokacija</i>	<i>naselje/općina</i>	<i>vrijeme/period</i>	<i>status</i>
1.	kamena četverokutna urna	Podudbina - Udbina/Udbina	antika	E
2.	sporadično stari grobovi	Jošane/Udbina	pretpovijest/antika	E
3.	četvereokutne urne - lokalitet «Crkvina»	Komić/Udbina	antika	E
4.	nekropola grobnih humaka	Svračkovo Selo/Udbina	Srednji vijek	E
5.	kamena urna	Srednja Gora/Udbina	antika	E
6.	pravoslavno groblje Crkvina	Srednja Gora/Udbina	Srednji vijek	E
7.	oko Crkvine grobovi ratnika s Krbavske bitke	Bunić/Udbina	1493.	E
8.	«Dol» - grobovi ratnika s Krbavske bitke	Visuč (zaselak Jelići)/Udbina	1493.	E

Groblja – recentna uz povijesne lokacije

<i>r.b.</i>	<i>lokacija</i>	<i>naselje/općina</i>	<i>vrijeme/period</i>	<i>status</i>
1.	Kalaura - Korija	Udbina/Udbina	srednji vijek	E
2.	novije groblje	Udbina/Udbina	Starije – 19/20. st.	E
3.	Bunić	Bunić I/Udbina	Starije – 19/20. st.	E
4.	Diviselo Buničko	Bunić I/Udbina	19/20. st.	E
5.	Tuk- Stankovića Tuk	Bunić II/Udbina	19/20. st.	E
6.	Smrdelj	Šalamunić/Udbina	Starije - 19/20. st.	E
7.	Vlaisavljevići	Debelo Brdo/Udbina	Starije - 19/20. st.	E
8.	Dopuđe	Debelo Brdo/Udbina	Starije - 19/20. st.	E
9.	Staro groblje	Pećane/Udbina	19. st.	E

10.	Novo groblje	Pećane/Udbina	20. st.	E
11.	oko sv. Gospe	Svračkovo selo/Udbina	19/20. st.	E
12.	Manita draga	Svračkovo selo/Udbina	19/20. st.	E
13.	Pišač	Krbava/Udbina	19. st.	E
14.	Smiljanići	Krbava/Udbina	19/20. st.	E
15.	Uz selo	Jagodnja/Udbina	19/20. st.	E
16.	Brdo Vejnovića	Tolić/Udbina	19/20. st.	E
17.	Jajići, Perići - zaselci	Tolić/Udbina	19/20. st.	E
18.	Ispod Podlapca	Podlapača/Udbina	19. st.	E
19.	Breštane	Breštane/Udbina	20. st.	E
20.	Donji Mekinjar	Donji Mekinjar/Udbina	19/20. st.	E
21.	Gornji Mekinjar	Donji Mekinjar/Udbina	Starije - 19/20. st.	E
22.	Mekinjar	Donji Mekinjar/Udbina	19/20. st.	E
23.	Staro groblje	Jošani/Udbina	Starije - 19/20. st.	E
24.	Poljinka - njiva	Jošani/Udbina	starije - 19/20. st..	E
25.	Gornje Jošane	Jošani/Udbina	20. st.	E
26.	Rebić	Rebić/Donji Mekinjar/Udbina	Starije - 19/20. st.	E
27.	Gornji Rebić	Rebić/Donji Mekinjar/Udbina	19/20. st.	E
28.	Matići	Čojluk/Udbina	20. st.	E
29.	Čojluk	Čojluk/Udbina	20. st.	E
30.	Baste	Srednja Gora/Udbina	19/20. st.	E
31.	Čanković-selo	Srednja Gora/Udbina	19/20. st.	E
32.	Kugići	Srednja Gora/Udbina	19/20. st.	E
33.	Srednja Gora	Srednja Gora/Udbina	19/20. st.	E
34.	Tišmin Varoš	Visuč/Udbina	Starije - 19/20. st.	E
35.	Visuč	Visuč/Udbina	19/20. st.	E
36.	Kosanović Gaj	Visuč/Udbina	19/20. st.	E
37.	Pod Krčanom	Visuč/Udbina	19/20. st.	E
38.	Mutilić	Mutilić/Udbina	Starije - 19/20. st.	E
39.	Čojluk	Čojluk/Kurjak/Udbina	19/20. st.	E
40.	Donji Rebić	Kurjak/Udbina	19/20. st.	E
41.	Kurjak	Kurjak/Udbina	19/20. st.	E
42.	Donji Kurjak	Kurjak/Udbina	19/20. st.	E
43.	Gornji Kurjak	Kurjak/Udbina	19/20. st.	E
44.	Tušice	Kurjak/Udbina	19/20. st.	E
45.	Gornji Rebić	Kurjak/Udbina	19/20. st.	E
46.	Momčilović Brdo	Kurjak/Udbina	19/20. st.	E
47.	Ondić	Ondić/Udbina	Starije - 19/20. st.	E
48.	Lončari	Ondić/Udbina	19/20. st.	E
49.	Krčana	Ondić/Udbina	19/20. st.	E
50.	Komić	Komić/Udbina	Starije - 19/20. st.	E
51.	Opalići	Komić/Udbina	19/20. st.	E
52.	Poljice	Poljice/Udbina	starije - 19/20. st..	E
53.	Mirkovići	Poljice/Udbina	19/20. st.	E
54.	Zaselak	Poljice/Udbina	20. st.	E
55.	Kovačice	Grabušić	19/20. st.	E
56.	Grabušić	Grabušić	19/20. st.	E
57.	Vedašić	Vedašić	19/20. st.	E
58.	Klašnjica	Klašnjica	19/20. st.	E
59.	Gornji Frkašić	Frkašić	19/20. st.	E
60.	Donji Frkašić	Frkašić	19/20. st.	E

Memorijalno i povijesno područje

<i>r.br.</i>	<i>spomeničko mjesto/ područje</i>	<i>naselje/općina</i>	<i>vrijeme/period</i>	<i>status</i>
1.	Krbavsko polje	Krbava - Udbina/Udbina	Srednji vijek- 1493.	E
2.	spomeničko mjesto Ljubovo	Bunić/Udbina	1941-45.	R-0372-MBS-6490
3.	Vračarevo Brdo»	Donji Mekinjar/Udbina	1941.	R-0372-MBS-6480

4.	spomeničko mjesto Poljice	Komić/Udbina	1942. godina	R-0372-MBS-6474
5.	spomeničko mjesto	Krbava/Udbina	1942. godina	R-0372-MBS-6466
6.	spomeničko mjesto Tušice	Kurjak/Udbina	1941. godina	R-0372-MBS-6479
7.	spomeničko mjesto Pločanski klanac	Kurjak/Udbina	1941-43.	R-0372-MBS-6493
8.	spomeničko mjesto Medić Draga	Srednja Gora/Udbina	II. Svjetski rat	R-0372-MBS-6476

Memorijalni NOB-e spomenici

<i>r.br.</i>	<i>spomeničko mjesto/ područje</i>	<i>naselje/općina</i>	<i>vrijeme/period</i>	<i>status</i>
1.	ruševine kuće Staniše Oспенice	Bunić/Udbina	spaljena 1941.	R-0372-MBS-6491
2.	zgrada	Ondić/Udbina	1942.	R-0372-MBS-6469
3.	zgrada	Ondić/Udbina	1942.	R-0372-MBS-6470
4.	zgrada	Podlapača/Udbina	1942-43.	R-0372-MBS-6473
5.	zgrada	Podlapača/Udbina	1943.	R-0372-MBS-6471
6.	zgrada	Podlapača/Udbina	II. svjetski rat	R-0372-MBS-6472
7.	zgrada	Srednja Gora/Udbina	1942.	R-0372-MBS-6475
8.	zgrada	Svračkovo selo/Udbina	1943.	R-0372-MBS-6477
9.	zgrada	Šalamunić/Udbina	1942.	R-0372-MBS-6483
10.	zgrada	Šalamunić/Udbina	1942.	R-0372-MBS-6484
11.	zgrada	Tolić/Udbina	1943.-45.	R-0372-MBS-6494
12.	zgrada	Tolić/Udbina	II. Svjetski rat	R-0372-MBS-6495

⁵ u tijeku je postupak donošenja rješenja o preventivnoj zaštiti

TRADICIJSKA BAŠTINA
Ruralno područje - etno zona

<i>r. br.</i>	<i>ruralno područje/zona</i>	<i>šire područje - naselje/općina</i>	<i>vrijeme/peri od</i>	<i>status</i>
1.	Kozjanska Draga, Kozarica, Ljubovo	Bunića/Udbina	u kontinuitetu	E
2.	Dio Krbavskog polja – Debelo Brdo	Debelo brdo/Udbina	u kontinuitetu	E
3.	Svračkovo Selo prema Jagodnji	Svračkovo Selo/Udbina	u kontinuitetu	E
4.	Oriovica - Podlapac	Podlapača/Udbina	u kontinuitetu	E
5.	Lička Plješevica	Jošan/Udbina	u kontinuitetu	E
6.	Kozja Draga	Visuč/Udbina	u kontinuitetu	E
7.	sa zaselcima	Srednja Gora/Udbina	u kontinuitetu	E
8.	Komičko polje	Komić/Udbina	u kontinuitetu	E
9.	Sarajevo, uvale, zaselci	Visuč/Udbina	u kontinuitetu	E

Tradicijska građevina

<i>r.br.</i>	<i>cjelina/dio cjeline</i>	<i>naselje/općina</i>	<i>vrijeme</i>	<i>status</i>
1.	tradicijska kuća, kbr. 781	Komić/Udbina	19/20. st	E

Stočarski stanovi

<i>r.br.</i>	<i>lokacija – sezonski stan</i>	<i>šire područje - naselje/općina</i>	<i>status</i>
1.	Svilarov stan	Pećane/Udbina	E
2.	Zečev stan	Pećane/Udbina	E
3.	Pejića stan	Pećane/Udbina	E
4.	Budisavljevića stan	Pećane/Udbina	E

ELEMENTI POSTOJEĆEG STANJA

Agrarne površine - livade košanice, pašnjaci

<i>r.br.</i>	<i>lokacija – vrsta</i>	<i>područje – naselje/općina</i>	<i>status</i>
1.	Solila	Jošane-Udbina/Udbina	E
2.	Torina, pašnjaci	Pećane/Udbina	E
3.	Balića krčevine	Pećane/Jošane/Udbina	E
4.	Sarajevo	Ondić/Udbina	E

Mostovi

<i>r.br.</i>	<i>objekt</i>	<i>lokacija</i>	<i>naselje/općina</i>	<i>vrijeme</i>	<i>status</i>
1.	Pavlovački most	Komić-Kurjak	Komić-Kurjak/Udbina	19/20. st	E
2.	most	Tušice/Kurjak	Kurjak/Udbina	20. st.	E
3.	most na Gečetu	Podudbina	PodudbinaUdbina/Udbina	19/20. st.	E
4.	Most na Karamanuši	Krbava	Krbava/Udbina	20. st.	PPUO
5.	Most na Krbavici	Bunić	Bunić/Udbina	20. st.	PPUO
6.	Most na Jaruzi Mutilić	Mutilić	Mutilić/Udbina	20. st.	PPUO

Suhozidi

<i>r.br.</i>	<i>lokacija</i>	<i>područje</i>	<i>naselje/općina</i>	<i>vrijeme</i>	<i>status</i>
1.	ostaci suhozida, Gradina	Mekinjar	Donji Mekinjar/Udbina	pretpovijest	E
2.	Matorice	Jagodnja	Jagodnja/Udbina	tradicija	E
3.	Oriovac	Podlapača	Podlapača/Udbina	tradicija	E

Bunari, lokve

<i>r.br.</i>	<i>lokacija</i>	<i>područje – naselje/općina</i>	<i>status</i>
1.	bunar/Zdenac zdravlja	Južno od Udbine/Udbina	E
2.	bunar Čatrnja	sedlo između Komače i M. Komića/Udbina	E
3.	Balića lokva	Komić, sjeveroistočno od zaselaka Balić-Ćurčić/Udbina	E
4.	bunar Stubalj	Komić, zaselak Opalić/Udbina	E
5.	bunar Skorodol	Komić, zaselak Opalić/Udbina	E
6.	Orlovića bunar	Kurjak, zaselak Orlović/Udbina	E
7.	Bišić bunar	iznad Kurjaka/Udbina	E
8.	Klenovac bunar južno od škole	Kurjak/Udbina	E
9.	bunar Kujinovac	Kurjak, zaselak Kalanji/Udbina	E
10.	bunar Čemer (blizu NOB spomenika)	Kurjak/Udbina	E
11.	Kalanjev bunar	Kurjak, zaselak Kalanji/Udbina	E
12.	Donji i Gornji bunar	Kurjak, kod Đukića/Udbina	E
13.	bunar Grabovac	Kurjak, sjeveroist. Od Matića/Udbina	E
14.	bunar Jurnovac	brza cesta Udbina-Ploča, od Basta/Udbina	E
15.	lokva Panorac	Svračkovo Selo, preko Ogljevenjače/Udbina	E
16.	bunar Lavrnić	Komić, zapadno od Lavrinca/Udbina	E
17.	Ugarkovića lokva	Komić, zaselak Ugarković/Udbina	E
18.	Munareva šterna	Poljice, istočno od sela/Udbina	E

19.	Murtino jezero	šira zona Mekinjara/Udbina	E
20.	Šijanovo jezero	Debelo Brdo-Krbavsko polje	E
21.	Čatrnja	Donji Mekinjar/Udbina	E
22.	Mekinjarski bunar	Donji Mekinjar/Udbina	E
23.	Drenovača	Donji Mekinjar/Udbina	E
24.	Čorski bunar	Krbava, zaselak Budžaci/Udbina	E
25.	bunar Begovica	Bunić/Udbina	E
26.	šterna na početku sela, sjev. Od Basta	Srednja Gora	E
27.	šterna prema Radakovićima, uz crkvinu	Srednja gora/Udbina	E
28.	Kugica bunar	Komić Komić/Udbina	E
29.	Dragica bunar	Komić Komić/Udbina	E
30.	Vrba/Udbina	Vrba/Udbina	PPUO
31.	Bekanova šterna/Srednja Gora	Srednja Gora/Udbina	PPUO
32.	Bunar Čupinovac/Tolić	Tolić/Udbina	PPUO
33.	Skendžin bunar/Bunić	Bunić/Udbina	PPUO
34.	Brestov Gaj/Bunić	Bunić/Udbina	PPUO
35.	Bunar kod crkve/Debelo Brdo	Debelo Brdo/Udbina	PPUO
36.	Seoska šterna/Pećani	Pećani/Udbina	PPUO
37.	Bunar Banjevac/Jošani	Jošani/Udbina	PPUO
38.	Bunar Zvijezda/Jošani	Jošani/Udbina	PPUO
39.	Zavođin bunar/Visuč	Visuč/Udbina	PPUO
40.	Bunar Pištalina/Visuč	Visuč/Udbina	PPUO
41.	Bosnić bunar/Gornji Rebić	Rebić/Udbina	PPUO
42.	Rebički bunar/Donji Rebić	Rebić/Udbina	PPUO
43.	Seoska šterna/Rebić (Momčilović)	Rebić/Udbina	PPUO
44.	Bunar Radovac/Podlapača	Podlapača/Udbina	PPUO
45.	Bunar Zvijezda/Podlapača	Podlapača/Udbina	PPUO
46.	Šterna Jagodnje/Jagodnje	Podlapača/Udbina	PPUO
47.	Bunar Zminjak/Svračkovo Selo	Svračkovo Selo/Udbina	PPUO
48.	Bunar Parilj/Svračkovo Selo	Svračkovo Selo/Udbina	PPUO
49.	Bunar Žigići/Frkašić	Frkašić/Udbina	PPUO
50.	Šterna Grabušić/Grabušić	Grabušić/Udbina	PPUO
51.	Seoska šterna Ondić/Ondić	Ondić/Udbina	PPUO
52.	Banjska lokva/Duboki	Jošani/Udbina	PPUO
53.	Jasikovača/Šalamunić	Šalamunić/Udbina	PPUO

Izvori vode – potoci

<i>r.br.</i>	<i>lokacija</i>	<i>područje</i>	<i>status</i>
1.	Krbava	Krbavsko polje	E
2.	Zelena Pećina	Bunić	E
3.	Ržić ili Hrzić jezero (cca 28 km ²)	Krbavsko polje	E
4.	Karamanuša	gornji dio Krbavskog polja	E
5.	izvor Begovice, kraj katoličkog groblja	Bunić/Udbina	E
6.	Slanica	Bunić/Udbina	PPUO
7.	Ševerova pećina	Bunić/Udbina	PPUO
8.	Peranovac	Tolić/Udbina	PPUO
9.	Dragaševo vrelo	Bunić/Udbina	PPUO
10.	Dabina pećina	Bunić/Udbina	PPUO
11.	Stanković tuk	Bunić/Udbina	PPUO
12.	Jasle vrelo	Frkašić/Udbina	PPUO
13.	Jezerina	Frkašić/Udbina	PPUO
14.	Ribnjak	Krbavsko polje	PPUO
15.	Zaklopača	Krbavsko polje	PPUO
16.	Mutilić potok	Mutilić/Udbina	PPUO
17.	Suvaja	Komić/Udbina	PPUO
18.	Stubalj/Zvijezda	Podlapača/Udbina	PPUO
19.	Jezerina	Vedašić/Udbina	PPUO
20.	Kotao	Krbavsko polje/Udbina	PPUO
21.	Parilj (Pećina)	Svračkovo selo/Udbina	PPUO

OSNOVNE VRIJEDNOSTI KRAJOLIKA

Spomenik prirode – rezervat prirode

r.br.	lokacija	područje naselje/općina	status
1.	Laudanov gaj, 18. st. – Krbavsko polje	kod Bunića, Šalamunića Krbavsko polje /Udbina	R

Spomenik parkovne arhitekture

r.br.	lokacija	naselje/općina	status
1.	park - središte mjesta	Udbina/Udbina	E

Krajolik – vizure

r.br.	lokacija	Područje	status
1.	Udbina	vizure na Krbavsko polje	E
2.	Rebička gradina	Donji Mekinjar, Krbavsko polje	E
3.	Orlovac, vrh Dekan (Podlapača)	Udbinu, Krbavsko polje, Plješevicu, Ljubovo, Velebit	E
4.	Bunić	Krbavsko polje	E
5.	od Basta (Srednja Gora)	Udbina	E
6.	Šalamunić	Laudanov gaj	E
7.	Jošane – crkva sv. Ivana/Jovana	Krbavsko polje	E
8.	iznad Tolića	Krbavsko polje	E
9.	Mutilić – Ivanov vrh	Mutiličko polje	E
10.	zaselak Komić	Prema vrhovima Komića i dalje	E
11.	Krbava	Centralni dio Krbavskog polja (Mekinjar)	E
12.	Masnikosa gradina	Pećani – pogled na čitavo Krbavsko polje	E
13	Svilarova gradina	Pećani – pogled na čitavo Krbavsko polje	PPUO

POVIJESNE KOMUNIKACIJE

Stari putevi

r.br.	lokacija	područje	status
1.	sjeverni kraj Krbavskog polja, važno strateško čvorište	Krbavsko polje – Kozjana, Čanak i Ramljana u Gacku dolinu	E
2.	stočarski dinarski put prema Senju i Obrovcu	preko Krbave (polja)	E
3.	Preko poljane ispod Orlovice	Podlapačko polje	E
4.	Vrebačke staze	Podlapačko polje	E

NEMATERIJALNA BAŠTINA

Pojave, pojmovi, običaji - kulturna dobra

r. br.	pojava/pojam	Prostor	vrijeme/period/porijeklo	status
1.	Japodi	Širi prostor	pretpovijest	E
2.	Krbava (Corbaviae)	krbavsko područje i šire	pretpovijest – srednji vijek	E
3.	toponim «crkvina»	krbavsko područje i šire	antika - srednji vijek	E
4.	crven kapa	Krbava (i Lika)	tradicija	E
5.	glagoljica	Krbavska biskupija	srednji vijek	E
6.	predaja/običaji o vuku	Krbava	tradicija	E
7.	dječje igre: toljanje, krivanje	Krbava	tradicija	E
8.	bacanje kamena s ramena	Krbava	stočarska/dinarska tradicija	E
9.	dan žetve na Udbini	Udbina	tradicija	E

Toponimi - povijesne lokacije

r.br.	povijesni lokalitet -sakralna građevina	naselje/općina	vrijeme/period	status
1.	toponim „Karija ili Korija“ - (katedrala Sv. Jakova)	Udbina/Udbina	srednji vijek	E
2.	toponimistički naziv «Crkvina» stećci	Kurjak/Udbina	srednji vijek	E

3.	toponim «crkvina», poviše Murtinog jezera	Mekinjar/Udbina	srednji vijek	E
4.	toponim «crkvina»	Pišać (Krbava)/Udbina	srednji vijek	E
5.	toponim «crkvina»	Šalamunić/Udbina	srednji vijek	E
6.	toponim «crkvina»	Debelo Brdo/Udbina	srednji vijek	E
7.	toponim «crkvina», jugoisatočno od sela	Bunić/Udbina	srednji vijek	E
8.	toponim «crkvina»	Srednja Gora /Udbina	srednji vijek	E
9.	toponim «crkvina»	Komić/Udbina	srednji vijek	E
10.	toponim «crkvina», kapela «Karlovića dvori»	Komić/Udbina	srednji vijek	E
11.	toponim «crkvina»	Visuč/Udbina	srednji vijek	E
12.	toponim «crkvina»	Tišmin varoš-Visuč/Udbina	srednji vijek	E
13.	toponim «crkvina»	Kurjak/Udbina	srednji vijek	E

Povijesne znamenite ličnosti, porodice

r. br.	ličnost/porodica	djelovanje	djelovanje mjesto/lokacija	vrijeme/perio d
1.	župan Desimir	župan, Bašćanska ploča	Krbava/Udbina Udbina	11/12 st.
2.	biskup Matej	biskupija	Krbava/Udbina/Udbina	12.st.
3.	biskup Bonifacije	biskupija	Krbava/Udbina/Udbina	12.st.
4.	pleme Gušić	plemenitaška obitelj	Krbava/Udbina/Udbina	srednji vijek
5.	knezovi Kurjaković	knezovi	Krbava/Udbina/Udbina	13-17 st.
6.	Filipovići	plemenitaška obitelj	Krbava Udbina/Udbina	srednji vijek
7.	Grabus	plemenitaška obitelj	Krbava	srednji vijek
8.	Uglješić	plemenitaška obitelj	Krbava/PoljiceUdbina/Udbina	srednji vijek
9.	Andrija Dokmanić	sudac krbavskog ratnog stola	Jelšane/Krbava Udbina/Udbina	srednji vijek
10.	Marko Mesić svećenik	vojskovođa	Krbava, širi prostor Udbina/Udbina	1640-1713.
11.	Gideon Ernest Laudon	austrijski vojskovođa	Krbava Udbina/Udbina	17/18 st.
12.	Staniša Opsenica	NOB	Bunić, Lika - Udbina/Udbina	20. st

Članak 112.

Sve povijesne građevine navedene u Popisu zaštićenih i evidentiranih kulturna dobara, a koje su označene na kartografskom prikazu br. 3.1. *UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA*, bez obzira na njihov status, podliježu obvezama Zakona o očuvanju kulturnih dobara.

Oko pojedinačnih zaštićenih ili evidentiranih kulturno-povijesnih vrijednosti propisuju se mjere zaštite kojim se ne dozvoljava nova izgradnja. Posebne uvjete za zahvate na postojećoj strukturi propisuje nadležna služba za zaštitu kulturne baštine.

Za svaku pojedinačnu povijesnu građevinu, kod koje su utvrđena svojstva kulturnog dobra prema inventarizacijskoj listi), kao najmanja granica zaštite utvrđuje se pripadajuća čestica ili njen povijesno vrijedni ambijent.

Ovim planom predloženi su za zaštitu mostovi, bunari, lokve, izvori vode, potoci te krajolik vizure označeni u tablicama statusom – PPUO, a za koje će se u suradnji s nadležnim konzervatorskim odjelom odrediti eventualna povijesna odnosno graditeljska vrijednost te sukladno tome i mjere zaštite.

Članak 113.

Za građevine koje imaju svojstva kulturnog dobra provode se sljedeće mjere:

- kod izdavanja uvjeta za gradnju potrebno je paziti na mikro ambijent naselja, tj. novogradnju uskladiti sa zatečenim tlocrtnim i visinskim veličinama postojeće građevine, kako bi se uspostavio skladana graditeljsko-ambijentalni sklop
- tradicijske gospodarske građevine u naseljima treba čuvati bez obzira na nemogućnost zadržavanja njihove izvorne namjene, te se mogu prenamijeniti u stambene ili poslovne prostore, odnosno u svrhu promidžbe i predstavljanja tradicijskog graditeljstva
- za povijesne graditeljske cjeline – ruralna naselja ili dijelove naselja, ne preporuča se izmjena strukture i tipologije postojećih građevina radi funkcionalnog uklopanja u veće prostorne sklopove koje bi mogle dovesti do gubitka prostornog identiteta pojedinih građevina
- u najvećoj mogućoj mjeri potrebno je zadržati i revitalizirati povijesnu matricu naselja, a izgradnju u neizgrađenim dijelovima realizirati interpolacijama na načelima tipološke rekonstrukcije (propisat će se posebnim smjernicama nadležne službe za zaštitu kulturne baštine.

Članak 114.

Detaljnije smjernice i preporuke za zaštitu kulturno-povijesne baštine date su u poglavlju 3. *PLAN PROSTORNOG UREĐENJA* tekstualnog dijela elaborata i one se mogu smatrati dijelom mjera za zaštitu kulturnih dobara.

6.5. PODRUČJA POSEBNIH OGRANIČENJA U KORIŠTENJU**Članak 115.**

Planom su određena područja posebnih ograničenja u korištenju:

- zone sanitarne zaštite izvorišta vode za piće (zaštita kakvoće voda)
- područja bujica i pojačane erozije
- obradivo poljoprivredno zemljište
- šume i šumsko zemljište i
- zaštitne i sigurnosne zone objekata posebne namjene

6.5.1. Zaštita podzemnih i površinskih voda**Članak 116.**

Zaštita izvorišta vode za piće je prioritetna.

Zaštitnim mjerama učinkovito se štite podzemne i površinske vode, a razlikujemo dvije osnovne skupine:

- mjere zabrane i ograničenja izgradnje na osjetljivim područjima, što se regulira određivanjem zona sanitarne zaštite
- mjere za sprečavanje i smanjivanje onečišćenja kod postojećih i novih građevina i zahvata u prostoru. Pri tome je od najveće važnosti izgradnja sustava za odvodnju i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Članak 117.

Brisan.

6.5.2. Zaštita od štetnog djelovanja voda i erozije**Članak 118.**

Postojeći povremeni potoci i bujice, odteretni kanali i ponori kojima se odvode atmosferske vode šireg područja, moraju se čistiti i održavati, kako se ne bi ugrozila njihova protočnost. Sve zahvate na postojećim povremenim potocima i bujičnim tokovima, odteretnim kanalima i ponorima kao i u dodiru s njima, izvoditi prema odgovarajućim važećim propisima i projektima, prema Odredbama ovog Plana te uz obaveznu suradnju s nadležnim tijelima državne uprave, te pravnim osobama sa javnim ovlastima.

6.5.3. Zaštita obradivog poljoprivrednog zemljišta**Članak 119.**

Zaštita područja koja su Planom određena kao poljoprivredne površine, kao određene prirodne vrijednosti, provodit će se u skladu s važećim zakonom o poljoprivrednom zemljištu, Odredbama ovog Plana i ostalim odgovarajućim propisima.

Ovim Planom se ograničava korištenje poljoprivrednih površina u svrhu građenja. Odredbama

ovog Plana na poljoprivrednim površinama je omogućena gradnja samo građevina u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti te spremišta voća, povrća, alata, male poljoprivredne mehanizacije.

6.5.4. Zaštita šuma i šumskog zemljišta**Članak 120.**

Zaštita područja koja su Planom određena kao šume isključivo osnovne namjene, ali i ostalih šuma i šumskog zemljišta, kao određene prirodne vrijednosti, provodit će se u skladu s važećim zakonom o šumama, odredbama ovog Plana i ostalim odgovarajućim propisima.

6.5.5. Zaštitne i sigurnosne zone objekata posebne namjene**Članak 121.**

Kako radi zaštite područja izvan površina posebnih namjena od djelovanja objekata i uređaja posebne namjene, tako i radi zaštite objekata i uređaja posebne namjene od djelovanja s kontaktnog područja utvrđena su slijedeća područja ograničenja u korištenju ovisno o objektu posebne namjene:

- zone zabranjene izgradnje,
- zone ograničene izgradnje i
- zone kontrolirane izgradnje.

7. POSTUPANJE SA OTPADOM**Članak 122.****Komunalni otpad**

Planom je određeno da će se prostor odlagališta komunalnog otpada na lokaciji Čojluk, sanirati i upotrebljavati do rješenja gospodarenja komunalnim otpadom na nivou Ličko-senjske županije odnosno do otvaranja regionalnog centra gospodarenja otpadom. Paralelno sa uređenjem županijskog centra za gospodarenje otpadom (ŽCGO), postojeće odlagalište otpada Čojluk postepeno će se zatvarati i sanirati, a u skladu s posebnim programima izrađenim prema važećim propisima i usklađeno s Planom gospodarenja otpadom i Programom zaštite okoliša.

Na lokaciji postojećeg odlagališta Čojluk predviđa se urediti reciklažno dvorište. Na odlagalištu komunalnog otpada Čojluk određuje se i lokacija za gospodarenje građevnim otpadom. „Zeleni otok“ može se urediti i na području naselja Udbina. U cilju ostvarenja ovakvih odlagališta potrebno je da nadležno komunalno poduzeće, koje zbrinjava otpad, pripremi odgovarajući sustav sakupljanja otpada.

Odgovarajućim mjerama treba poticati i organizirati sakupljanje i odvoz otpada biljnoga podrijetla, koji će se prerađivati za kompost. Potrebno je poticati stanovnike Općine da u svojim vrtovima uređuju malena kompostišta za potrebe domaćinstva.

Postojeća lokacija Čojluk označena je na kartografskim prikazima 2.2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE.

Opasni otpad

Iako se na području općine Udbina ne proizvodi registrirani opasni otpad, sav eventualni opasni otpad

odvoziće se na sabiralište koje će biti izgrađeno na nivou Županije. Do izgradnje ovog sabirališta, proizvođači opasnog otpada dužni su isti zbrinjavati na način kako je to propisano zakonima i propisima.

8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNOG UTJECAJA NA OKOLIŠ

Članak 123.

Zahvati u prostoru na koje je potrebno primijeniti instrumente zaštite okoliša propisani su Zakonom o zaštiti okoliša i propisima donesenim na temelju tog zakona.

Ovim Odredbama određuju se mjere zaštite tla, voda, zraka, zaštita od prekomjerne buke i mjere posebne zaštite.

8.1. ZAŠTITA TLA

8.1.1. Šumsko tlo

Članak 124.

Zaštita šuma i šumskog tla provodit će se u skladu sa *Zakonom o šumama* i ostalim odgovarajućim propisima. Istovjetne mjere zaštite primjenjivat će se na planirana područja šuma gospodarske i posebne namjene i zaštitnih šuma, te na katastarske čestice sa šumom kao katastarskom kulturom u okviru planiranih područja ostalih poljoprivrednih tala, šuma i šumskog zemljišta.

Na području Općine šumske površine Planom su određene kao:

- gospodarska šume (**Š1**)
- zaštitne šume (**Š2**)
- šume posebne namjene (**Š3**)

Pošto je Prostorni plan Ličko-senjske županije u odredbama za uvjete korištenja, uređivanje i zaštite prostora (točka 3.5. Plana) predvidio da veći dio Ličke Plješevice zbog svojih posebnih vrijednosti bude zaštićen u kategoriji parka prirode (ili regionalnog parka), to će se sve dosadašnje odredbe gospodarenja ovim prostorom usuglašavati sa onim odredbama koje prvenstveno propisuje *Zakon o zaštiti prirode* i odredbama koje će se utvrditi Prostornim planom Parka prirode (ili regionalnog parka) Lička Plješevica.

Planom su osigurane sljedeće mjere i smjernice za zaštitu šuma i šumskog zemljišta:

- šume i šumsko zemljište treba koristiti na način da se održava njihova biološka raznovrsnost, proizvodnost, sposobnost obnavljanja, vitalnost i potencijal te da ispune bitne gospodarske, ekološke i socijalne funkcije u prostoru na način da ne štete drugim ekosustavima
- u odabiru načina gospodarenja treba dati prednost probornom tipu, uz stvaranje povoljne preborne strukture te očuvanje i ozdravljenje šumskih vrsta i genofonda i postupan porast drvne mase
- prvenstveno treba poticati prirodnu obnovu šuma u cilju postizanja stabilnih, raznolikih i trajnih šuma
- u pravilu nije potrebno planirati nova pošumljavanja

- treba spriječiti prirodno zašumljivanje poljoprivrednog zemljišta tako da se isto koristi u poljoprivredne svrhe
  - uzgojne mjere, planiranje pošumljavanja ogoljelih površina podložnih eroziji te prirodna i umjetna obnova trebaju biti prvenstveno određene zaštiti šuma i očuvanju šumskog tla
  - očuvanje šuma i šumskog zemljišta od utjecaja gradnje infrastrukturnih i gospodarskih građevina čija se gradnja na tom zemljištu ne može izbjeći, treba osigurati usmjeravanjem takovih zahvata u manje vrijedne zone
  - pri izvođenju građevinskih zahvata na šumskom zemljištu ne smije se pojačati erozija tla
- Detaljne odredbe i pravila gospodarenja u svim šumama u vlasništvu države propisani su programima gospodarenja koje izrađuju stručne službe Hrvatskih šuma, a odobrava ih nadležno Ministarstvo Republike Hrvatske.

8.1.2. Poljoprivredno tlo

Članak 125.

Poljoprivredna tla na području Općine razvrstana su u tri kategorije obradivih tala:

- osobito vrijedno obradivo tlo (**P1**)
- vrijedno obradivo tlo (**P2**)
- ostala obradiva tla (**P3**)

Zaštita poljoprivrednih tala provodit će se u skladu sa *Zakonom o poljoprivrednom zemljištu* i ostalim odgovarajućim propisima. Istovjetne mjere zaštite primjenjivat će se na planirana područja osobito vrijednih, vrijednih i ostalih obradivih tala, te na katastarske čestice čija katastarska kultura odgovara poljoprivrednom zemljištu u okviru planiranih područja ostalih poljoprivrednih tala, šuma i šumskog zemljišta.

Najvrjednija poljoprivredna tla na području općine Udbina nalazimo na području Krbavskog polja.

Na **osobito vrijednom obradivom tlu (P1)** ne može se planirati nova izgradnja izuzev montažno demontažnih plastenika i staklenika infrastrukturnih građevina.

Na **vrijednom obradivom tlu (P2)** može se planirati nova izgradnja samo stambenih i gospodarskih građevina u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti, infrastrukturnih građevina i iznimno građevina za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina.

Područja ostalih obradivih tala (P3) namijenjena su prvenstveno obavljanju poljoprivrednih djelatnosti s mogućnošću izgradnje građevina u funkciji poljoprivredno-gospodarskih djelatnosti. Na ovim područjima mogu se graditi i sve potrebne prometne građevine i građevine infrastrukture.

8.2. ZAŠTITA VODA

8.2.1. Zaštita podzemnih i površinskih voda

Članak 126.

Zaštita izvorišta vode za piće je prioritetna.

Zaštitnim mjerama učinkovito se štite podzemne i površinske vode, a razlikujemo dvije osnovne skupine:

- mjere zabrane i ograničenja izgradnje na osjetljivim područjima, što se regulira određivanjem zona sanitarne zaštite
- mjere za sprečavanje i smanjivanje onečišćenja kod postojećih i novih građevina i zahvata u prostoru. Pri tome je od najveće važnosti izgradnja sustava za odvodnju i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Članak 127.

Na području općine Udbina za postojeća izvorišta vode za piće Kraljevac₇ i Bukovac u slivu vodotoka Krbava utvrđene su zone sanitarne zaštite, a za Dragashevo vrelo i Jasle nisu određene zone sanitarne zaštite.

Za sliv izvora Kraljevac i sliv izvora Bukovac određene su I., II., III. i IV. zona sanitarne zaštite.

Na području Općine utvrđena je III. zona sanitarne zaštite izvorišta rijeke Gacke (Tonkoviće vrelo) na sjeverozapadnom dijelu Općine, dok su preliminarno određene III. i IV. zona sanitarne zaštite sliva srednjeg toka Zrmanje (vodozahvat „Dolac“) na južnom dijelu Općine i IV. zona sanitarne zaštite izvorišta „Ostrovica“ i „Toplica“ istočnom dijelu Općine.

Zone sanitarne zaštite ucrtane su na kartografskom prikazu br. 3.2. **UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA.**

Za izvorišta vode Kraljevac i Bukovac donesena je Odluka o zaštiti izvorišta vode za piće te se na osnovu iste provode mjere zaštite.

Za izvorišta rijeke Gacke (Tonkoviće vrelo) donesena je Odluka o zonama sanitarne zaštite na osnovi kojih se provode mjere zaštite. S obzirom da za ostale slivove i izvorišta (vodozahvate) čije se preliminarnne zone sanitarne zaštite nalaze na području Općine, nije donesena Odluka, do donošenja iste, mjere zaštite unutar zona sanitarne zaštite provode se na osnovi *Pravilnika o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta.*

Članak 128.

Ostale mjere za sprječavanje i smanjivanje onečišćenja podzemnih i površinskih voda su:

- pojačane mjere zaštite na prometnicama, posebno u blizini vodocrpilišta
- prioritarno saniranje divljih odlagališta otpada
- smještaj benzinskih crpki i spremišta naftnih derivata izvan zona sanitarne zaštite
- zabraniti pranje automobila, te drugih vozila i strojeva, te odlijevanje vode onečišćene deterdžentima, te odlaganjem tehnološkog i drugog otpada na zelene površine duž prometnica
- korisnik građevne čestice mora brinuti o zaštiti i održavanju vodovodne mreže, hidranata i drugih vodovodnih uređaja, unutar i ispred čestice, te štiti pitku i sanitarnu vodu od zagađivanja
- opasne i druge tvari koje se ispuštaju u sustav javne odvodnje otpadnih voda ili u drugi prijemnik, te u vodama koje se nakon pročišćavanja ispuštaju iz sustava javne odvodnje otpadnih voda u prirodni prijemnik, moraju biti u okvirima graničnih vrijednosti pokazatelja i dopuštene koncentracije prema *„Pravilniku o graničnim vrijednostima pokazatelja, otpadnih i drugih tvari i otpadnim vodama“*

8.2.2. Zaštita od štetnog djelovanja voda i erozije

Članak 128.a

Obrana od poplava na vodama I. reda provodi se u skladu s Državnim planom obrane od poplava i Glavnim provedbenim planom obrane od poplava – sektor E – Sjeverni Jadran, branjeno područje 25 – mali sliv Lika.

Članak 129.

Postojeći povremeni potoci i bujice, odteretnim kanalima i ponorima kojima se odvode atmosferske vode šireg područja, moraju se čistiti i održavati, kako se ne bi ugrozila njihova protočnost. Sve zahvate na postojećim povremenim potocima i bujičnim tokovima, odteretnim kanalima i ponorima kao i u dodiru s njima, izvoditi prema odgovarajućim važećim propisima i projektima, te uz obaveznu suradnju s nadležnim tijelima državne uprave, te pravnim osobama sa javnim ovlastima. Uz prometnice koje poplavljuju izgraditi sabirne kanale ili nasipe u cilju zaštite od plavljenja i prohodnosti istih.

Članak 130.

Na Planom određenim područjima pojačane erozije ne postoji mogućnost nikakve gradnje osim mreže prometne i ostale infrastrukture. U ovim područjima, kao i u drugim područjima, zemljište se mora urediti i koristiti na način koji će smanjiti utjecaj erozije zemljišta (pošumljavanje, zabrana sječe i slično). Pod mjerama za sprječavanje erozije podrazumijeva se:

- zabrana skidanja humusnog ili oraničnog sloja; u slučaju da je sloj skinut, obvezno provesti sanaciju terena na način da se teren poravna, zatravi ili zasade stabla
- ograničenje ili potpuna zabrana sječe višegodišnjih nasada, osim sječe iz agrotehničkih razloga
- ograničenje iskorištenja livada, pašnjaka i neobrađenih površina propisivanjem vrsta i broja stoke te vremena i načina ispaše
- zabrana preoravanja livada, pašnjaka i neobrađenih površina na strmim zemljištima radi njihovog pretvaranja u oranice s jedno-godišnjim kulturama
- obvezno zatravljenje strmog zemljišta.

Iznimno je u građevinskim područjima naselja kao i u drugim građevinskim područjima koja se nalaze u područjima pojačane erozije, moguća gradnja potrebnih građevina, uz primjenu svih tehničkih propisa, standarda i pravila graditeljske struke za erozivna tla, kojima se mora osigurati mehanička otpornost i stabilnost, te sigurnost u korištenju, a istovremeno izbjeći narušavanje stabilnosti tla na okolnom zemljištu odnosno drugih građevina visokogradnje, prometnica, komunalnih i drugih instalacija i slično.

Prilikom izrade urbanističkih planova uređenja potrebno je detaljnije obraditi mjere zaštite od poplava i bujica, a sukladno izvatku *„Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja Općine Udbina“*, a koji je sastavni dio OBVEZNIH PRILOGA ovog Plana.

8.3. ZAŠTITA ZRAKA

Članak 131.

Kategorizaciju zraka, sukladno *Zakona o zaštiti zraka* utvrđuje Vlada Republike Hrvatske na temelju podataka pribavljenih iz državne mreže praćenja kakvoće zraka. Predstavničko tijelo Ličko-senjske županije i jedinice lokalne samouprave određuju područja kakvoće zraka na temelju rezultata dobivenih iz županijske mreže mjernih postaja.

U područjima I. kategorije treba poduzimati mjere sprečavanja onečišćenja zraka, kako zbog izgradnje i razvoja područja ne bi došlo do prekoračenja preporučениh vrijednosti (PV). U zaštićenim područjima, prirodnim rezervatima i rekreacijskim područjima PV ne smiju biti dostignute. Sukladno pozitivnim zakonskim propisima u područjima I. kategorije treba poduzimati mjere sprečavanja onečišćenja zraka, kako zbog izgradnje i razvoja područja ne bi došlo do prekoračenja PV.

U područjima II. kategorije potrebno je donijeti program mjera za smanjenje onečišćenja zraka, kako bi se postupno postigle PV kakvoće zraka, sukladno metodologiji propisanoj posebnim propisima.

U područjima III. kategorije treba odmah identificirati dominantan izvor, dajući prednost onim akcijama koje će imati najveći učinak, kao i onima koje se mogu najlakše, najbrže ili s najmanje troškova provesti, te obvezati onečišćivača da u zadanom roku izradi sanacijski program na način i u skladu s posebnim propisom.

8.4. ZAŠTITA OD PREKOMJERNE BUKE

Članak 132.

Unutar građevinskog područja naselja dozvoljeni nivo buke jest 55 dBa danju i 45 dBa noću. Potrebno je izvršiti snimanje buke na onim područjima koja bi mogla biti ugrožena prekomjernom bukom: uz industrijska postrojenja, uz zračnu luku Udbina odnosno uz polijetno-slijetnu stazu, u naseljima kroz koja prolaze državne ceste i gdje je povećani promet, uz područja planiranih vjetroelektrana. Ovisno o rezultatima snimanja, a na osnovi zakonskih odredbi, donijet će se posebna odluka o zaštiti od buke kojom se regulira dozvoljena razina buke, ovisno onamjeni prostora. Kao sredstvo za zaštitu od buke koriste se i pojasevi zaštitnog zelenila. Na području Općine danas su evidentirana područja koja su trajno ili često ugrožena prekomjernom bukom, a to su naselja uz državne ceste D1 i D25 (Jošane, Pećani, Debelo Brdo i Bunić, kao i dijelovi naselja u Podudbini koja se nalaze neposredno uz proizvodne pogone drveno-prerađivačke industrije.

Kada zračna luka Udbina bude u ponovo u funkciji, prekomjernom bukom biti će ugroženi dijelovi naselja Jošane i Visuć koji se nalaze u neposrednoj blizini koridora polijetno-slijetne staze, dok će za ostala naseljena područja koja se nalaze u blizini zračne luke biti potrebno izvršiti mjerenja razine buke.

8.5. MJERE POSEBNE ZAŠTITE

Članak 132.a

Sukladno zakonskoj legislativi iz oblasti civilne zaštite, Procjeni ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za područje Općine Udbina, Plana zaštite i spašavanja Općine Udbina te Zahtjeva zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja Općine Udbina određena je strategija primjene urbanističkih mjera posebne zaštite kroz uvjete za sklanjanje ljudi, zaštita od rušenja, zaštita od štetnog djelovanja voda, zaštita od potresa i zaštite od požara.

8.5.1. Sklanjanje ljudi

Članak 133.

Na osnovi *Pravilnika o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu* na području općine Udbina nije utvrđena obvezna izgradnja skloništa osnovne zaštite, osim u sklopu građevina od značaja za Republiku Hrvatsku za koje se lokacija i posebni uvjeti građenja utvrđuju na razini Republike Hrvatske prema posebnim planovima.

Sklanjanje ljudi osigurava se privremenim izmještanjem stanovništva, prilagođavanjem pogodnih podrumskih i drugih pogodnih građevina za funkciju sklanjanja ljudi u određenim zonama, što se utvrđuje Planom zaštite i spašavanja općine Udbina, odnosno posebnim planovima sklanjanja i privremenog izmještanja stanovništva, prilagođavanja i prenamjene pogodnih prostora koji se izrađuju u slučaju neposredne ratne opasnosti.

Skloništa osnovne i dopunske zaštite, u sklopu građevina od značaja za Republiku Hrvatsku, ukoliko se za njih utvrde posebni uvjeti građenja, projektiraju se kao dvonamjenske građevine s prvenstvenom mirnodopskom funkcijom sukladnom osnovnoj namjeni građevine, s otpornošću od 100 kPa za osnovnu i 50 kPa za dopunsku zaštitu.

Pri projektiranju podzemnih građevina (javnih, komunalnih i sl.) dio kapaciteta treba projektirati kao dvonamjenski prostor za potrebe sklanjanja ljudi, ako u krugu od 250 metara od takvih građevina sklanjanje ljudi nije osigurano na drugi način.

Za sva mjesta okupljanja većeg broja ljudi (škole, prometne terminale, sportske dvorane, trgovačke centre, turističke objekte i veća proizvodna postrojenja) obvezna je realizacija sustava uzbunjivanja sukladno Pravilniku o postupanju uzbunjivanja stanovništva.

8.5.2. Zaštita od rušenja

Članak 134.

Prometnice unutar neizgrađenih dijelova građevinskih područja moraju se projektirati na način da razmak građevina od prometnice omogućuje da eventualne ruševine građevina ne zaprečavaju prometnicu radi omogućavanja evakuacije ljudi i pristupa interventnim vozilima.

Kod projektiranja većih raskršća i čvorišta s prometnicama projektiranim u dvije ili više razina mora se osigurati cijeli lokalitet čvorišta na način da se isti režim prometa može, unaprijed projektiranim načinom, odvijati na jednoj (prizemnoj) razini.

Kod projektiranja građevina mora se koristiti tzv. projektna seizmičnost sukladno utvrđenom stupnju eventualnih potresa po MSC ljestvici njihove jačine prema mikro-seizmičkoj rajonizaciji Ličko-senjske županije, odnosno seizmološkoj karti Hrvatske za povratni period za 500 godina.

Detaljnomo prostorno-planskom dokumentacijom za pojedina područja Općine Udbina, a posebno za izgrađene dijelove naselja koji nisu izgrađeni po protivpotresnim propisima gradnje, mora se analizirati otpornost tih dijelova na rušenje uslijed potresa i predividjeti detaljnije mjere zaštite ljudi od rušenja.

8.6.3. Zaštita od potresa

Članak 135.

Područje Općine Udbina, prema privremenoj seizmiološkoj karti spada u VI-VII seizmiološku zonu.

Protivpotresno projektiranje građevina, kao i građenje, treba provoditi sukladno zakonskim propisima o građenju i postojećim tehničkim propisima za navedenu seizmičku zonu.

Prilikom izdavanja akata za građenje za rekonstrukcije građevina koje nisu projektirane u skladu s propisima za protivpotresno projektiranje i građenje, potrebno je uvjetovati analizu otpornosti na rušilačko djelovanje potresa, a izdavanje dozvole za građenje treba uvjetovati ojačavanjem konstruktivnih elemenata na djelovanje potresa.

Prilikom izrade urbanističkih planova uređenja potrebno je u iste ugraditi urbanističke mjere koje omogućavaju lokalizaciju i ograničavanje dometa za slučaj potresa, a sukladno izvratku „*Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja Općine Udbina*“, a koji je sastavni dio OBVEZNIH PRILOGA ovog Plana.

8.6.4. Zaštita od požara

Članak 136.

Za područje općine Udbina izrađena je „Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija“ i „Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija“ 2003. godine. Mjere i aktivnosti zaštite od požara i akcidentnih situacija trebaju se provoditi temeljem navedenih elaborata.

Projektiranje s aspekta zaštite od požara stambenih, javnih, gospodarskih i infrastrukturnih građevina provodi se po pozitivnim hrvatskim zakonima i na njima temeljenim propisima i prihvaćenim normama iz oblasti zaštite od požara, te pravilima struke.

Rekonstrukcije postojećih građevina u naseljima potrebno je projektirati na način da se ne povećava ukupno postojeće požarno opterećenje građevine, zone ili naselja kao cjeline.

Radi veće kvalitativne unificiranosti u odabiru mjere zaštite od požara, prilikom procjene ugroženosti građevine od požara, u prikazu mjera zaštite od požara kao sastavnom dijelu izvedbene projektno dokumentacije, potrebno je primjenjivati sljedeće proračunske metode, odnosno norme:

- TRVB – za stambene građevine i pretežito stambene građevine s poslovnim prostorima i manjim radionicama (bez etaža ispod zemlje,

ako one nisu odvojene vatrootpornom konstrukcijom)

- TRVB ili GREENER ili DIN 18230 ili EURO-ALARM – za poslovne i pretežito poslovne građevine razne namjene i veličine, ustanove i druge javne građevine u kojima se okuplja ili boravi veći broj ljudi
- DIN 18230 ili TRVB ili GREENER ili EURO-ALARM – za industrijske građevine, razna skladišta i ostale gospodarske građevine.

Kod projektiranja nove vodovodne mreže ili rekonstrukcije postojeće mreže u naselju, obvezno je planiranje hidrantskog razvoda i postave nadzemnih hidranata sukladno Pravilniku o hidrantskoj mreži za gašenje požara.

Sve pristupne ceste u dijelovima naselja koje se planiraju izgraditi sa slijepim završetkom, moraju se projektirati s okretištem na njihovom kraju za vatrogasna i druga interventna vozila.

Obvezno je planiranje pristupnih cesta i prostora oko budućih građevina na način da se osigura nesmetan pristup vatrogasnim vozilima, a sve sukladno Pravilniku o uvjetima za vatrogasni pristup.

Prilikom određivanja trasa dalekovoda i mjesta postavljanja novih trafostanica kao i kod planiranja novih zona (za obnovljive izvore energije, eksploatacije mineralnih sirovina i drugo) voditi računa o tome da se spriječi prijenos požara s objekata na okolni prostor i susjedne objekte.

8.6.5. Tehničko-tehnološke katastrofe izazvane u nesrećama u gospodarskim objektima i prometu

Članak 136.a

U blizini lokacija gdje se proizvode, skladište, prerađuju, prevoze, sakupljaju ili obavljaju druge radnje s opasnim tvarima u apsolutnom dosegu) ne preporuča se gradnja objekata u kojem boravi veći broj osoba (dječji vrtići, škole, sportske dvorane, stambene građevine i sl.).

Nove objekte koji se planiraju graditi, a u kojima se pojavljuju opasne tvari potrebno je locirati na način da u slučaju nesreće ne ugrožavaju stanovništvo.

Prilikom izrade urbanističkih planova uređenja unutar kojih su objekti sa opasnim tvarima potrebno odrediti detaljnije urbanističke mjere vezano uz opasne tvari u gospodarskim objektima i prometu, a sukladno izvratku „*Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja Općine Udbina*“, a koji je sastavni dio OBVEZNIH PRILOGA ovog Plana.

9. MJERE PROVEDBE PLANA

9.1. OBVEZE IZRADE PROSTORNIH PLANOVA

Članak 137.

Unutar obuhvata ovog Plana na snazi su prostorni planovi užih područja, i to:

UPU 1 - Urbanistički plan uređenja naselja Udbina („Županijski glasnik“ Ličko-senjske županije br. 30/08),

UPU 2 - Urbanistički plan uređenja gospodarske zone u Podudbini („Županijski glasnik“ Ličko-senjske županije br. 18/10).

U cilju provođenja ovoga Plana i zaštite prostora potrebno je izraditi sljedeće prostorne planove užih područja:

UPU 3 - Urbanistički plan uređenja zračne luke Udbina

UPU 7 - Urbanistički plan uređenja sportsko-rekreacijske zone sa ugostiteljsko-turističkim sadržajima Visuć (južno uz cestu prema Donjem Lapcu)

UPU 9 - Urbanistički plan uređenja dijela naselja Komić

Članak 138.

Brisan.

Članak 139.

Brisan.

KLASA: 350-02/16-02/06

URBROJ: 2125/12-01-17-80

Udbina, 21. prosinca 2017. godine

Predsjednik Vijeća
Slobodan Bjelobaba, v.r.

AKT OPĆINSKOG VIJEĆA OPĆINE VRHOVINE

Na temelju članka 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13, 73/17 i 14/19) i članka 18. Statuta Općine Vrhovine („Županijski glasnik broj 5/18 i 12/18) Općinsko vijeće Općine Vrhovine na 17. redovnoj sjednici održanoj dana 14.08.2019. godine, donosi

ODLUKU

o donošenju Plana gospodarenja otpadom u Općini Vrhovine za razdoblje 2019. – 2024. godine

Članak 1.

Donosi se Plan gospodarenja otpadom za područje Općine Vrhovine za razdoblje 2019.–2024. godinu.

Članak 2.

Gospodarenje otpadom provodi se na način koji ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i koji ne dovodi do štetnih utjecaja na okoliš, za što se zadužuje komunalno društvo Vrhkom d.o.o. Vrhovine.

Članak 3.

Ova **Odluka** stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Županijskom glasniku“ Ličko-senjske županije i na mrežnoj stranici Općine Vrhovine www.vrhovine.hr, a primjenjivati će se kad Županijski odjel za zaštitu prirode izda suglasnost na predmetni Plan gospodarenja otpadom u Općini Vrhovine za razdoblje 2019.-2024. godine.

KLASA: 351-02/19-01/1

URBROJ: 2125/09-02/01/19-5

Vrhovine, 14. kolovoza 2019. godine

Predsjednik Vijeća
Nikola Ivančević, v.r.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE VRHOVINE ZA RAZDOBLJE OD 2019. DO 2024. GODINE

1. UVOD

Gospodarenje otpadom problem je kojeg treba brzo i učinkovito rješavati. Količine otpada koje čovječanstvo svakodnevno proizvodi davno su prešle granice prirodnog procesa obnavljanja planete Zemlje, a proizvedeni otpad sve je složenijeg sastava i ima du-

ži vijek prirodnog raspada. Postojeća infrastruktura za zbrinjavanje otpada nije dovoljna, a veliki je problem i u provedbi već donesenih propisa za gospodarenje otpadom.

Nesavjesno postupanje s otpadom pojedinaca i velikih proizvođača dovodi do direktnih, najčešće negativnih učinaka na sastavnice okoliša, zrak, vodu, tlo i klimu. Najveći problem je moguće zagađenje podzemnih voda koji su glavni izvor pitke vode. Onečišćen okoliš ima indirektni učinak na ljudsko zdravlje i na živi svijet, zbog čega gospodarenje otpadom postaje sve značajnija obveza društva.

Općina Vrhovine je 2011. godine na Općinskom vijeću donijela Odluku o usvajanju Plana gospodarenja otpadom Općine Vrhovine za razdoblje od 2011. do 2018., koju je objavila na web stranici Općine Vrhovine (www.vrhovine.hr). Plan je izrađen prema tada važećem Zakonu o otpadu („Narodne novine“ br. 178/04, 111/06, 60/08 i 87/09).

Plan gospodarenja otpadom ima ključnu ulogu u uspostavi održivog gospodarenja otpadom. Njegova je glavna svrha dati pregled tokova otpada i mogućnosti postupanja s njim.

Člankom 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13, 73/17 i 14/19) propisano je da Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave sadrži najmanje sljedeće:

- analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave uključujući ostvarivanje ciljeva,
- podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva,
- podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom,
- podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju,
- mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,
- opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,

- mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana,
- organizacijske aspekte, izvore i visinu finansijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom,
- rokove i nositelje izvršenja Plana.

Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave i objavljuje se u službenom glasniku jedinice lokalne samouprave. Prije usvajanja Plana, Općina Vrhovine obvezna je objaviti nacrt Plana radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti na rok ne kraći od 30 dana. Jedinica lokalne samouprave dužna je za prijedlog Plana ishoditi i prethodnu suglasnost upravnog tijela regionalne samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša.

U zakonskom roku do 31. ožujka za prethodnu godinu, jedinica lokalne samouprave obavezna je dostaviti izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom nadležnom upravnom tijelu u županiji. Navedeno izvješće objavljuje se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave.

Općina Vrhovine je prema članku 64. stavak 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ br. 80/13, 78/15, 12/18 i 118/18) za navedeni plan je obvezna provesti postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja plana gospodarenja otpadom na okoliš. U sklopu postupka ocjene o potrebe strateške procjene provodi se i postupak prethodne ocjene utjecaja plana na ekološku mrežu.

1.1. Ključni pojmovi vezani uz gospodarenje otpadom

Biološki razgradivi otpad je otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom.

Biootpad je biološki razgradivi otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstva, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda.

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad.

Centar za gospodarenje otpadom je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada.

Centar za ponovnu uporabu i mreže za ponovnu uporabu su subjekti čija je aktivnost sakupljanje, obnova ili popravak i ponovna distribucija proizvoda koji bi u suprotnom postali otpad.

Gospodarenje otpadom su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, uporabe i zbrinjavanja i druge uporabe otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik.

Građevina za gospodarenje otpadom je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost oporabe otpada.

Građevni otpad je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenje je nastao.

Inertni otpad je otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim, kemijskim i/ili biološkim promjenama.

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada.

Komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

Mehaničko biološka obrada (MBO) je slijed procesa (mehaničkih i bioloških) kojima je cilj obraditi komunalni otpad prije definitivnog odlaganja, s ciljem minimiziranja negativnog utjecaja na okoliš te izdvojiti frakcije koje je moguće ponovo iskoristiti i to ili materijalnom ili energetsom uporabom.

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstva i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01.

Morski otpad je otpad u morskom okolišu i obalnom području u neposrednom kontaktu s morem koji nastaje ljudskim aktivnostima na kopnu ili moru, a nalazi se na površini mora, u vodenom stupcu, na morskom dnu ili je naplavljen.

Neopasni otpad je otpad koji ne posjeduje niti jedno od opasnih svojstava iz Priloga Uredbe (EU) broj 1357/2014.

Obrada otpada su postupci uporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije uporabe ili zbrinjavanja.

Odlagalište otpada je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište).

Odvojeno sakupljanje otpada je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada.

Opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava iz Priloga Uredbe (EU) broj 1357/2014.

Oporaba otpada je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti u tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu.

Otpad je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti.

Posebne kategorije otpada – biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume,

otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili.

Posjednik otpada je proizvođač otpada ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu otpada.

Postrojenje za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnica) je građevina za gospodarenje otpadom namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i skladištenju odvojeno prikupljenog komunalnog otpada.

Postupci gospodarenja otpadom su sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije uporabe i zbrinjavanja, postupci uporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska uporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada.

Proizvodni otpad je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača.

Proizvođač otpada je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpada.

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Reciklažno dvorište za građevni otpad je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada.

Recikliranje je svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje.

Sakupljanje otpada je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu.

Sprječavanje nastanka otpada su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju:

- a. količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda
- b. štetan učinak na okoliš i zdravlje ljudi ili
- c. sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima

Zbrinjavanje otpada je svaki postupak koji nije uporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije.

1.2. Pravni i zakonodavni okvir gospodarenja otpadom

Plan gospodarenja otpadom Općine Vrhovine za razdoblje od 2019. do 2024. izrađen je prema propisima iz Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13, 73/17 i 14/19), usklađen

je s Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017.- 2022. godine („Narodne novine“ br. 03/17) i Strategijom gospodarenja otpadom („Narodne novine“ br. 130/05).

Ostali zakoni, pravilnici, uredbе, planovi i strategije koje se odnose na otpad:

1. Zakon o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13, 73/17 i 14/19)

Zakon o održivom gospodarenju otpadom je temeljni Zakon Republike Hrvatske iz područja gospodarenja otpadom. Zakonom se utvrđuju mjere za sprječavanje ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš te se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš uz korištenje vrijednih svojstava otpada.

Zakonom se utvrđuje sustav gospodarenja otpadom uključujući red prvenstva gospodarenja otpadom, načela, ciljeve i način gospodarenja otpadom, strateške i programske dokumente u gospodarenju otpadom, nadležnosti i obveze u gospodarenju otpadom, lokacije i građevine za gospodarenje otpadom, djelatnosti gospodarenja otpadom, prekogranični promet otpada, informacijski sustav gospodarenja otpadom te upravni i inspekcijski nadzor nad gospodarenjem otpada.

2. Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 130/05)

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske kojom se uređuje gospodarenje različitim vrstama otpada na teritoriju Republike Hrvatske, od njegova nastanka do konačnog odlaganja, s osnovnim ciljem ostvarivanja i održavanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom koji će biti ustrojen prema suvremenim europskim standardima i zahtjevima, a sa svrhom da se maksimalno izbjegne, odnosno smanji nastajanje otpada, kao i da se smanji na najmanju moguću mjeru, nepovoljni utjecaj otpada na ljudsko zdravlje, okoliš i klimu, te da se cjelokupno gospodarenje otpadom uskladi s načelima održivog razvoja. Strategija je utemeljena na općim načelima EU-a u gospodarenju otpadom i predstavlja realan okvir za uspostavu održivijega gospodarenja otpadom u Hrvatskoj do 2025. Ciljevi i mjere za gospodarenje otpadom u Hrvatskoj određeni su u skladu s praksom EU-a, vodeći računa o specifičnostima Hrvatske. Ciljevi za prioritetne tokove, usklađeni su s direktivama EU-a i pretpostavljenim vremenskim pomacima za Hrvatsku.

3. Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. - 2022. godine („Narodne novine“ broj 03/17)

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske osnovni je dokument o gospodarenju otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017.–2022. Okvir za pripremu ovog plana su Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 130/05), postojeći zakonski propisi i smjernice Europske Unije (EU).

Planom se definiraju ciljevi koji se moraju dostići do 2020. godine, a koje Republika Hrvatska mora postići sukladno EU i nacionalnom zakonodavstvu (Tablica 1.).

Tablica 1. Ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu

Br.	Cilj		
1.	Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom	Cilj 1.1	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%
		Cilj 1.2	Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)
		Cilj 1.3	Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada
		Cilj 1.4	Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada
2.	Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada	Cilj 2.1	Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada
		Cilj 2.2	Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda
		Cilj 2.3	Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom
		Cilj 2.4	Uspostaviti sustav gospodarenja morskim otpadom
		Cilj 2.5	Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim brodovima, podrtinama i potonulim stvarima na morskom dnu
		Cilj 2.6	Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada
3.	Unaprijediti sustav gospodarenja opasnim otpadom		
4.	Sanirati lokacije onečišćene otpadom		
5.	Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti		
6.	Unaprijediti informacijski sustav gospodarenja otpadom		
7.	Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom		
8.	Unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom		

4. Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom („Narodne novine“ broj 50/17)

Uredbom se propisuje sadržaj odluke o načinu pružanja javne usluge, način gospodarenja komunalnim otpadom u vezi s javnom uslugom prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila, problematičnog otpada i krupnog (glomaznog) otpada, prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, način izračuna granične količine miješanog komunalnog otpada za određena razdoblja, način i uvjeti određivanja i obračuna naknade za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom i način obračuna poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada.

Cilj Uredbe je uspostava javnog, kvalitetnog, postojanog i ekonomski učinkovitog sustava sakupljanja komunalnog otpada u svim jedinicama lokalne samo-

uprave, u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša, gospodarenja otpadom i zaštitom javnog interesa.

Svrha sustava sakupljanja komunalnog otpada je osiguranje mogućnosti korištenja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te poticanje proizvođača otpada i posjednika otpada da odvojeno predaju otpad, kako bi se smanjila količina miješanog komunalnog otpada koji nastaje, smanjio udio biorazgradivog komunalnog otpada u nastalom miješanom komunalnom otpadu, povećale količine i ispunila obveza Republike Hrvatske da osigura odvojeno sakupljanje i recikliranje otpadnog papira, otpadnog metala, otpadne plastike i otpadnog stakla, uključivo i otpad koji se svrstava u posebne kategorije otpada čije gospodarenje je uređeno posebnim propisima, te time smanjila količina otpada koji se zbrinjava odlaganjem.

5. Pravilnik o katalogu otpada („Narodne novine“ broj 90/15)

Pravilnikom se propisuje Katalog otpada, kategorizacija za prekogranični promet otpadom i količina određenog otpada koja se smatra neznatnom.

Katalog otpada sadrži Kategorizaciju otpada osim kategorizacije za prekogranični promet otpadom, Popis grupa i podgrupa otpada i Popis otpada.

6. Pravilnik o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 117/17)

Pravilnikom o gospodarenju otpadom propisuju se uvjeti za gospodarenje otpadom, poslovi osobe odgovorne za gospodarenje otpadom te način rada reciklažnog dvorišta. Pravilnikom se propisuje sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje dozvole za gospodarenje otpadom te sadržaj elaborata gospodarenja otpadom. Pravilnikom se propisuju uvjeti za upis u očevidnike različitih vrsta gospodarenja otpadom. Pravilnikom se propisuje sadržaj i izgled obrasca za dostavu podataka o količinama otpada te oblik i sadržaj dostave podataka u mrežnu aplikaciju.

7. Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži („Narodne novine“ broj 88/15, 78/16 i 116/17)

Ovim Pravilnikom propisuju se postupci i ciljevi u gospodarenju otpadnom ambalažom, uvjeti gospodarenja ambalažom i otpadnom ambalažom, zahtjevi u pogledu sakupljanja, skladištenja i obrade otpadne ambalaže, zahtjevi u proizvodnji, stavljanju na tržište i uporabi ambalaže, način i uvjeti označavanja ambalaže, obveza vođenja evidencije i dostave izvješća, obveze i način ispunjavanja obveza proizvođača proizvoda pakiranih u ambalažu, obveze i način obveznog postupanja posjednika otpadne ambalaže sadržaj programa za obavljanje usluge sakupljanja otpadne ambalaže, te druga pitanja u svezi ambalaže i otpadne ambalaže, a sve u svrhu postizanja ciljeva propisanih ovim Pravilnikom.

8. Naputak o glomaznom otpadu („Narodne novine“ broj 79/15)

Naputkom se propisuje popis vrsta predmeta i tvari koji se smatraju krupnim (glomaznim) komunalnim otpadom i koje se mogu, sukladno posebnom propisu koji uređuje Katalog otpada, kategorizirati ključnim brojem 20 03 07 – glomazni otpad. Popis razvrstava vrste tvari i predmeta u skupine prema namjeni tvari i predmeta. Popis ne uključuje tvari i predmete za koje je posebnim propisom koji uređuje posebnu kategoriju otpada propisano da se smatraju otpadom koji se svrstava u tu posebnu kategoriju otpada.

9. Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom („Narodne novine“ broj 99/15)

Pravilnikom se propisuju postupci gospodarenja otpadnim tekstilom i otpadnom obućom, uvjeti gospodarenja otpadnim tekstilom i otpadnom obućom,

vrste otpadnog tekstila i otpadne obuće, zahtjevi u pogledu sakupljanja otpadnog tekstila i otpadne obuće, obveze vođenja evidencija, obveze i način ispunjavanja obveza proizvođača tekstila i obuće, način obveznog postupanja posjednika otpadnog tekstila i otpadne obuće te druga pitanja u svezi tekstila i obuće i otpadnog tekstila i otpadne obuće u svrhu uspostave sustava odvojenog sakupljanja otpadnog tekstila i otpadne obuće. Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se na sve vrste tekstila i obuće koje se koriste u kućanstvu te u komercijalnim, industrijskim, institucionalnim i drugim djelatnostima, osim tekstilne ambalaže koja je regulirana posebnim propisom o gospodarenju otpadnom ambalažom.

10. Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest („Narodne novine“ broj 69/16)

Pravilnikom o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest propisuje se cilj sustava gospodarenja građevnim otpadom, obveze proizvođača građevnog proizvoda, način označavanja građevnog proizvoda i ambalaže, uvjeti gospodarenja građevnim otpadom, obveze vođenja evidencija o građevnom otpadu te cilj sustava gospodarenja otpadom koji sadrži azbest, obveze proizvođača proizvoda koji sadrži azbest, postupci gospodarenja otpadom koji sadrži azbest, zahtjevi u pogledu skladištenja i prijevoza otpada koji sadrži azbest, uvjeti za gospodarenje azbestnim otpadom i obveze vođenja evidencija o otpadu koji sadrži azbest.

11. Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama („Narodne novine“ broj 113/16)

Pravilnikom o gospodarenju otpadnim gumama propisuju se postupci i ciljevi gospodarenja otpadnim gumama, uvjeti gospodarenja otpadnim gumama, vrste otpadnih guma koje se moraju sakupljati odvojeno, način obrade otpadnih guma, zahtjevi u pogledu sakupljanja i skladištenja otpadnih guma, sadržaj programa za obavljanje usluge sakupljanja otpadnih guma, obveza vođenja evidencije, obveze i način ispunjavanja obveza proizvođača guma i proizvoda koji sadrže gume, popis guma i proizvoda za koje je obvezna registracija u Registar gospodarenja posebnim kategorijama otpada, način obveznog postupanja proizvođača guma i posjednika otpadnih guma te druga pitanja u svezi guma i otpadnih guma u svrhu sprječavanja nastajanja i odlaganja otpadnih guma na odlagališta otpada, odnosno poticanja njihovog sakupljanja, ponovne uporabe, recikliranja i drugih postupaka njihove uporabe.

12. Pravilnik o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima („Narodne novine“ broj 111/15)

Pravilnikom se propisuju postupci i ciljevi gospodarenja s otpadnim baterijama i akumulatorima, uvjeti gospodarenja s otpadnim baterijama i akumulatorima, zahtjevi u pogledu odvojenog sakupljanja i obrade otpadnih baterija i akumulatora, sadržaj pro-

grama za obavljanje usluge sakupljanja otpadnih prijenosnih baterija i akumulatora, obveze vođenja evidencija i dostave izvješća, zahtjevi u pogledu baterija i akumulatora koji su proizvod, način i uvjeti označavanja baterija i akumulatora te ambalaže, obveze i način ispunjavanja obveza proizvođača proizvoda, vrste proizvoda za koje je obvezna registracija u Registar gospodarenja posebnim kategorijama otpada i način obveznog postupanja proizvođača proizvoda i posjednika otpada, te druga pitanja u svezi gospodarenja otpadnim baterijama i akumulatorima a sve u svrhu postizanja ciljeva propisanih ovim Pravilnikom.

13. Pravilnik o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom („Narodne novine“ broj 42/14, 48/14, 107/14, 139/14 i 11/19)

Pravilnikom o gospodarenju otpadnom električnom i elektronskom opremom propisuju se mjere za zaštitu okoliša i zdravlja ljudi, sprječavanjem ili smanjivanjem štetnih učinaka od nastajanja i gospodarenja otpadnom EE opremom i smanjivanjem ukupnih učinaka korištenja prirodnih resursa te poboljšanjem učinkovitosti njihova korištenja, doprinoseći time održivom razvoju.

Pravilnikom se propisuju uvjeti gospodarenja EE otpadom s ciljem sprječavanja njegova nastajanja, osiguravanja njegove ponovne uporabe, recikliranja i drugih načina uporabe, obveze i odgovornosti svih osoba uključenih u životni ciklus EE opreme, a posebice osoba uključenih u sakupljanje i uporabu EE otpada i zbrinjavanja ostataka od uporabe EE otpada te postupci i ciljevi gospodarenja EE otpadom, zahtjevi u pogledu sakupljanja, skladištenja i obrade EE otpada, zahtjevi u pogledu proizvodnje EE opreme, način i uvjeti označavanja, obveza vođenja evidencije i dostave izvješća, obveze i način ispunjavanja obveza proizvođača EE opreme, sadržaj programa za obavljanje usluge sakupljanja EE otpada, popis i najmanje količine određenih vrsta proizvoda za koje se može dozvoliti samostalno ispunjavanje pojedinačnog vlastitog cilja, način obveznog postupanja proizvođača EE opreme i posjednika EE otpada te druga pitanja u svezi EE opreme i EE otpada, a u svrhu postizanja ciljeva propisanih Pravilnikom.

14. Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima („Narodne novine“ broj 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12 i 86/13)

Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima propisuje način gospodarenja otpadnim uljima, određuje obveznike plaćanja naknada, vrste i iznose naknada koje plaćaju obveznici plaćanja naknada za otpadna ulja, način i rokove obračunavanja i plaćanja naknada, iznos naknada koje se plaćaju ovlaštenim osobama za skupljanje otpadnih ulja te druga pitanja u svezi gospodarenja otpadnim uljima. Cilj ovog Pravilnika je uspostavljanje sustava skupljanja otpadnih ulja radi uporabe i/ili zbrinjavanja, zaštite okoliša i zdravlja ljudi. Odredbe ovog Pravilnika ne odnose se

na gospodarenje otpadnim uljima koja sadrže PCB-e i PCT-e iznad 30 mg/kg, emulzijama i zauljenim tekućim otpadom koji sadrže u svom sastavu osim otpadnih emulzijskih ulja i ostalih otpadnih ulja i ostale onečišćujuće tvari i vodu.

15. Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima („Narodne novine“ broj 125/15, 90/16, 60/18 i 72/18)

Pravilnikom o gospodarenju otpadnim vozilima propisuju se postupci i ciljevi u gospodarenju otpadnim vozilima, način njihove obrade, zahtjevi u pogledu sakupljanja, skladištenja i prijevoza, uključujući i označavanje i opremanje vozila, zahtjevi u pogledu obrade otpadnih vozila i otpada nastalog obradom i s tim povezane mjerne postupke, sadržaj programa za obavljanje usluge sakupljanja otpadnih vozila, obveza prijave i dostave podataka, vođenja evidencije i dostave izvješća, obveze i način ispunjavanja obveza proizvođača vozila, zahtjevi u pogledu vozila koja se stavljaju na tržište, način obveznog postupanja proizvođača vozila, posjednika, sakupljača i obrađivača otpadnih vozila.

Pravilnikom se također propisuju uvjeti gospodarenja otpadnim vozilima u cilju sprječavanja nastajanja otpada od vozila, osiguranja ponovne uporabe, recikliranja i drugih načina uporabe otpadnih vozila i njihovih sastavnih dijelova kako bi se smanjilo zbrinjavanje otpada i unaprijedilo djelovanje na okoliš svih gospodarskih subjekata uključenih u životni ciklus vozila, a posebice subjekata neposredno uključenih u obradu otpadnih vozila.

16. Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom („Narodne novine“ broj 50/15)

Pravilnikom se uređuju načini i postupci gospodarenja otpadom koji nastaje prilikom pružanja njege, zaštite i očuvanja zdravlja ljudi i/ili životinja, istraživačkih djelatnosti i pružanja različitih usluga kod kojih se dolazi u kontakt s krvlju i/ili izlučevinama ljudi i/ili životinja. Gospodarenje medicinskim otpadom u smislu ovoga Pravilnika podrazumijeva djelatnosti sakupljanja i prijevoza te postupke obrade medicinskog otpada, uključujući nadzor nad tim djelatnostima i postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon obrade medicinskog otpada kao i radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik. Odredbe ovog Pravilnika ne odnose se na gospodarenje radioaktivnim medicinskim otpadom te ostalim vrstama otpada koje nastaju u zdravstvenoj djelatnosti koje se uređuje posebnim propisima. Odredbe ovog Pravilnika ne odnose se na postupke sterilizacije uzgojenih mikroorganizama te tkiva i opreme koji spadaju u djelatnost redovitog radnog procesa mikrobioloških i sličnih laboratorija kao i kirurških i sličnih odjela i ordinacija koji se ne smatraju djelatnošću gospodarenja otpadom i obavljaju se sukladno pravilima medicinske struke.

17. Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada („Narodne novine“ broj 114/15 i 103/18)

Pravilnikom se propisuju kategorije odlagališta otpada, postupci i drugi uvjeti za odlaganje otpada, postupci i drugi uvjeti za prihvat otpada u podzemna odlagališta otpada, granične vrijednosti emisija u okoliš kod odlaganja otpada i uvjeti i mjere u svezi s planiranjem, gradnjom, radom i zatvaranjem odlagališta i postupanjem nakon njihova zatvaranja, u suradnji s ministricom nadležnom za prostorno planiranje, ministrom nadležnim za pomorstvo i ministrom nadležnim za vodno gospodarstvo.

18. Pravilnik o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada („Narodne novine“ broj 117/14)

Pravilnikom se propisuje sadržaj zahtjeva za upis u očevidnike, kriteriji za ukidanje statusa otpada, kriteriji za određivanje nusproizvoda, sadržaj potvrde o upisu u očevidnike, sadržaj i način vođenja očevidnika te načini i uvjeti provedbe propisa Europske unije kojima se utvrđuju kriteriji za ukidanje statusa pojedine vrste otpada.

19. Pravilnik o termičkoj obradi otpada („Narodne novine“ broj 75/16)

Pravilnikom se propisuju način i uvjeti rada, uvjeti za početak i prekid rada postrojenja za spaljivanje i suspaljivanje, način ulazne kontrole otpada, način zaštite zraka, tla i voda te način gospodarenja ostatnim otpadom u postrojenju za spaljivanje i suspaljivanje otpada i posebni uvjeti za ostale postupke termičke obrade otpada.

20. Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi („Narodne novine“ broj 38/08)

Pravilnikom se propisuje način gospodarenja muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kad se mulj koristi u poljoprivredi. Cilj Pravilnika je sprječavanje štetnih posljedica za tlo, biljke, životinje i čovjeka tako da se mulj koristi na način da se u obzir uzimaju potrebe biljaka za prihranjivanje, očuva kvaliteta tla te kvaliteta površinskih i podzemnih voda.

21. Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina („Narodne novine“ broj 128/08)

Pravilnikom se određuju mjere i postupci kojima se sprečava ili smanjuje štetni utjecaji na sastavnice okoliša i ljudsko zdravlje koji mogu nastati kao posljedica gospodarenja otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina.

1.3. Načela i koncept gospodarenja otpadom

Gospodarenje otpadom temelji se na uvažavanju načela zaštite okoliša propisanih zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša i pravnom stečevinom Europske unije, načelima međunarodnog prava zaštite

okoliša te znanstvenih spoznaja, najbolje svjetske prakse i pravila struke, a osobito na sljedećim načelima:

„**Načelo onečišćivač plaća**“ - Proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad.

„**Načelo blizine**“ - Obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš.

„**Načelo samodostatnosti**“ - Gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada.

„**Načelo sljedivosti**“ - Utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

Gospodarenje otpadom provodi se na način koji ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i koji ne dovodi do štetnih utjecaja na okoliš, a osobito kako bi se izbjeglo sljedeće:

- rizik od onečišćenja mora, voda, tla i zraka te ugrožavanja biološke raznolikosti,
- pojava neugode uzorkovane bukom i/ili mirisom,
- štetan utjecaj na područja kulturno-povijesnih, estetskih i prirodnih vrijednosti te drugih, vrijednosti koje su od posebnog interesa,
- nastajanje eksplozije ili požara.

U svrhu sprječavanja nastanka otpada primjenjuje se red prvenstva gospodarenja otpadom:

- sprječavanje nastanka otpada,
- priprema za ponovnu uporabu,
- recikliranje,
- drugi postupci obrade npr. energetska oporaba,
- zbrinjavanje otpada.

Obveze jedinice lokalne samouprave

Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:

- javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu o održivom gospodarenju otpadom te uklanjanje tako odbačenog otpada,
- provedbu Plana,
- donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave,
- provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području,
- mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Jedinice lokalne samouprave ima obvezu odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura:

- funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području,
- postavljanjem odgovarajući broj i vrste spremnika za odvojeno sakupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila na javnoj površini,
- obavješćavanje kućanstva o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice i spremnika za odvojeno sakupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila,
- uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge.

Izobrazno-informativne aktivnosti

Jedinica lokalne samouprave dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svom području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio. Jedinica lokalne samouprave dužna je u sklopu mrežne stanice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stanice s informacijama o gospodarenju otpadom na svom području.

Izvešće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti sastavni je dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave.

Akcije prikupljanja otpada

Pravne i fizičke osobe mogu u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje otpadom koja će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određene vrste otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili

humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost upravnog odjela jedinice lokalne samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša.

Koncept cjelovitog sustava gospodarenja otpadom Općine predodređen je zakonodavnim okvirom i planovima gospodarenja otpadom višeg reda. Temelji se na zadanim mjerama gospodarenja otpadom i ideji da se na području dijela Ličko-senjske županije (Otočac, Brinje, Plitvička jezera, Vrhovine) izgradi jedinstveni centar za gospodarenje otpadom. Lokacija centra „Babina Gora“ predviđena je na području Grada Karlovca. U centru za gospodarenje otpadom će se komunalni i po potrebi drugi otpad obrađivati, a ostatak odlagati. Predviđa se izgradnja pogona za mehaničko- biološku obradu otpada, odlagališta za ostatak otpada koji će se pojaviti nakon prerade u pogonu, mogućnost izgradnje pogona za termičku obradu otpada te niza drugih pogona za recikliranje otpada.

Tehnologija koja za krajnji cilj ima iskorištavanje svih dijelova otpada je odvojeno prikupljanje otpada ili primarna selekcija na mjestu nastajanja. U otpadu razlikujemo tri frakcije: iskoristive otpadne tvari, štetne otpadne tvari i ostatni otpad, a sastav prosječne kante komunalnog otpada iz kućanstva prikazan je na Slici 1.. Različiti materijali sadržani u komunalnom otpadu mogu imati visoku ekonomsku vrijednost kao sekundarna sirovina, koja ako se ne izdvoji izjednačuje se s ostatnim izmiješanim otpadom. Pozitivni učinci reciklaže mogu se iskazati kroz pozitivne ekonomske bilance i ekološke bilance.

Postojanje tržišta sekundarnih sirovina utječe na izbor programa primarne selekcije. U praksi je proces obrnut tj. potenciranjem reciklaže stimulira se tržište sekundarnih sirovina. Pri planiranju reciklažnog programa treba imati na umu da tržište sekundarnih sirovina stalno oscilira, te da se neprekidno moraju tražiti nova tržišta za nove iskoristive materijale iz otpada.

Ostvarivanje primarne reciklaže osim na kućnom pragu moguće je organiziranjem zelenih otoka i mobilnog reciklažnog dvorišta na javnom mjestu.

Slika 1. Sastav komunalnog otpada iz domaćinstva

2. OSNOVNE ZNAČAJKE OPĆINE VRHOVINE

2.1. Geografski položaj

Općina Vrhovine nalazi se u istočnom dijelu Ličko-senjske županije i zauzima površinu od 223,24 km²

što je ukupno 4,18% ukupne površine Ličko-senjske županije. Područje Općine prostire se na obroncima Male Kapele između Nacionalnog parka Plitvička jezera i Velebita (Slika 2.). Općina Vrhovine graniči s Gradom Otočcem te Općinama Saborsko i Plitvička jezera.

Slika 2. Općina Vrhovine (Izvor: Google maps)

Naselja koja ulaze u sastav Općine Vrhovine su: Vrhovine, Gornje Vrhovine, Zalužnica, Turjanski, Rudopolje, Donji i Gornji Babin Potok. U Tablici 2. prikazane su površine pojedinih naselja.

Tablica 2. Površine naselja Općine Vrhovine

Naselje	Površina u km ²	Struktura
Vrhovine	30,16	13,51 %
Gornje Vrhovine	32,56	14,59 %
Zalužnica	16,61	7,44 %
Turjanski	45,85	20,54 %
Rudopolje	29,77	13,34 %
Donji Babin Potok	40,36	18,08 %
Gornji Babin Potok	27,93	12,51 %
Ukupno	223,24	100 %

2.2. Stanovništvo

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine Općina Vrhovine imala je 1 381 stanovnika. Broj stanovnika po naseljima prikazan je u Tablici 3.

Tablica 3. Broj stanovnika po naseljima prema Popisu stanovništva iz 2011. godine.

Naselje	Stanovništvo
	2011.
Vrhovine	465
Gornje Vrhovine	300
Zalužnica	220
Turjanski	110
Rudopolje	66
Donji Babin Potok	116
Gornji Babin Potok	104
Ukupno	1.381

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku

Na području Općine, prema Popisu stanovništva iz 2011. godine, ima 530 kućanstava u kojima živi ukupno 1.381 osoba (Tablica 4.). Prosječan broj članova kućanstva iznosi 2,61.

Tablica 4. Kućanstva prema veličini i broju članova (Popis stanovništva 2011. godine)

Ukupno		Privatna kućanstva prema broju članova											Prosječan br. osoba u kuć.
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 i više	
Broj kućanstva	530	146	162	91	72	36	9	8	2	-	2	2	2,61
Broj osoba	1.381	146	324	273	288	180	54	56	16	-	20	24	

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku

2.3. Gospodarstvo

Na području Općine Vrhovine djeluju društva sa ograničenom odgovornošću, zadruge i obrti. Prema podacima FINA-e iz 2014. godine i Obrtnog registra iz 2015. godine, na području Općine posluje ukupno 10 trgovačkih društava, jedna zadruga te četiri obrta. Sva poduzeća su u kategoriji malih odnosno mikro poduzeća.

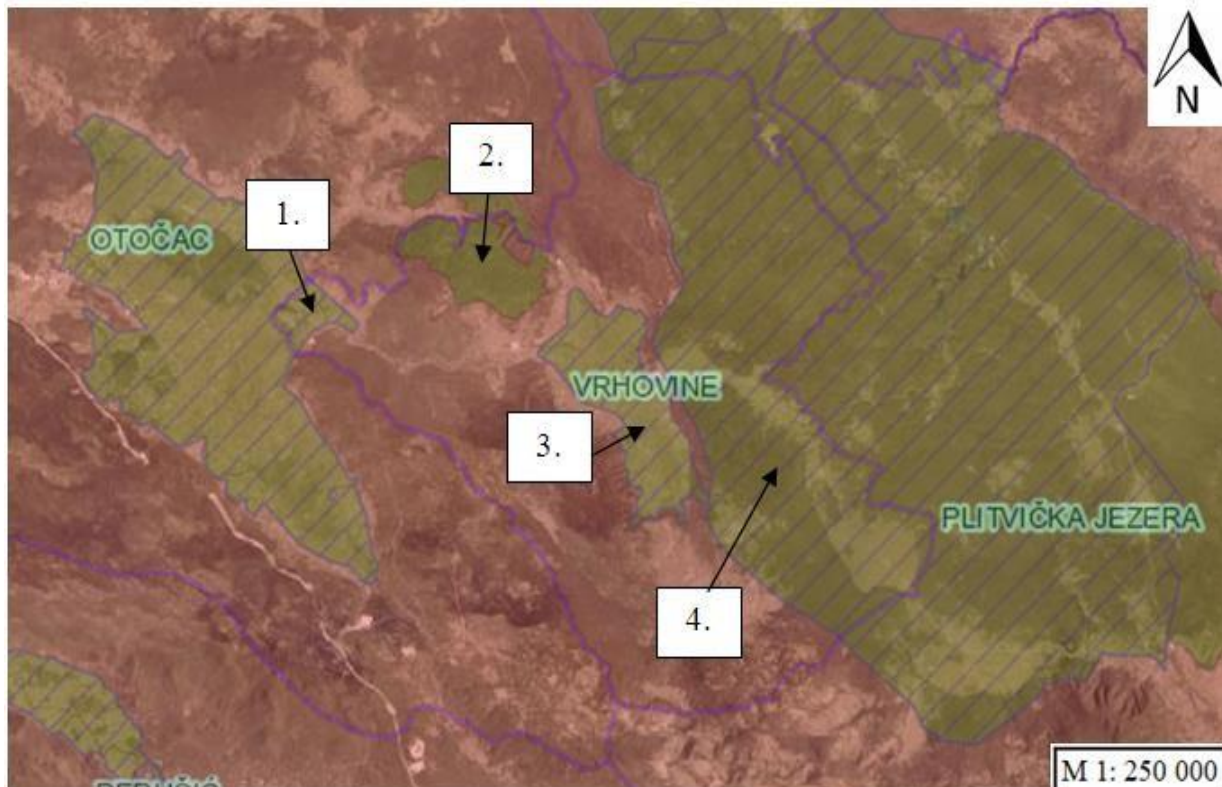
Najznačajniji poslovni subjekt koji svoje sjedište ima u Općini Vrhovine je Drvo Vrhovine d.o.o., koji se bavi drvnom industrijom. Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja i prodaja masivnih drvenih ploča.

2.4. Ekološka mreža i zaštićena područja

Na području Općine Vrhovine nalaze se sljedeća područja ekološke mreže (Slika 3.):

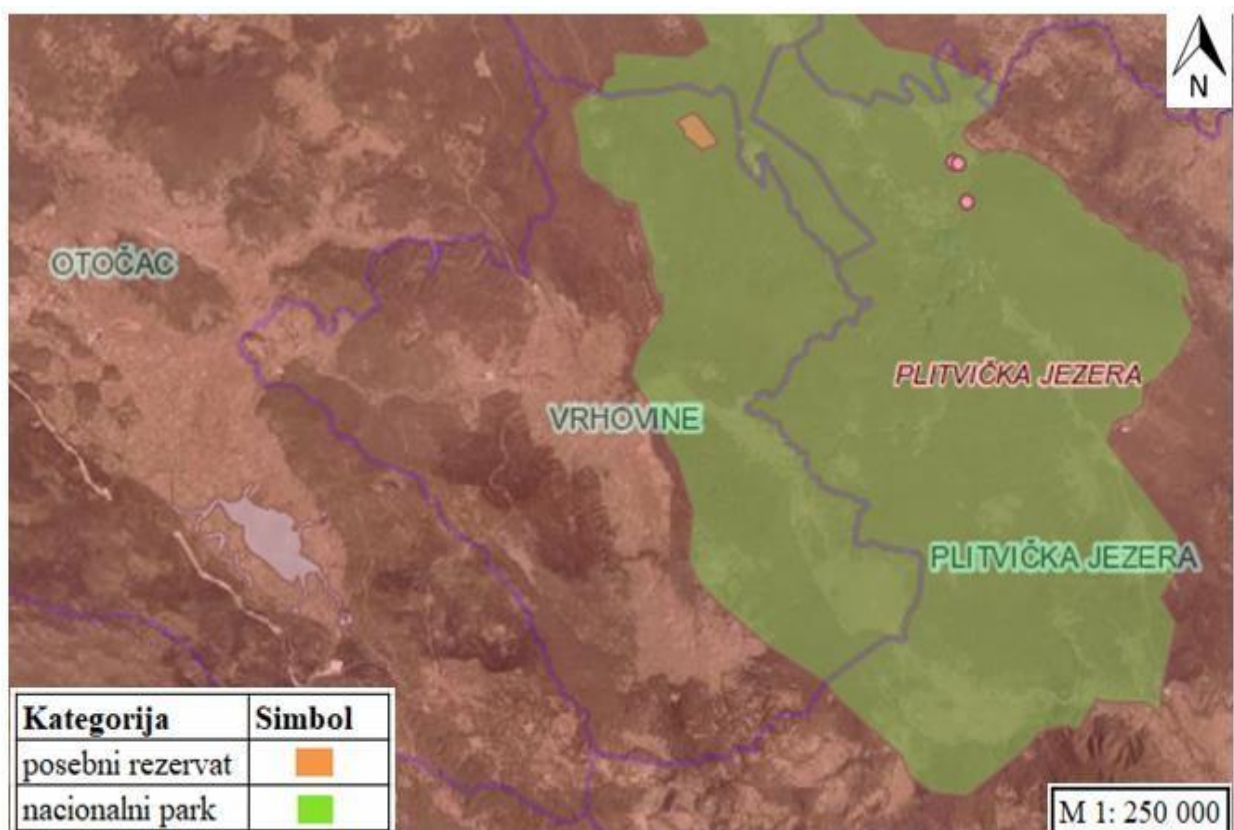
1. POP HR1000021 Lička krška polja
POVS HR2000635 Gacko polje
2. POVS HR2000876 Crni vrh kod Vrhovina
3. POP HR1000021 Lička krška polja
POVS HR2001332 Vrhovinsko polje
4. POP HR1000020 NP Plitvička jezera
POVS HR5000020 NP Plitvička jezera

Na području Općine nalaze se zaštićena područja i to Nacionalni park Plitvička jezera i posebni rezervat Čorkova uvala (Slika 4.).

Tip područja	Simbol
Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)	
Područja očuvanja značajna za ptice (POP)	

Slika 3. Karta ekološke mreže (Izvor: Bioportal)

Kategorija	Simbol
posebni rezervat	
nacionalni park	

Slika 4. Karta zaštićenih područja (Izvor: Bioportal)

3. ANALIZA, OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE VRHOVINE UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

3.1. Postupanje s otpadom na području Općine Vrhovine

Komunalni otpad s područja naselja Vrhovine i Zalužnica sakuplja poduzeće Gacka d.o.o. iz Otočca, dok u ostalim naseljima – Gornje Vrhovine, Dugi Dol, Turjanski, Rudopolje, Gornji Babin Potok i Donji Babin Potok, komunalni otpad sakuplja poduzeće Vrhkom d.o.o. iz Vrhovine. Odlukom povjerenika vlade iz 1996. godine dodijeljeno je skupljanje komunalnog otpada tvrtci Komunalac d.o.o. Otočac. Provedbom Zakona o vodama Komunalac d.o.o. je postao vodni isporučitelj, a formirana je tvrtka Gacka d.o.o. Otočac koja je nastavila sa sakupljanjem komunalnog otpada iz naselja Vrhovine i Zalužnica. 2009. godine osnovana je komunalna tvrtka Vrhkom d.o.o. iz Vrhovine koja preuzima skupljanje otpada iz ostalih naselja. Ovakav način sakupljanja otpada bio je organiziran do 01.02.2019. godine, nakon čega sakupljanje otpada u svim naseljima Općine preuzima Vrhkom d.o.o..

Sav prikupljeni komunalni otpad odvozi se izvan područja Općine, na službeno odlagalište „Podum“ koje se nalazi u Gradu Otočcu i kojim upravlja poduzeće Gacka d.o.o..

U naseljima Gornje Vrhovine, Dugi Dol, Turjanski, Rudopolje, Gornji Babin Potok i Donji Babin Potok u kojima Vrhkom d.o.o. sakuplja otpad, podijeljeni su spremnici zapremine 120 l za odvojeno prikupljanje otpada i to žuti spremnik za papir i crveni spremnik za plastiku i staklo. Navedeni spremnici sakupljaju se jednom mjesečno, a sakupljeni otpad predaje se Metisu d.d.. Tvrtka Vrhkom d.o.o. ima sklopljen Ugovor o međusobnoj suradnji na poslovima skupljanja i zbrinjavanja otpada sa tvrtkom Metis d.d..

Odvojeno prikupljanje papira i kartona, plastične i staklene ambalaže od 2010. godine omogućeno je u naselju Vrhovine gdje su postavljena dva zelena otoka, a 2018. godine formirana su još 4 zelena otoka. Odvojeno prikupljeni otpad preuzima poduzeće Vrhkom d.o.o. te ga predaje Metisu d.d.

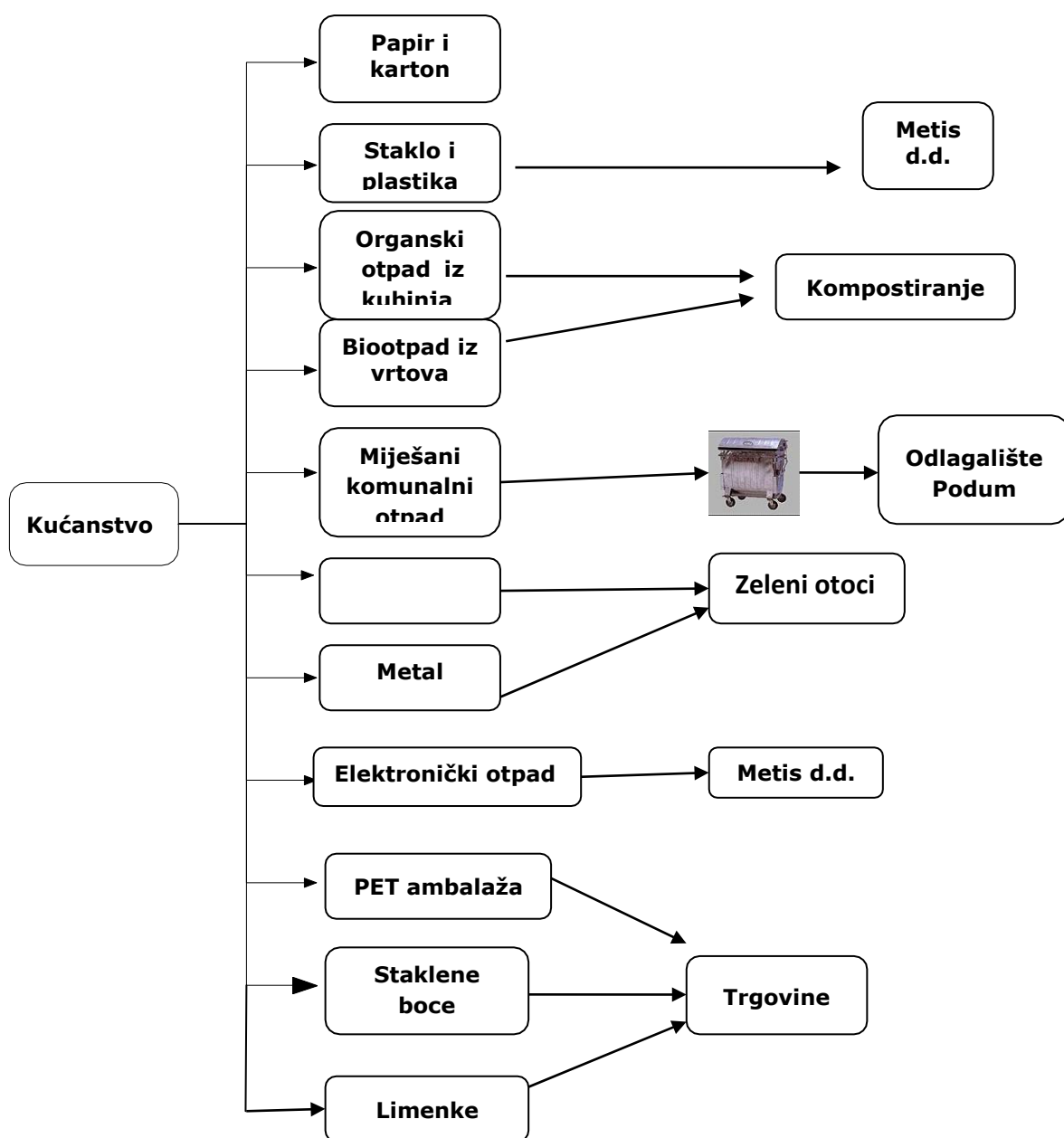
Odvojeno prikupljanje biootpada na kućnom pragu ili u sklopu zelenih otoka nije organizirano budući da na području Općine prevladava ruralno stanovništvo koje nastali biootpad kompostiraju u sklopu vlastitih poljoprivrednih gospodarstva i okućnica.

Odvoz glomaznog otpada organizirano je jednom mjesečno po naseljima kada se otpad dovozi na jedno određeno mjesto. Po potrebi se može sakupiti otpad i po pozivu građana.

Na području Općine Vrhovine nema izgrađenog reciklažnog dvorišta budući da Općina ima manje od 1.500 stanovnika te isti prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom nije dužna izgraditi. Također, gotovo cijela Općina se nalazi u II. i III. vodozaštitnoj zoni gdje se prema Odluci o zaštiti izvorišta Gacke (Službeni glasnik Grada Otočca 02/2013) zabranjena uspostava građevina za gospodarenje otpadom. Hrvatske vode dati će suglasnost za izgradnju reciklažnog dvorišta za građevinski otpad.

Posude za prikupljanje starih lijekova i baterija bile su postavljene u naselju Vrhovine. Budući da nije bilo zabilježeno ni jedno odlaganje, spremnici su maknuti i privremeno skladišteni u skladištu poduzeća Vrhkom d.o.o. Vrhovine. Tijekom 2019. godine također nije zabilježeno niti jedno odlaganje pa će navedeni spremnici biti postavljeni u skladištu poduzeća Vrhkom d.o.o. gdje stanovnici mogu osobno donijeti navedene vrste otpada.

U Općini nije bio proveden cjeloviti sustav odvojenog sakupljanja otpada te neke vrijedne komponente poput tekstila i metala koje bi se mogle iskoristiti završe na odlagalištu otpada. Od 2018. godine u sklopu zelenih otoka postavljeni su i spremnici za prikupljanje tekstila i metala (Slika 5.).

Slika 5. Prikaz postojećeg stanja postupanja s otpadom

3.1.1. Postupanje s miješanim komunalnim otpadom (20 03 01)

Na području Općine Vrhovine u 2017. godini u sustavu organiziranog sakupljanja miješanog komunalnog otpada evidentirano je 100 % kućanstava.

Sakupljanje miješanog komunalnog otpada s područja naselja Vrhovine i Zalužnica sakuplja poduzeće Gacka d.o.o. iz Otočca, dok u ostalim naseljima – Gornje Vrhovine, Turjanski, Rudopolje, Gornji Babin Potok i Donji Babin Potok, komunalni otpad sakuplja poduzeće Vrhkom d.o.o. iz Vrhovine. Ovakva organizacija sakupljanja bila je do 01.02.2019. nakon čega poduzeće Vrhkom d.o.o. preuzima sakupljanje otpada na području cijele Općine.

Miješani komunalni otpad sakuplja se u kantama od 120 l. Komunalno poduzeće – Gacka d.o.o. na području naselja Vrhovine i Zalužnica odvozilo je sakupljeni otpad jednom tjedno. Komunalno poduzeće Vrhkom d.o.o. u ostalim naseljima Općine Vrhovine, budući da se radi o ruralnim naseljima, sakupljeni otpad odvozi dva puta mjesečno.

Planirano je sakupljanje na kućnom pragu u zelenim spremnicima od 120 l. Dinamika odvoza će biti dva puta mjesečno na području cijele općine srijedom.

Sav prikupljeni otpad odvozi se na odlagalište Podum u Gradu Otočcu.

3.1.2. Postupanje s glomaznim otpadom (20 03 07)

Glomazni otpad se sakuplja jednom mjesečno po naseljima na određenom mjestu. U slučaju većih količina sakuplja se i po pozivu građana.

Općina u budućnosti planira urediti osam lokacija na kojima će se jednom mjesečno prikupljati glomazni otpad. Sakupljeni glomazni otpad odvozi će se na odlagalište otpada Podum u Gradu Otočcu. Lokacije za prikupljanje glomaznog otpada bit će dimenzija 5 x 5 m i bit će ograđene panelnom ogradom s vratima. Glomazni otpad će se prikupljati u točno određene dane koje će odrediti Vrhkom d.o.o. te će stanovništvu biti omogućeno besplatno predavanje glomaznog otpada.

Lokacije za preuzimanje glomaznog otpada bit će smještene u:

- naselje Vrhovine – k.č. br. 907/4, k.o. Vrhovine,
- naselje Gornje Vrhovine – dvije lokacije – k.č. br. 2005, k.o. Vrhovine i dio k.č. br. 4347, k.o. Vrhovine,
- naselje Rudopolje – dio k.č. br. 459/1, k.o. Rudopolje,
- naselje Donji Babin Potok – dio k.č. br. 781/1, k.o. Babin Potok,
- naselje Gornji Babin Potok – dio k.č. br. 1629, k.o. Babin Potok,
- naselje Turjanski – dio k.č. br. 2275/25, k.o. Turjanski,
- naselje Zalužnica – dio k.č. br. 638, k.o. Zalužnica.

3.1.3. Postupanje s biootpadom (20 01 08, 20 02 01 , 20 03 02)

Odvojeno prikupljanje biootpada iz kućanstva do danas nije organizirano. Općina Vrhovine je ruralno područje te stanovništvo nastali biootpad u najvećoj mjeri kompostira na vlastitim poljoprivrednim gospodarstvima ili okućnicama.

Općina ne planira organizirati odvojeno prikupljanje biootpada na kućnom pragu već će organizirati i poticati stanovništvo na kompostiranje u okviru vlastitog domaćinstva. To će se postići provođenjem edukacije stanovništva i podjelom kućnih kompostera onim domaćinstvima u kućama ili zgradama koji žele kompostirati otpad.

3.1.4. Postupanje s ambalažnim otpadom (15 01 01, 20 01 01, 15 01 07, 20 01 02, 15 01 02, 20 01 39, 15 01 04, 20 01 40)

Stupanjem na snagu Pravilnika o ambalaži i otpadnoj ambalaži („Narodne novine“ br. 85/15, 78/16 i 116/17) 2005. godine, uvedena je povratna naknada u iznosu od 0,50 kn za ambalažu za pića i napitke s jednokratnom upotrebom u svrhu poticanja povratka iskorištene ambalaže. Time se postiglo smanjenje količine odložene plastične, staklene i metalne ambalaže u okoliš.

U svim dijelovima Općine, podijeljeni su crveni (plastika i staklo) i žuti (papir) spremnici zapremine 120 l za odvojeno prikupljanje papira, stakla i plastike. Spremnike jednom mjesečno sakuplja Vrhkom d.o.o., a sakupljeni otpad predaje Metisu d.d. s kojim ima sklopljen Ugovor o međusobnoj suradnji na poslovima skupljanja i zbrinjavanja otpada.

Odvojeno prikupljanje papira i kartona te nepovratne plastične i staklene ambalaže na području Općine od 2010. godine omogućeno je postavljanjem spremnika za odvojeno prikupljanje otpada u sklopu zelenih otoka. Spremnike odnosno zelene otoke postavio je Vrhkom d.o.o. Vrhovine koji je ujedno zadužen za redovito pražnjenje spremnika. Odvojeno prikupljeni otpad, Vrhkom d.o.o. Vrhovine predaje Metisu d.d.

U zgradi općine, Narodnoj knjižnici, igraonici za djecu, školi, privatnim poduzećima, poduzeće Metid d.d. postavilo je spremnike za papir te iste i sakuplja.

Do danas na području Općine nije organizirano odvojeno sakupljanje nepovratne metalne ambalaže već ista završava u komunalnom otpadom koji se odvozi na odlagalište Podum u Gradu Otočcu.

Općina Vrhovine planira organizaciju sakupljanja metalne ambalaže na kućnom pragu na zahtjev odnosno na poziv stanovništva kada dolazi vozilo za kontejnerom zapremine 5 m³ i preuzima sakupljeni otpad. Poduzeće Vrhkom d.o.o. će preuzimati metalnu ambalažu te istu predavati Metisu d.d.

3.1.5. Postupanje s otpadnim tekstilom (20 01 10, 20 01 11)

Na području Općine ne postoje spremnici za prikupljanje otpadnog tekstila.

Predavanje otpadnog tekstila omogućeno je u mobilnom reciklažnom dvorištu kojeg je Općina Vrhovine nabavila.

3.1.6. Postupanje s građevnim otpadom (17 00 00)

Građevni otpad i njegovo zbrinjavanje na području Općine još uvijek nije riješeno na odgovarajući način. Građanima je omogućeno da građevinski otpad odvoze na odlagalište Podum u Gradu Otočcu. Planira se izgraditi reciklažno dvorište za građevinski otpad na području Općine.

3.1.7. Postupanje s problematičnim i opasnim otpadom (15 01 10, 15 01 11, 16 05 04, 20 01 13, 20 01 14, 20 01 15, 20 01 17, 20 01 19, 20 01 21, 20 01 23, 20 01 25, 20 01 27, 20 01 28, 20 01 29, 20 01 30, 20 01 31, 20 01 32, 20 01 33, 20 01 34, 20 01 35, 20 01 36, 20 01 37)

U problematični i opasni otpad iz domaćinstva spadaju: jestiva ulja i masti, boje, deterdženti, lijekovi, baterije i akumulatori, električna i elektronička oprema te ostalo prema ključnim brojevima iz kataloga popisa otpada kojeg je osoba koja upravlja mobilnim reciklažnim dvorištem dužna zaprimati.

Na području Općine organizirano je prikupljanje problematičnog i opasnog otpada u mobilnom reciklažnom dvorištu.

Posude za prikupljanje starih lijekova i baterija bile su postavljene u naselju Vrhovine. Budući da nije bilo zabilježeno ni jedno odlaganje, spremnici su maknuti i privremeno skladišteni u skladištu poduzeća Vrhkom d.o.o. Vrhovine, gdje su stanovnici mogli predati sakupljene vrste otpada.

Obzirom da do sada nije zabilježeno niti jedno odlaganje starih lijekova i baterija ne planira se postavljanje posuda za njihovo prikupljanje, već navedeni otpad stanovnici mogu osobno donijeti na pravilno zbrinjavanje u skladište poduzeća Vrhkom d.o.o., na adresu Senjska 58, Vrhovine.

Stanovnici električni i elektronički otpad mogu zbrinuti pozivajući ovlaštena poduzeća da isti besplatno preuzmu.

3.1.8. Postupanje s proizvodnim otpadom

Proizvodni otpad je otpad koji nastaje u proizvodnim procesima u industriji, obrtima i drugim procesima.

Proizvođači ili posjednici takve vrste otpada dužni su proizvodni otpad predati ovlaštenim osobama na zbrinjavanje. Ovisno o vrsti proizvodnog otpada, isti se obrađuje na području ili izvan Republike Hrvatske.

4. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO PRIKUPLENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARENJU CILJEVA

4.1. Količine i sastav komunalnog otpada

Organiziranim sakupljanjem i odvozom komunalnog otpada od 2018. godini obuhvaćeno je 100 %

domaćinstava. Do 01.04.2019. godine komunalne tvrtke Vrhkom d.o.o. i Gacka d.o.o. sakupljale su komunalni otpad i odvozili ga na odlagalište Podum kojim gospodari tvrtka Gacka d.o.o.. Nakon 01.04.2019. tvrtka Vrhkom d.o.o. preuzima kompletno sakupljanje komunalnog otpada sa područja Općine Vrhovine i odvozi ga na odlagalište Podum.

U 2015. ukupno je sakupljeno 249 t, u 2016. godini sakupljeno je 219 t, a u 2017. godini sakupljeno je 193,53 t miješanog komunalnog otpada. Iz navedenoga može se uočiti da je došlo da smanjena količina sakupljenog komunalnog otpada što je rezultat odvojenog prikupljanja otpada (Tablica 5.).

Ukupno stanovnik Vrhovina dnevno proizvede 0,38 kg otpada što je niže od hrvatskog prosjeka koji iznosi 0,90 kg po stanovniku.

Tablica 5. Količina prikupljenog miješanog komunalnog otpada (t) u naseljima u kojima otpad sakuplja Vrhkom d.o.o. u razdoblju od 2015. do 2017. godine

Godina	Količina miješanog komunalnog otpada (t) – Vrhkom d.o.o.	Količina miješanog komunalnog otpada (t) – Gacka d.o.o.
2015.	97	152
2016.	93	126
2017.	89,530	104

Izvor podataka: Vrhkom d.o.o.

4.2. Odlagalište Podum u Gradu Otočcu

Prikupljeni otpad s područja Općine Vrhovine odvozi se na službeno odlagalište Podum u Gradu Otočcu, koje se nalazi na k.č. br. 2960/2, k.o. Škare (Slika 6. i 7.).

Lokacija odlagališta prometno je dobro povezana s okolnim naseljima i gradovima, a pristupa joj se asfaltiranom cestom Otočac – Škare, te odvojkom prema Podumu.

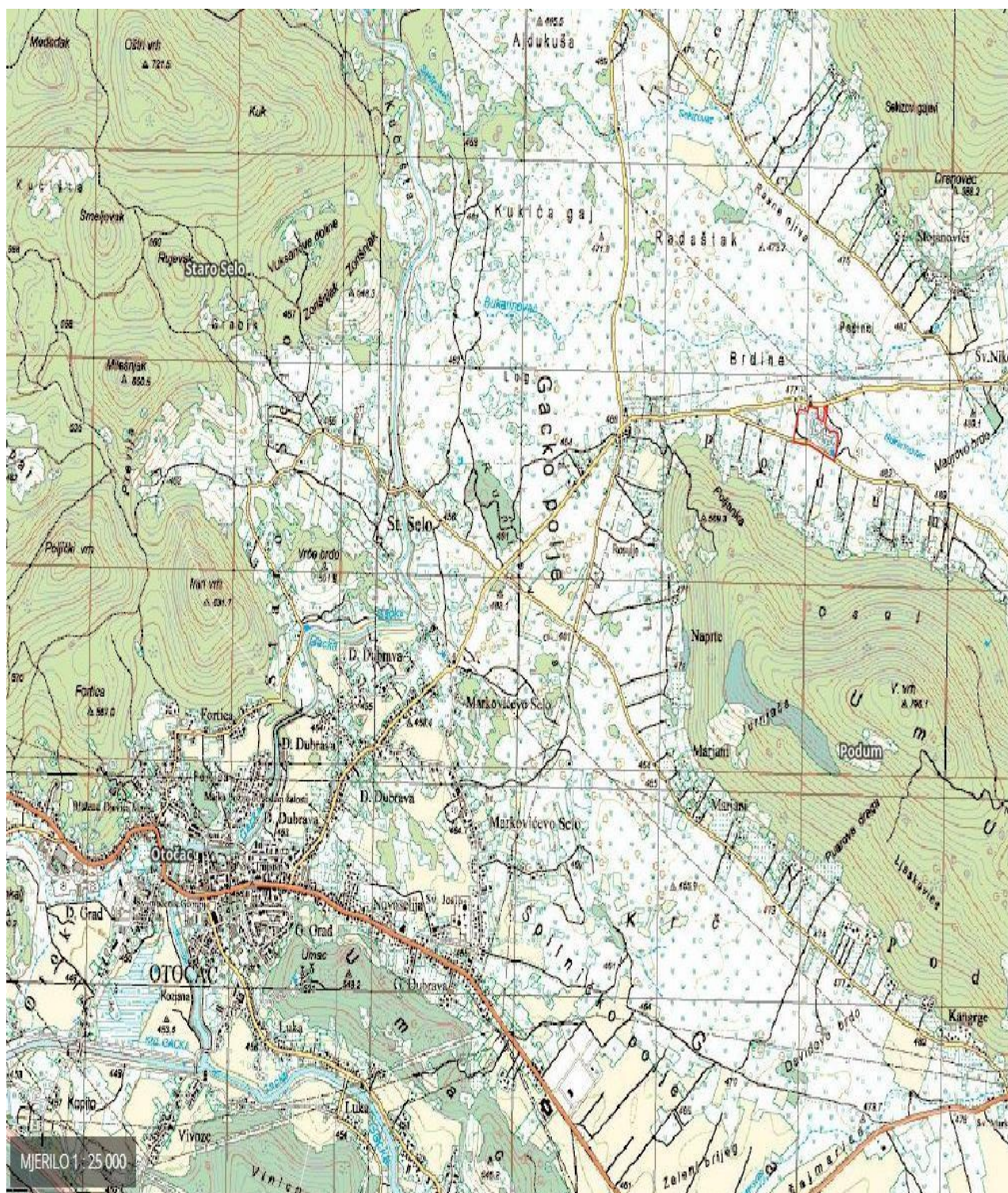
Odlagalištem gospodari komunalno poduzeće Gacka d.o.o. koje prema Dozvoli za gospodarenje otpadom ima dozvolu za sakupljanje, prihvata, skladištenje i recikliranje/obnavljanje sljedećih vrsta neopasnog otpada:

- Miješani komunalni otpad (20 03 01),
- Glomazni otpad (20 03 07),
- Ostatci od čišćenja ulica (20 03 03),
- Papir i karton (20 01 01),
- Staklo (20 01 02),
- Plastika (20 01 39).

Spomenutom dozvolom, komunalnom poduzeću Gacka d.o.o. dozvoljeno je trajno odlaganje postupkom zbrinjavanja (D1) miješanog komunalnog otpada, glomaznog otpada i ostataka od čišćenja ulica na odlagalištu Podum. Poduzeće ostale navedene vrste otpada skuplja te predaje ovlaštenim oporabiteljima.

Na odlagalište Podum, otpad se dovozi s područja Grada Otočca i dijela Općine Vrhovine. Na odlagalištu ne postoji vaga te se prema procjeni volumena i mase vozila procjenjuje količina odloženog otpada.

Na lokaciji odlagališta nalazi se Ploha 1 na kojoj se odlagao i trenutno se odlaže otpad, izgrađeno reciklažno dvorište i nova Ploha 2.

Slika 6. Lokacija odlagališta otpada „Podum“ na topografskoj karti (Izvor: Geoportal)

4.3. Troškovi gospodarenja otpadom

Komunalno poduzeće Vrhkom d.o.o. uvelo je fiksni i varijabilni dio troška za uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanje otpada naplaćuje po cjeniku koji je usklađen sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom.

Vrhkom d.o.o.
53223 Vrhovine
Senjska ulica 60

KLASA: 363-02/19-01/01
URBROJ: 2125/09-01/01/19-1
Vrhovine, 01.03.2019. godine

Cjenik

javne usluge za prikupljanje, odvoz i zbrinjavanje miješanog komunalnog otpada

Ovaj Cjenik javne usluge za prikupljanje, odvoz i zbrinjavanje miješanog komunalnog otpada čini cijena javne usluge za količinu predanog miješanog komunalnog otpada, cijena obvezne minimalne javne usluge i cijena ugovorne kazne.

Red broj	PREUZIMANJE, ODVOZ I DEPONIRANJE MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA (prema litri zaduženog spremnika)	CIJENA OBVEZNE MINIMALNE JAVNE USLUGE (prema litri zaduženog spremnika) 0,24 kn/l	CIJENA JAVNE USLUGE ZA KOLIČINU PREDANOG MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA (prema litri zaduženog spremnika) 0,12 kn/l
1	DOMAĆINSTVA		
1.1	Spremnik za otpad zapremnine 120 l	28,80	14,40
1.2	Spremnik za otpad zapremnine 1100 l	264,00	132,00
2.	STAMBENE ZGRADE		
2.1	Spremnik za otpad zapremnine 120 l	28,80	14,40
2.2	Spremnik za otpad zapremnine 1100 l	264,00	132,00
3	PRAVNE OSOBE		
3.1	Spremnik za otpad zapremnine 120 l	28,80	14,40
3.2	Spremnik za otpad zapremnine 1100 l	264,00	132,00

Iskazane cijene u Cjeniku javne usluge za prikupljanje, odvoz i zbrinjavanje miješanog komunalnog otpada su izražene bez PDV-a, te se na ukupnu vrijednost dodaje primjenjujuća stopa PDV-a od 13%.

UGOVORNA KAZNA

Ugovorna kazna obračunava se u slučaju kada je korisnik usluge postupio protivno ugovoru, a sve sukladno Odluci o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području Općine Vrhovine KLASA:363-02/17-20/6, URBROJ:2125/09-01/01/17-1 od 21.12.2017. godine.

Cjenik se primjenjuje od 01.04.2019. godine.

Direktor
Renato Gomerčić, bacc. ing. traff.

R. Gomerčić
Vrhkom d.o.o.
53223 Vrhovine, Senjska 60

5. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

5.1. Podaci o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenja otpadom

Na području Općine Vrhovine postavljeno je osam zelenih otoka u kojima je omogućeno odvojeno prikupljanje otpadnog papira i kartona, nepovratne plastične i staklene ambalaže, metala, tekstila i baterija. Općina Vrhovine nabavila je mobilno reciklažno dvorište koje postavlja u određeno vrijeme na dogovorena mjesta u naseljima. Ostale građevine za gospodarenje otpadom kao što je centar za ponovnu uporabu, kompostana i reciklažno dvorište za građevni otpad ne postoje.

5.1.1. Spremnici za odvojeno prikupljanje otpada

Spremnici za odvojeno prikupljanje otpada i to papira, stakla i plastike omogućeno je svom stanovništvu Općine Vrhovine osim naselja Turjanski, na način da su im dodijeljeni spremnici zapremine 120 l crvene (plastika i staklo) i žute (papir) boje u koje mogu odlagati navedene vrste otpada. Odvojeno prikupljeni otpad prikuplja Vrhkom d.o.o. jednom mjesečno te isti predaje Metisu d.d.

Odvojeno prikupljanje metala bit će omogućeno po pozivu stanovništva, kojeg će prikupljati Vrhkom d.o.o. te će isti predavati Metisu d.d.

Sva naselja imaju podijeljene spremnike, osim naselja Turjanski koji prikupljanje navedenog otpada ima organizirano na vlastitom zelenom otoku.

5.1.2. Zeleni otoci

Zeleni otok ili reciklažni otok naziv je za izdvojenu površinu s postavljenim spremnicima za sakupljanje različitih komponenti otpada. Postavljeno je osam zelenih otoka, a postavljanje otoka na nove lokacije neće biti. Pozicije postojećih zelenih otoka su:

- Kč.br. 638 k.o. Zalužnica,
- Kč. br. 907/4 k.o. Vrhovine,
- Kč. br. 442 k.o. Vrhovine
- Kč.br. 4347/1 k.o. Gornje Vrhovine,
- Kč.br. 2005 k.o. Gornje Vrhovine,
- Kč.br. 459/1 k.o. Rudopolje,
- Kč.br. 743 k.o. Donji Babin Potok,
- Kč.br. 1629 k.o. Gornji Babin Potok.

5.1.3. Reciklažno dvorište i mobilno reciklažno dvorište

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom sakupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Reciklažna dvorišta moraju imati dozvolu za gospodarenje otpadom te biti upisani u Očevidnik reciklažnih dvorišta.

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je sakupljeni otpad predati osobi ovlaštenoj za gospodarenje tom vrstom otpada, osim ako se radi o posebno kategoriji otpada s kojim mora postupati sukladno posebnim propisom kojim se uređuje gospodarenje tom posebnom kategorijom otpada. Popis ovlaštenih sakupljača ambalažnog otpada, otpadnih guma, otpadnih motornih i jestivih ulja te EE otpada nalazi se u Prilogu 1.

U okviru reciklažnog dvorišta obavlja se sakupljanje i privremeno skladištenje sljedećih vrsta otpada:

OPIS OTPADA	KLJUČNI BROJ	NAZIV OTPADA
problematični otpad	15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima
	15 01 11*	metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom
	16 05 04*	plinovi u posudama pod tlakom (uključujući halone) koji sadrže opasne tvari
	20 01 13*	otapala
	20 01 14*	kiseline
	20 01 15*	lužine
	20 01 17*	fotografske kemikalije
	20 01 19*	pesticidi
	20 01 21*	fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
	20 01 23*	odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglikje
	20 01 26*	ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25*
	20 01 27*	boje, tinte, ljepila i smole, koje sadrže opasne tvari
	20 01 29*	detergenti koji sadrže opasne tvari
	20 01 31*	citotoksici i citostatici
	20 01 33*	baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01*, 16 06 02* ili 16 06 03* i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije
	20 01 35*	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21* i 20 01 23*, koja sadrži opasne komponente
20 01 37*	drvo koje sadrži opasne tvari	
otpadni papir	15 01 01	papirna i kartonska ambalaža
	20 01 01	papir i karton
otpadni metal	15 01 04	metalna ambalaža
	20 01 40	metali
otpadno staklo	15 01 07	staklena ambalaža
	20 01 02	staklo
otpadna plastika	15 01 02	plastična ambalaža
	20 01 39	plastika
otpadni tekstil	20 01 10	odjeća
	20 01 11	tekstil

krupni (glomazni) otpad	20 03 07	glomazni otpad
jestiva ulja i masti	20 01 25	jestiva ulja i masti
boje	20 01 28	boje, tinte, ljepljiva i smole, koje nisu navedene pod 20 01 27*
deterdženti	20 01 30	deterdženti koji nisu navedeni pod 20 01 29*
lijekovi	20 01 32	lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 31*
baterije i akumulatori	20 01 34	baterije i akumulatori, koji nisu navedeni pod 20 01 33*
električna i elektronička oprema	20 01 36	odbačena električna i elektronička oprema, koja nije navedena pod 20 01 21*, 20 01 23* i 20 01 35*
građevni otpad iz kućanstva ¹	17 01 01	beton
	17 01 02	cigle
	17 01 03	crijep/pločice i keramika
	17 04 11	kabelski vodiči koji nisu navedeni pod 17 04 10*
	17 06 01*	izolacijski materijali koji sadrže azbest
	17 06 03*	ostali izolacijski materijali, koji se sastoje ili sadrže opasne tvari
	17 06 04	izolacijski materijali koji nisu navedeni pod 17 06 01* i 17 06 03*
	17 06 05*	građevinski materijali koji sadrže azbest
	17 08 01*	građevinski materijali na bazi gipsa onečišćeni opasnim tvarima
	17 08 02	građevinski materijali na bazi gipsa koji nisu navedeni pod 17 08 01*
ostalo	08 03 17*	otpadni tiskarski toneri koji sadrže opasne tvari
	08 03 18	otpadni tiskarski toneri koji nisu navedeni pod 08 03 17*
	16 01 03	otpadne gume
	18 01 01	oštri predmeti (osim 18 01 03*)

¹⁾ odnosi se samo na građevni otpad koji nastaje održavanjem i manjim popravcima koje obavlja sam vlasnik u količini ne većoj od 200 kg u šest uzastopnih mjeseci.

Općina Vrhovine ima manje od 1.500 stanovnika te, prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, nije dužna osigurati funkcioniranje reciklažnog dvorišta na svojem području. Nadalje, cijela Općina Vrhovine nalazi se u II. i III. vodozaštitnoj zoni te, prema Odluci o zaštiti izvorišta Gacka (Službeni glasnik Grada Otočca 02/2013), nije dozvoljena gradnja građevina za gospodarenje otpadom.

Općina Vrhovine je na svom području osigurala odvojeno prikupljanje različitih vrsta otpada nabavjenim mobilnim reciklažnim dvorištem kojeg prema utvrđenom rasporedu parkira u različita naselja. Mobilno reciklažno dvorište nabavljeno je u okviru natječaja.

5.1.4. Kompostana

Biootpad je otpad koji se može razgraditi aerobnim i aneobnim putem, a dijeli se prema sastavu

na otpad nastao u kućanstvima, otpad iz vrtova te otpad od održavanja javnih zelenih površina.

Odvojenim sakupljanjem i obradom biootpada značajno se smanjuju količine otpada na odlagalištima jer se on kompostiranjem razgrađuje, odnosno smanjuje mu se volumen i dobiveni kompost moguće je, ovisno o postignutoj kvaliteti, koristiti za razne namjene prvenstveno kao vrijedno organsko gnojivo.

S ciljem smanjenja udjela biootpada u komunalnom otpadu potrebno je provesti niz mjera koji obuhvaćaju sljedeće:

- educirati stanovništvo o važnosti smanjenja količine biootpada u komunalnom otpadu, načinu kompostiranja te prednostima korištenja komposta,
- poticati stanovništvo na kućno kompostiranje,
- omogućiti stanovništvu kompostiranje u sklopu vlastitih domaćinstava podjelom kućnih kompostera,

- omogućiti odvajanje biootpada u mobilnom reciklažnom dvorištu,
- propisati obvezu kompostiranja ili odvojenog prikupljanja biootpada i predaje u mobilno reciklažno dvorište,
- uvesti sustav novčanih kazni za neodvajanje biootpada, ali uvesti i nagrade za one koji se odvajaju biootpad i kompostiraju.

Na području Općine Vrhovine nema kompostane te se ista ne planira budući da se cijela Općina Vrhovine nalazi u II. i III. vodozaštitnoj zoni te, prema Odluci o zaštiti izvorišta Gacka (Službeni glasnik Grada Otočca 02/2013), nije dozvoljena gradnja građevina za gospodarenje otpadom.

Stanovništvo Općine Vrhovine je ruralno stanovništvo koje biootpad kompostira u sklopu vlastitih poljoprivrednih gospodarstava.

Općina Vrhovine planira nabavu kućnih kompostera i podjelu istih onim domaćinstvima koji nemaju poljoprivredno gospodarstvo kako bi mogli kompostirati u okviru vlastitih domaćinstava.

Osim podjele kućnih kompostera, prikupljanje biootpada bit će omogućeno mobilnim reciklažnim dvorištem.

5.1.5. Reciklažno dvorište za građevni otpad

Reciklažno dvorište za građevni otpad je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada. Prema članku 27. Pravilnika o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest („Narodne novine“ broj 69/16), jedinica lokalne samouprave je dužna na svom području u prostornim planovima odrediti najmanje jednu odgovarajuću zonu u kojoj se može izgraditi reciklažno dvorište za građevni otpad te obavljati djelatnost sakupljanje, oporabe i zbrinjavanja građevnog otpada.

Budući da se područje Općine Vrhovine nalazi u II. i III. vodozaštitnoj zoni izvorišta rijeke Gacke, Odlukom o zaštiti izvorišta rijeke Gacke (Službeni glasnik Grada Otočca 02/2013) nije dozvoljena gradnja građevina za gospodarenje otpadom te se isti ne planira na području Općine Vrhovine. Za izgradnju reciklažnog dvorišta za građevni otpad Hrvatske vode su dale svoju dozvolu.

Općina Vrhovine planira na kč. br. 798 k.o. Vrhovine na površini od 4 500 m² izgraditi reciklažno dvorište za građevinski otpad, a do uspostave istog građevinski otpad će se odvoziti na odlagalište Podum na području Grada Otočca.

5.1.6. Centar za ponovnu uporabu

Na području Općine Vrhovine nema Centra za ponovnu uporabu.

6. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU

Na području Općine Vrhovine nema divljih odlagališta otpada.

Odlagalište otpada Bajino Brdo sanirano je 2009. godine. Otpad je prebačen na odlagalište „Podum“ na području Grada Otočca. Na lokaciji saniranog odlagališta postavljene su ploče o zabrani odlaganja otpada.

7. MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO - INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

Mjere za smanjivanje ili spriječavanje nastanka otpada mogu se postići:

- smanjivanjem i izbjegavanjem nastanka otpada u proizvodnji, javnim i uslužnim djelatnostima i kućanstvima,
- provođenjem izobrazno-informativnih aktivnosti tj. edukacijom stanovništva,
- akcijama prikupljanja otpada.

Mjere smanjivanja i izbjegavanja nastanka otpada u industriji

- razvoj čistije proizvodnje,
- razvoj tehnologije koja ne stvara otpad,
- vraćanje otpada u vlastitu proizvodnju, upućivanje na reciklažu i korištenje u drugim proizvodnim procesima,
- proizvodnja proizvoda s manjim potencijalom otpada tj. izbjegavanje oblikovanja proizvoda s pretjeranom količinom ambalaže,
- pakiranje proizvoda u ambalažu koja se može više puta koristiti ili reciklirati.

Mjere smanjivanja i izbjegavanja nastanka otpada u javnim i uslužnim djelatnostima

- poticanje razmjene i arhiviranje dokumenata u elektronskom obliku kako bi se smanjila pretjerana potrošnja papira,
- jednostrano iskorišten papir odlagati u posebnu kutiju i koristiti za neke manje važne ispise ili bilješke,
- korištenje uredskih materijala u količini primjerenosti za obavljanje posla te iste nakon uporabe odvojeno prikupljati i vraćati ovlaštenim obrađivačima,
- omogućavanje reciklaže posebice papira koji se pojavljuje u najvećim količinama,
- korištenje namještaja i opreme s dužim vijekom trajanja,
- izbjegavanje kupnje namirnica u malim pakiranjima, pića u nepovratnim bocama te jednokratnog pribora za jelo,
- izbjegavanje korištenja papirnatih maramica i ubrusa,
- izbjegavanje korištenja jednokratno uporabljivih proizvoda, osim u slučaju kada to zahtijevaju drugi zdravstveni i higijenski razlozi.

Mjere smanjivanja i izbjegavanja nastanka otpada u kućanstvima

- izbjegavanje kupnje proizvoda sa suvišnom ambalažom,

- izbjegavanje kupnje napitaka u nepovratnoj ambalaži,
- biranje proizvoda u ambalaži koja će se moći ponovno koristiti npr. staklenke,
- izbjegavanje kupnje proizvoda za jednokratnu upotrebu kao što su npr. plastične čaše, plastični tanjuri i plastični pribor za jelo,
- izbjegavanje korištenja folija na način da se npr. za namirnice koriste posude koje se mogu zatvoriti,
- izbjegavanje kupnje lako pokvaljivih namirnica,
- izbjegavanje suvišno kupovanje konzervirane hrane koja donosi velike količine otpada, umjesto toga kupovati svježe namirnice,
- ukoliko je moguće, biootpad kompostirati u malim kompostnim jedinicama koje se mogu smjestiti na okućnici,
- rabljenu odjeću i obuću te ostale predmete koji su suvišni, ali dobro očuvani ne bacati već prodati ili pokloniti,
- kupovanje kvalitetnih proizvoda koji se mogu popraviti i koji troše manje energije (struje, vode, plina ili dr.),
- korištenje proizvoda koji se mogu ponovno upotrijebiti,
- izbjegavanje kupnje nepotrebnih stvari,
- smanjiti korištenje plastičnih vrećica već umjesto plastičnih vrećica koristiti platnene torbe koje su dugotrajnije.

Provođenje izobrazno-informativne aktivnosti

Provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti obveza je svake jedinice lokalne samouprave temeljem članka 39. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17).

Postojeće stanje gospodarenja otpadom na području Općine Vrhovine odgovara stanju koje je trenutno prisutno u većem dijelu Hrvatske. Veliki dio problema u gospodarenju otpadom proizlazi iz činjenice da stanovništvo nije informirano niti svjesno svih načina postupanja s otpadom. Svijest građana i njihove navike mnogo je teže mijenjati i zato je potrebno uložiti dodatne napore u pravovremenu i stalnu edukaciju stanovništva kako bi se osiguralo da građani aktivno počnu primjenjivati načela smanjenja proizvodnje otpada u svakodnevnom životu i koristiti infrastrukturu za odvojeno odlaganje otpada.

Općina Vrhovine može organizirati i provoditi programe edukacije stanovništva, samostalno ili u suradnji sa ovlaštenim tvrtkama, nevladinim udrugama, putem javnih medija i kroz sustav odgoja i obrazovanja. Edukaciju stanovništva potrebno je provoditi sustavno, tijekom cijele godine uz uključivanje medija kao što su lokalne novine i lokalni radio koje bi objavljivale termine održavanja predavanja i radionica. Poticajno bi bilo i objavljivanje postignutih rezultata u novom sustavu gospodarenja otpadom u cilju ispravljanja negativne slike stanovništva kako odvojeno sakupljeni otpad završava zajedno sa komunalnim na odlagalištima. U interesu raznovrsnih programa edukacije koji bi obuhvaćali što veći dio populacije posebno se korisnom može pokazati suradnja sa nevladinim sektorom.

Edukaciju stanovništva potrebno je provesti na nekoliko razina:

1. Razvijanje svijesti o povezanosti ponašanja pojedinca ili zajednice i nastanka otpada te utjecaja otpada na ljude i okoliš,
2. Informiranje o mogućnostima i prednostima izbjegavanja nastanka otpada i recikliranja nastalog otpada,
3. Informiranje o novim mjerama recikliranja otpada u Općini Vrhovine.

Edukaciju bi trebalo provoditi usmjereno prema različitim ciljnim skupinama: za djecu predškolske i školske dobi, za mlade (18 – 25 godina), odraslo stanovništvo, poduzetnike i obrtnike, turističke djelatnike i općinsku administraciju.

Edukacija djece predškolske i školske dobi

Edukaciju djece potrebno je provoditi putem predavanja i radionica u vrtićima i osnovnim školama. Uspješno educiranje i mijenjanje navika ove populacije temelj je dugoročnog uspjeha svih predloženih mjera. Istraživanja pokazuju da upravo djeca i mladi svojim znanjem i ponašanjem mogu uvelike utjecati i na ponašanje odraslih što znači da se ulaganje u edukaciju ove skupine odražava na ponašanje većine skupina u društvu.

Edukacija mladih

Edukaciju mladih potrebno je provoditi kroz predavanja, radionice i organiziranje aktivnosti koje bi potakle mlade na aktivno sudjelovanje u procesu ekološke zaštite područja Općine Vrhovine. Mladi se mogu kao aktivisti ili volonteri uključiti u sustav edukacije i time doprinjeti podizanju svijesti šire populacije te dodatno doprinjeti uspješnosti rješavanja problema otpada.

Edukacija odraslog stanovništva

Odraslo stanovništvo je najosjetljivija ciljna skupina, ali ujedno i najvažnija. Problem koji se može javiti prilikom edukacije ove skupine je neprihvatanje novih postupaka koje je potrebno uvesti. Edukaciju ove populacije potrebno je prije svega provoditi kroz javne medije (radio, TV, novine) te putem promidžbenih materijala u kojima bi se građanima pružile informacije o mogućnostima izbjegavanja nastanka i odvojenog odlaganja otpada. Radi većeg publiciteta predlaže se i organiziranje promotivnih događaja prilikom dovršenja sustava za prihvatanje i odlaganje otpada kojima bi se građane upoznao sa uspostavljenom infrastrukturom i njenim mogućnostima. U slučaju propisivanja i uspostave kaznenih mjera zbog nepoštivanja provođenja planiranih postupaka gospodarenja otpadom potrebno je o tim mjerama obavijestiti stanovništvo.

Edukacija poduzetnika i obrtnika

Za poduzetnike i obrtnike koji u svojim djelatnostima proizvode povećane količine otpada potrebno

je organizirati seminare putem kojih ih se informira o njihovim obavezama, te o načinima korištenja infrastrukture za odlaganje i načinima odvojenog skupljanja otpada i odlaganja otpada. Ovakva edukacija bi omogućila kreiranje profita na lokalnoj razini od procesa razdvajanja otpada što djeluje kao dodatni poticaj primjeni procesa.

Suradnja s nevladinim sektorom na području edukacije

Suradnja s nevladinim sektorom obaveza je vlasti kako na državnoj tako i na lokalnoj razini. Kako bi se koristili resursi i znanja nevladinih udruga sa područja Općine Vrhovine potrebno je u dijalogu s njima razviti sustav lokalne potpore nevladinim udrugama. Također je potrebno odrediti ciljeve koji se žele ostvariti putem takvog programa potpore kako bi ovakav sustav efikasno funkcionirao.

S ciljem osnaživanja nevladinih udruga za programe osvješćivanja i edukacije građana preporuča se i suradnja u vidu potpore lokalne vlasti s nevladinim udrugama za prijavljivanje za sredstva EU fondova.

Akcije prikupljanja otpada

Člankom 40. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13 i 73/17) pravna i fizička osoba-obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost upravnog odjela jedinice lokalne samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša.

Osoba koja organizira akciju obvezna je u roku od osam dana od završetka akcije dostaviti nadležnom upravnom odjelu izvješće o provedenoj akciji. Nadležni upravni odjel dužan je dostaviti izvješće o provedenim akcijama na svojem području Agenciji do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

8. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

Opće mjere gospodarenja otpadom

- osigurati redovito prikupljanje miješanog komunalnog otpada na kućnom pragu,
- osigurati spremnike za prikupljanje miješanog komunalnog otpada na kućnom pragu,
- poticati stanovništvo na kućno kompostiranje odnosno kompostiranje u okviru vlastitih poljoprivrednih gospodarstava,
- stanovništvu koje nema poljoprivredno gospodarstvo, omogućiti kućno kompostiranje podjelom kućnih kompostera,
- osigurati odvojeno prikupljanje stakla, papira i plastike na kućnom pragu,
- osigurati spremnike ili vrećice za prikupljanje stakla, papira i plastike na kućnom pragu,

- osigurati odvojeno prikupljanje metala na kućnom pragu na zahtjev,
- uspostaviti sustav naplate odvoza i zbrinjavanja otpada po proizvedenoj količini otpada u kućanstvima (po volumenu ili masi),
- osigurati odvojeno prikupljanje otpadnog papira, kartona, plastike i stakla uspostavom osam zelenih otoka na području Općine,
- osigurati mobilno reciklažno dvorište te obavijestiti stanovništvo o rasporedu njegovog dolaska u pojedina naselja Općine,
- osigurati odvojeno prikupljanje biootpada, tekstila, metala i drugih vrsta otpada mobilnim reciklažnim dvorištem,
- uspostaviti osam lokacija na području Općine na koje će stanovništvo moći predati glomazni otpad,
- ishoditi svu potrebnu dokumentaciju i dozvole za rad za reciklažno dvorište građevnog otpada,
- sanirati divlja odlagališta ako se ista pojave,
- odvojeno prikupljeni otpad predavati ovlaštenom sakupljaču i/ili oporabiljelu,
- miješani komunalni otpad odvoziti na odlagalište Podum.

Opće mjere gospodarenja opasnim otpadom i problematičnim tvarima iz komunalnog otpada

- osigurati odvojeno prikupljanje opasnog otpada i problematičnih tvari iz komunalnog otpada mobilnim reciklažnim dvorištem,
- u sklopu ljekarne osigurati spremnike za odvojeno prikupljanje starih lijekova,
- na postojećim postavljenim zelenim otocima dodatno postaviti spremnike za odvojeno prikupljanje starih baterija,
- prikupljeni opasni otpad i problematične tvari predati ovlaštenim pravnim osobama na zbrinjavanje.

Opće mjere gospodarenja posebnim kategorijama otpada

- osigurati odvojeno sakupljanje posebnih kategorija otpada i to: biootpada, otpadnog tekstila i obuće, otpadne ambalaže, otpadnih guma, otpadnih ulja, otpadnih baterija i akumulatora, otpadnih električnih i električnih uređaja i opreme, u sklopu mobilnog reciklažnog dvorišta,
- osigurati sakupljanje građevnog otpada u sklopu reciklažnog dvorišta za građevni otpad,
- prikupljeni otpad predati ovlaštenim pravnim osobama na zbrinjavanje.

9. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada

- osigurati redovito prikupljanje miješanog komunalnog otpada na kućnom pragu,

- osigurati dovoljan broj spremnika za prikupljanje miješanog komunalnog otpada na kućnom pragu,
- poticati stanovništvo na kućno kompostiranje odnosno kompostiranje u okviru vlastitih poljoprivrednih gospodarstava,
- stanovništvu koje nema poljoprivredno gospodarstvo, omogućiti kućno kompostiranje podjelom kućnih kompostera,
- osigurati odvojeno prikupljanje papira i kartona na kućnom pragu,
- osigurati spremnike za prikupljanje papira i kartona na kućnom pragu.

U Tablici 6. navedene su vrste otpada koje su najzastupljenije u komunalnom otpadu načini njihovog odvojenog sakupljanjem, te moguća uporaba kojom bi se omogućila njihova ponovna uporaba.

Tablica 6. Pregled mogućih mjera odvojenog sakupljanja i uporabe miješanog komunalnog otpada

Vrsta otpada	Način odvojenog sakupljanja	Moguća uporaba
papir i karton	spremnici za odvojeno prikupljanje na kućnom pragu, zeleni otoci, mobilno reciklažno dvorište	recikliranje
staklo		recikliranje
metal		recikliranje
plastika		recikliranje
biootpad	spremnici za biootpad	kućno kompostiranje

10. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Općina Vrhovine s ciljem kvalitativnog unaprijeđenja sustava odvojenog sakupljanja otpada i primarne reciklaže predviđa sljedeće:

- osigurati prikupljanje otpadnog stakla, papira i plastike na kućnom pragu jednom mjesečno u spremnicima,
- postaviti ukupno osam zelenih otoka na kojima će se prikupljati papir, karton, plastika, staklo i baterije,
- osigurati pravovremeno pražnjenje spremnika za odvojeno prikupljanje otpadnog papira, stakla i plastike,
- osigurati odvojeno prikupljanje metala na kućnom pragu na zahtjev odnosno poziv te mobilnim reciklažnim dvorištem,
- uspostaviti odnosno urediti osam lokacija navedenih u Planu na koje će stanovništvo moći predati glomazni otpad jednom mjesečno.

11. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU PLANA

Kako bi se osiguralo gospodarenje otpadom predviđen ovim Planom potrebno je provesti sljedeće:

- provesti izobrazno-informativne aktivnosti vezane uz održivo gospodarenje otpadom s ciljem upoznavanja stanovništva s važnošću provođenja takvih aktivnosti putem javnih tribina, specijalnih priloga putem medija (lokalna televizija, radio, novine i sl.), informativnih letaka i dr.,
- osigurati odvojeno prikupljanje miješanog komunalnog otpada na kućnom pragu u spremnicima,
- osigurati kućne kompostere onim domaćinstvima koji nemaju vlastito poljoprivredno gospodarstvo,
- osigurati odvojeno prikupljanje papira, plastike i stakla u spremnicima na kućnom pragu,
- osigurati odvojeno prikupljanje metala na kućnom pragu po pozivu,
- osigurati odnosno urediti osam lokacija navedenih u Planu za preuzimanje glomaznog otpada od stanovništva,
- osigurati odvojeno prikupljanje tekstila, metala, biootpada, problematičnog i opasnog otpada u mobilnom reciklažnom dvorištu,
- realizirati odvojeno prikupljanje papira, plastike, stakla, tekstila, metala i baterija uspostavom osam zelenih otoka,
- osigurati odvojeno prikupljanje građevnog otpada uspostavom reciklažnog dvorišta za građevni otpad.

12. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Člankom 23. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13 i 73/17) jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom. Više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu mjera gospodarenja otpadom.

Prema Zakonu o zaštiti okoliša sredstva za financiranje zaštite okoliša osiguravaju se iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne samouprave i uprave, kredita, sredstava međunarodne pomoći, dofinansiranja i naknadama itd. Procjena potrebnih ulaganja u gospodarenje otpadom dana je u Tablici 7.

Tablica 7. Procjena ukupno potrebnih ulaganja u gospodarenje otpadom na području Općine Vrhovine za razdoblje od 2019. do 2024. godine

Vrsta ulaganja	Iznos ulaganja (kn)	Izvor financiranja
Izobrazno-informativne aktivnosti	20.000,00	Proračun Općine Vrhovine i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
Nabava spremnika za miješani komunalni otpad (oko 200 kom)	80.000,00	Proračun Općine Vrhovine i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
Nabava kućnih kompostera za biootpad (oko 20 kom)	20.000,00	Proračun Općine Vrhovine i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
Nabava spremnika za odvojeno prikupljeni otpad (papir, plastika, staklo) oko 200 kom po vrsti ukupno oko 600	240.000,00	Proračun Općine Vrhovine i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
Kamion za odvojeno prikupljanje otpada	960.000,00	Proračun Općine Vrhovine i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
Kamion za prijevoz kontejnera za glomazni otpad	200.000,00	Proračun Općine Vrhovine i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
Mobilno reciklažno dvorište (1 kom)	80.000,00	Proračun Općine Vrhovine
Čitač bar kodova	46.000,00	Proračun Općine Vrhovine
Uređenje lokacija za preuzimanje glomaznog otpada (8 kom.)	200.000,00	Proračun Općine Vrhovine
UKUPNO	1.846.000,00	

Za provedbu mjera gospodarenja otpadom Općina Vrhovine ima na raspolaganju sljedeće izvore financiranja:

- državni proračun,
- županijski proračun,
- proračun Općine,
- Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost,
- komunalne naknade,
- donacije,
- fondovi EU,

- prihodi od prodaje odvojeno prikupljenih sirovina.

13. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJE PLANA

Plan gospodarenja otpadom Općine Vrhovine donosi se za razdoblje od 2019. do 2024. godine.

Rokovi izvršenja Plana prikazani su u Tablici 8.. Nositelj izvršenja navedenih aktivnosti je Općina Vrhovine u suradnji s komunalnim poduzećima i Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Tablica 8. Rokovi za izvršenje pojedinih mjera gospodarenja otpadom

Aktivnost	Godina					
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Izobrazno-informativne aktivnosti	x	x	x	x	x	x
Uspostava odvojenog prikupljanja miješanog komunalnog otpada (podjela spremnika za miješani komunalni otpad)	x	x				
Uspostava kućnog kompostiranja (podjela kućnih kompostera)	x					
Uspostava odvojenog prikupljanja stakla, papira i plastike na kućnom pragu (podjela spremnika za odvojeno prikupljanje otpada)	x	x				
Uspostava odvojenog prikupljanja metala na kućnom pragu po pozivu stanovništva	x					

Nabava spremnika za odvojeno prikupljanje otpada na kućnom pragu (miješani, biorazgradivi, papir, plastika, staklo)	x	x	x			
Realizacija zelenih otoka	x	x	x			
Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta	x					
Uspostava odvojenog prikupljanja tekstila, metala, biootpada, problematičnog i opasnog otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta	x					
Uređenje lokacija za preuzimanje glomaznog otpada (osam lokacija)	x	x	x			
Uspostava reciklažnog dvorišta za građevni otpad		x	x			

14. LITERATURA I POPIS PROPISA

1. Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 78/15 i 12/18)
2. Zakon o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13 i 73/17)
3. Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 130/05)
4. Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. - 2022. godine („Narodne novine“ broj 03/17)
5. Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom („Narodne novine“ broj 50/17)
6. Pravilnik o katalogu otpada („Narodne novine“ broj 90/15)
7. Pravilnik o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 117/17)
8. Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži („Narodne novine“ broj 88/15, 78/16 i 116/17)
9. Naputak o glomaznom otpadu („Narodne novine“ broj 79/15)
10. Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obučom („Narodne novine“ broj 99/15)
11. Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest („Narodne novine“ broj 69/16)
12. Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama („Narodne novine“ broj 113/16)
13. Pravilnik o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima („Narodne novine“ broj 111/15)
14. Pravilnik o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom („Narodne

- novine“ broj 42/14, 48/14, 107/14 i 139/14)
15. Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima („Narodne novine“ broj 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12 i 86/13)
  16. Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima („Narodne novine“ broj 112/15 i 90/16)
  17. Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom („Narodne novine“ broj 50/15)
  18. Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada („Narodne novine“ broj 114/15)
  19. Pravilnik o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada („Narodne novine“ broj 117/14)
  20. Pravilnik o termičkoj obradi otpada („Narodne novine“ broj 75/16)
  21. Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi („Narodne novine“ broj 38/08)
  22. Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina („Narodne novine“ broj 128/08)
  23. Zakon o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“ br. 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 49/11, 144/12, 94/13, 153/13, 47/14 i 36/15)
  24. Plan gospodarenja otpadom Općine Vrhovine za razdoblje od 2011. do 2018. („Županijski glasnik“ Ličko-senjske županije br. 05/16)
  25. Stručna podloga zahtjeva za ishodenje okolišne dozvole za odlagalište otpada Podum – ne- tehnički sažetak, Ekonerg d.o.o., Zagreb, lipanj 2016.

15. PRILOZI

Rb.	Naziv tvrtke	Mjesto i adresa	Vrsta otpada
Ambalažni otpad			
1	DRAVA INTERNATIONAL d.o.o.	Stjepana Radića 15 31 000 Osijek	Primarna ambalaža od polimernih materijala – PE folija
2	FLORA VTC d.o.o.	Vukovarska cesta 5 33 000 Virovitica	Otpadna ambalaža u sustavu i izvan sustava povratne naknade (plastika, staklo i metal)

3	METIS d.d.	Kukuljano 414, 51 227 Kukuljanovo	Otpadna ambalaža u sustavu i izvan sustava povratne naknade (plastika, staklo i metal) Papirna i kartonska, višeslojna otpadna ambalaža, skupna (sekundarna i transportna (tercijalna) otpadna ambalaža od drveta, tekstila i ostalih ambalažnih materijala
4	ODLAGALIŠTE SIROVINA d.o.o.	Ive Dučića 6 23 000 Zadar	Otpadna ambalaža u sustavu i izvan sustava povratne naknade (plastika, staklo i metal) Papirna i kartonska, višeslojna otpadna ambalaža, skupna (sekundarna i transportna (tercijalna) otpadna ambalaža od drveta, tekstila i ostalih ambalažnih materijala
5	UNIJA NOVA d.o.o.	Radnička cesta 22/II 10 000 Zagreb	Otpadna ambalaža u sustavu i izvan sustava povratne naknade (plastika, staklo i metal)
6	DS SMITH UNIJA PAPIR CROATIA d.o.o.	Lastovska 5 10 000 Zagreb	Otpadna ambalaža u sustavu i izvan sustava povratne naknade (plastika, staklo i metal) Papirna i kartonska, višeslojna otpadna ambalaža, skupna (sekundarna i transportna (tercijalna) otpadna ambalaža od drveta, tekstila i ostalih ambalažnih materijala
7	ČISTOČA d.o.o.	Ognjena Price 13 42 000 Varaždin	Otpadna ambalaža u sustavu i izvan sustava povratne naknade (plastika, staklo i metal)
8	EKO - FLOR PLUS d.o.o.	Mokrice 180/c Oroslavje	Papirna i kartonska, višeslojna otpadna ambalaža, skupna (sekundarna i transportna (tercijalna) otpadna ambalaža od drveta, tekstila i ostalih ambalažnih materijala
Otpadne gume			
1	GUMIIMPEX-GRP d.d.	Pavleka Miškine 64 c 42 000 Varaždin	sve vrste otpadnih guma
2	C.I.O.S.	Josipa Lončara 15 10 000 Zagreb	sve vrste otpadnih guma
3	METIS d.d.	Kukuljano 414, 51 227 Kukuljanovo	sve vrste otpadnih guma
Otpadna maziva ulja			
1	AEKS d.o.o.	Omladinska 45 10 310 Ivanić Grad	otpadna maziva ulja
2	C.I.A.K. d.o.o.	Josipa Lončara 3/1 10 000 Zagreb	otpadna maziva ulja
3	CIAN d.o.o.	Varaždinska 51 21 000 Split	otpadna maziva ulja
4	DEZINSEKCIJA d.o.o.	Brajšina 13 51 000 Rijeka	otpadna maziva ulja
5	FLORA VTC d.o.o.	Vukovarska 5 33 000 Virovitica	otpadna maziva ulja
6	UNIVERZAL d.o.o.	Cehovska 10 42 000 Varaždin	otpadna maziva ulja
7	KEMIS- TERMOCLEAN d.o.o.	Sudišćak 3 10 000 Zagreb	otpadna maziva ulja

8	INA MAZIVA d.o.o.	Radnička cesta 175 10 000 Zagreb	otpadna maziva ulja
9	MC ČIŠĆENJE d.o.o.	Obrtnička 17 44 000 Sisak	otpadna maziva ulja
10	METIS d.d.	Kukuljanovo 414 51 227 Kukuljanovo	otpadna maziva ulja
11	MI-VI MAZIVA d.o.o.	Varaždinska cesta 29 10 360 Sesvete	otpadna maziva ulja
12	NACIONAL d.o.o.	Ljudevita Gaja 10 43 000 Bjelovar	otpadna maziva ulja
13	SIROVINA ODLAGALIŠTE d.o.o.	Ive Dulčića 6 23 000 Zadar	otpadna maziva ulja
14	VAL-INT d.o.o.	Dr.Franje Tuđmana 59 10 431 Sveta Nedjelja	otpadna maziva ulja
15	ZAGREBPETROL d.o.o.	Črnomerec 175 a 10 000 Zagreb	otpadna maziva ulja
16	IND-EKO d.o.o.	Korzo 40 51 000 Rijeka	otpadna maziva ulja
17	2E d.o.o.	Adolfa Wisserta 3/a Varaždin	otpadna maziva ulja
Otpadna jestiva ulja			
1	VITREX d.o.o.	Zbor narodne garde 3,33 000 Virovitica	otpadna jestiva ulja
2	IND-EKO d.o.o.	Korzo 40 51 000 Rijeka	otpadna jestiva ulja
3	UNIVERZAL d.o.o.	Cehovska 10 42 000 Varaždin	otpadna jestiva ulja
Otpadne baterije i akumulatori			
1	C.I.A.K. d.o.o.	Josipa Lončara 3/1 10 000 Zagreb	otpadne baterije i akumulatori
2	FLORA VTC d.o.o.	Vukovarska cesta 5 33 000 Virovitica	otpadne baterije i akumulatori
3	FRIŠ d.o.o.	Koprivnička 43 48 260 Križevci	otpadne baterije i akumulatori
4	METIS d.d.	Kukuljanovo 414 51 227 Kukuljanovo	otpadne baterije i akumulatori
5	ODLAGALIŠTE SIROVINA d.o.o.	Ive Dučića 6 23 000 Zadar	otpadne baterije i akumulatori
6	STR AKUMULATOR d.o.o.	Basaričekova 43 Đurđevac	otpadne baterije i akumulatori
7	UNIVERZAL d.o.o.	Cehovska 10 42 000 Varaždin	otpadne baterije i akumulatori
EE otpad			
1	METIS d.d.	Kukuljanovo 414 51 227 Kukuljanovo	EE otpad 1. kategorije
2	FLORA VTC d.o.o.	Vukovarska cesta 5 33 000 Virovitica	EE otpad 1. do 10. kategorije

Otpadna vozila			
1	UNIVERZAL d.o.o.	Cehovska 10 42 000 Varaždin	otpadna vozila
2	CE-ZA-R d.o.o.	Dravska 22 Koprivnica	otpadna vozila
3	ODLAGALIŠTE SIROVINA d.o.o.	Ive Dučića 6 23 000 Zadar	otpadna vozila
4	C.I.A.K. d.o.o.	Stupničke šipkovine 1 Donji Stupnik	otpadna vozila
5	FLORA VTC d.o.o.	Vukovarska cesta 5 33 000 Virovitica	otpadna vozila
6	KAIROS d.o.o.	Industrijska zona jug 9 Osijek	otpadna vozila
7	METIS d.d.	Kukuljanovo 414 51 227 Kukuljanovo	otpadna vozila
Građevinski otpad koji sadrži azbest			
1	UNIVERZAL d.o.o.	Cehovska 10 42 000 Varaždin	azbestni otpad
2	C.I.A.K. d.o.o.	Stupničke šipkovine 1 Donji Stupnik	azbestni otpad
3	C.I.A.N. d.o.o.	Varaždinska 51 Split	azbestni otpad
4	DEZINSEKCIJA d.o.o.	Brajšina 13 51 000 Rijeka	azbestni otpad
5	EKONEX d.o.o.	Braće Radića 200 Našice	azbestni otpad
6	GKP ČAKOM d.o.o.	Mihovljanska bb Čakovec	azbestni otpad
7	FLORA VTC d.o.o.	Vukovarska cesta 5 33 000 Virovitica	azbestni otpad
8	IND-EKO d.o.o.	Korzo 40 51 000 Rijeka	azbestni otpad
9	KEMIS- TERMOCLEAN d.o.o.	Sudišćak 3 10 000 Zagreb	azbestni otpad
10	KOMUNALNO PODUZEĆE d.o.o.	Donji Cubinec 30 Križevci	azbestni otpad
11	KEMOKOP d.o.o.	Industrijska ulica 10 Dugo Selo	azbestni otpad
12	METIS d.d.	Kukuljanovo 414 51 227 Kukuljanovo	azbestni otpad
13	ODLAGALIŠTE SIROVINA d.o.o.	Ive Dučića 6 23 000 Zadar	azbestni otpad

Prilog 1. Popis ovlaštenih sakupljača otpada na području Republike Hrvatske i Ličko-senjske županije za pojedine vrste otpada

„Županijski glasnik“ Ličko-senjske županije

Službeno glasilo Ličko-senjske županije - Grada Novalje i Općina:
Brinje, Donji Lapac, Karlobag, Perušić, Udbina i Vrhovine

Izdaje i tiska:

Ličko-senjska županija – Upravni odjel za poslove Župana i Županijske skupštine

Glavni i odgovorni urednik:

Jadranka Pejnović, p.o. pročelnica Upravnog odjela za poslove Župana i Županijske skupštine Ličko-senjske županije

Sjedište Uredništva:

Gospić, ul. Dr. Franje Tuđmana 4, tel.: 053/588-207, fax.: 053/572-436

Pretplata za 2020. godinu iznosi 400,00 kuna, uplata se vrši na žiro-račun broj:

HR5123400091800009008, model 68, poziv na broj odobrenja 7307-OIB

„Županijski glasnik“ izlazi prema potrebi.

Oslobođen plaćanja poreza na dodanu vrijednost po članku 6. stavku 3. Zakona o porezu na dodanu vrijednost

„Županijski glasnik“ objavljuje se i na web stranici: www.licko-senjska.hr